

KAZATELSKÝ CYKLUS

PODLE EKUMENICKÉHO LEKCIONÁŘE (ŘADA B)

PRAHA 2002

Jde o navázání na kazatelský cyklus vydaný v roce 1999. V něm byla zpracována řada „A“ tzv. Ekumenického lekcionáře (Revised Common Lectionary). Je připraven tak, aby se dal používat v delším časovém rozmezí. Je přizpůsoben zvěstovatelské tradici Církve československé husitské. Lví podíl na jeho přípravě má Mgr. Václav Křesina, který jej se svou obcí „prožil“ a připravil s pečlivostí jemu vlastní. Patří mu za to naše poděkování.

**1. odbor Úřadu Ústřední rady
Církve československé husitské**

Vydal naukový odbor Ústřední rady Církve československé husitské
Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Podle „Ekumenického lekcionáře“
připravili Václav Křesina a Josef Špak
Tisk: Tiskárna FASTER, Praha
Pro interní potřebu Církve československé husitské

1. NEDĚLE ADVENTNÍ

(Bděte, nevíte, kdy přijde pán domu!)

Novozákonní zvěst je odlišná ode všech jiných toužebných nadějí lidstva tím, že se v Ježíši Kristu, Pánu dějin, prolíná minulost, přítomnost i budoucnost. Jen v důsledku toho, co se již událo za pozemských dnů Ježíšových a krátce po jeho ukřižování, může naše víra zakoušet přítomnost živého Pána a může v nás žít i naděje v to, co přijde. Křesťanův život je životem v bdělosti, ve stálé připravenosti na setkání s Pánem, jenž nás bude i soudit. On však je ve skrytosti již nyní naší spolehlivou oporou a nejlepším průvodcem, ať se děje kolem nás i s námi cokoli.

Vstup: Iz 64,1.3b-8 nebo 63,16b-17

Tužby:

1. Aby prorhl nebesa a k nám sestoupil, aby tvář svou před námi neskrýval a na pospas naší nepravosti nás nevydával, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Abychom s důvěrou na Boží zaslíbení spoléhali a jen u svého Pána pevnou oporu v nejistotě svých pozemských dnů hledali...
3. Abychom s jeho pomocí skutky temnoty odvrhli, upřímné pokání činili a příchod svého Pána jako bdělí a věrní služebníci očekávali...

Epištola: 1K 1,3-9

Evangelium: Mk 13,24-37

K obětování: Ž 80,15-16.20

K požehnání: L 12,35a.36-37

Modlitba:

V této adventní době prosíme, Pane Bože, zejména o to, abychom byli schopní upřímného pokání a nápravy života. Nauč nás podřizovat všechna přání, tužby a naděje tvé svaté vůli. Učiň z nás všech svůj lid, jenž umí naslouchat Kristovu slovu a bděle očekávat příchod svého Pána. Vychovej si v nás poslušné služebníky, žijící v pevné naději, že to, co jsi na této zemi započal, jednou také slavně dokonáš.

Vhodné písně: 203, 205, 295, 314

2. NEDĚLE ADVENTNÍ

(Vyrovnajte stezky Páně!)

Uvěřili jsme, že v Ježíši Kristu došlo k naplnění prorockých předpovědí Starého Zákona. Ve světle této víry je Jan Křtitel viděn jako ohlašovatel radostného poselství o příchodu Spasitele. Ty, kdo mu uvěřili, připravoval na vstup do nového mesiášského věku křtem pokání. Ani dnes není jiné cesty ke spáse než kající odvrát od zlého a obrácení životní dráhy směrem k Bohu. Pravá velikost člověka se i dnes osvědčuje tím, že umí pokorně ukázat na toho, kdo je nad ním.

Vstup: Iz 40,1-5(9-11)

Tužby:

1. Aby nám své milosrdenství ukázal a svou spásu nám udělil, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby nám mocí svého Ducha dávná svědectví Písma svatého chápat pomohl tak, abychom je jako živé slovo, platné pro náš dnešek, přijímali...
3. Abychom na Ježíši Kristu zrakem víry Boží lásku milosrdnou a odpouštějící rozpoznali a upřímným pokáním se na příchod Pána uchystali...

Epištola: 2P 3,8-15a

Evangelium: Mk 1,1-8

K obětování: Ž 85,8.10

K požehnání: Vystup na horu vysokou ty, který neseš radostnou zvěst, co nejvíc zesil svůj hlas, který neseš radostnou zvěst, zesil jej, neboj se! Řekni všem městům: „Hle, váš Bůh!“ Iz 40,9

Modlitba:

Svatý Bože, děkujeme ti za všechny tvé dary a dobrodiní, jimiž nás štědře zahrnuješ. Velebíme tě za to, žeš nám dal ve svém Synu Ježíši Kristu dobrého Pastýře, aby nás vedl životem. Se zahanbením však vyznáváme, že často jednáme jako nehodní služebníci a že jsme jako stromy, jež nenesou dobré ovoce. Dopřej nám okusit svého odpuštění a ještě nás ponechej ve své službě. Připomínej nám, že se budeme za ni odpovídat před tvým soudem. Přispěj nám ku pomoci silou svého svatého Ducha, abychom si přestali počínat lehkomyšlně a raději hleděli lépe kráčet tvou cestou, horlivěji ti sloužit a věrohodněji svědčit o Pánu Ježíši slovem i životem.

Vhodné písně: 203, 36, 309, 311(se sólem!)

3. NEDĚLE ADVENTNÍ

(Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte)

Jan Křtitel skromně poukazuje, že sám je pouze hlasem zvěstujícím čas Mesiášova příchodu. Je svědkem a služebníkem Spasitelovým. Kristus je ústřední postavou dění spásy. Pohled na něho nesmí být zakrýván čímkoli jiným - ani obřadem sebevíce povznášejícím. Vánoce slavené s velkou okázalostí, s hojností všeho, s líbivými zvyky a sváteční náladou, nemusí ještě být křesťanskými svátky. Těmi se stanou teprve tehdy, zazní-li při nich jasně evangelium o narození Božího Syna, přijmeme-li tuto zvěst do srdce a prožijeme-li ve víře požehnanou blízkost svého Spasitele.

Vstup: Iz 61,1-2a.10-11 nebo Ex 19,3-6

Tužby:

1. Za plnost radosti v Pánu s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby změnil úděl těch, kdo s pláčem nyní chodí, aby jejich ústa naplnil smích a jejich jazyk zaplesal...
3. Aby nám pomohl uchovat neporušeného ducha, a duši a tělo neposkvřené, k příchodu našeho Pána Ježíše Krista...

Epištola: 1Te 5,16-24

Evangelium: J 1,19-28

K obětování: Iz 61,10 nebo Ž 11,5-7

K požehnání: 1Te 5,16-24 nebo Sk 13,23-25

Modlitba:

Pane Bože, děkujeme ti za dobrou zprávu o tom, že i my máme být uzdraveni a vysvobozeni. Děkujeme za všechny lidi, kteří nám tuto dobrou zprávu z tvého příkazu zvěstovali a zvěstují. Prosíme o dary tvého Ducha, abychom i my mohli být posly, kteří zvěstují tvou pomoc světu a všem lidem v něm.

Vhodné písně: 203, 31, 309

4. NEDĚLE ADVENTNÍ

(Tajemství od věčných časů skryté bylo nyní zjeveno: „Počneš a porodíš syna“)

Jako křesťané reformační církve nemůžeme stavět Ježíšovu matku Marii na místo „spoluspasitelky“ a orodovnice u Božího trůnu. Nemáme však rovněž právo ji opomíjet a mlčet o ní. Podle Písma svatého je Marie pro všechny věřící příkladem dokonalé pokory a poslušnosti, s jakou přijala svou úlohu v Božím plánu záchranu člověka. Její mateřství je jedinečná služba Hospodinu. Tuto službu nemohl vykonat ani žádný velekněz.

I když nejsme schopni dokonale vidět do Božích záměrů, máme se přesto sklonit před jeho svatou vůlí (Jb 42,1-6). Jen v poslušnosti Hospodina může i církev vykonat ve světě něco pro Boží království a přesvědčit se, že „u Boha není nic nemožného“.

Vstup: 2S 7,1-5.8b-11.16 (lépe 2S 7,8-13)

Tužby:

1. Za naši církev s myslí mírnou a pokojnou modleme se k Hospodinu.
2. Aby všechno, co v našem životě není čisté, pevné a věrné, svou mocí očistil, zpevnil a utvrdil...
3. Abychom se poslušně podřizovali pravdě, zjevené a ztělesněné v Kristu Ježíši...

Epištola: Ř 16,25-27

Evangelium: L 1,26-38

K obětování: Př 31,30

K požehnání: Ž 89,19-28

Modlitba:

Všemohoucí Bože, milosrdný Otče, tys vyvolil Marii, aby se stala matkou našeho Pána Ježíše Krista. Děkujeme ti za to. Pomož nám, abychom se neuráželi před tímto úžasným tajemstvím, jak ses mohl stát člověkem. Pomož nám, abychom právě div tvého zrození v lidském těle, jak nám jej zvěstují Vánoce, přijali s důvěřivou vírou, že pro tebe je možné vše, co chceš učinit pro naši záchranu.

Vhodné písně: 203, 34, 300, 314

24. PROSINEC (BOHOSLUŽBA V NOCI)

(Projevila se Boží dobrota: narodil se nám Spasitel)

Rodokmeny najdeme v Písmu svatém vždy při významných situacích, kdy se otevírá nová kapitola dějin spásy. Ježíšův rodokmen v evangeliích je tedy rovněž svědectvím víry, že v něm nastává mesiášský věk. V rodokmenu čteme i jména lidí, o nichž víme, že těžce hřešili. Právě hříšníkům posílá nebeský Otec z milosrdné lásky Spasitele, aby je od hříchu osvobodil. Posílá ho v nejpříhodnější době, „v plnosti času“. Příchodem Božího Syna na svět se splnila všechna dávná zaslíbení. Celá existence lidstva dostala smysl a cíl. Pravou vánoční radost může prožít jenom ten, kdo ve víře vděčně chválí nebeského Otce za Kristovo narození.

Vstup: Iz 62,1-3

Tužby:

1. Aby zářil betlémského světla vedl všechny národy, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby nám dopřál vírou pochopit svou otcovskou lásku k nám a ukázal nám, jak si přeje, abychom na ni odpovídali...
3. Abychom prožili pravou vánoční radost z příchodu jeho Syna, jenž zachraňuje kající hříšníky...

Epištola: Sk 13,16-27

Evangelium: Mt 1,1-17

K obětování: Žd 11,1

K požehnání: Iz 63,7-8

Modlitba:

Bože, tys ozářil tuto noc jasem světla, které proudí z tebe. Dal jsi nám poznat, že ses ve svém Synu stal člověkem, abys nás mohl zachránit. Prosíme, dopřej nám tu milost, ať spolu s ním jednou smíme prožívat věčnou radost u tebe, ve tvé říši světla a pokoje.

Vyšli nás jako posly zvěstující dobrou zprávu o spasení všem bližním, kteří na ni dosud čekají.

Vhodné písně: 203, 219, 220, 210

25. PROSINCE - HOD BOŽÍ VÁNOČNÍ

(Nebojte se! Spasitel přichází)

Tradiční vánoční čtení s Písma svatého nechápejme jen jako náladovou sváteční ozdůbku, jakýsi kus folklóru. Evangelium o narození Páně podává ve zkratce vlastně celé jádro křesťanské zvěsti. Svět nemůže zachránit sebevětší lidský génius z vlastního rozhodnutí. Spasitele poslal lidstvu Bůh ve svém Synu Ježíši Kristu. Dal mu prožít plný lidský život. Proto nám Pán Ježíš rozumí a proto má i právo vyzývat nás, abychom ho následovali. Svět potřebuje Boží spásu, ale nerad si to připouští. To je smysl sdělení, že se pro Ježíše nenašlo místo v žádném betlémském domě. Blahoslavení byli a jsou však ti, kdo bdí. V pravou chvíli zaslechnou poselství z nebes a poslušně vykročí za Kristem. Stanou se pak i svědky evangelia.

Vstup: Iz 9,1-6 nebo Iz 62,10-12

Tužby:

1. Za dar pravé vánoční radosti s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby celý svět poznal v Kristu Ježíši pravého Spasitele a radostně se podrobil jeho vládě...
3. Abychom všichni otevřeli Spasiteli svá srdce a láskou na jeho lásku odpověděli...

Epištola: Tt 3,4-7

Evangelium: L 2,1-20

K obětování: Ž 97,10-11

K požehnání: 1Tm 1,15-17

Modlitba:

Pane, náš Bože, jak ti jen můžeme poděkovat za všechnu tu radost, která nás naplňuje? Chceme se o ni rozdělit. Chceme ji dávat dál. Pomož nám, abychom uměli vyhledávat všechny lidi, jimž jsme dlužní radost. Kéž ve tvém jménu můžeme a chceme rozdělovat všechno to, čeho se nám od tebe v tak bohaté míře dostalo. Učiň z nás své služebníky a Kristovy svědky. Nauč nás mluvit o Pánu pravými slovy i příhodnými skutky lásky.

Vhodné písně: 210, 215, 218

26. PROSINCE - PAMÁTKA PRVOMUČEDNÍKA ŠTĚPÁNA

(Radujte se, i když snad máte projít rozmanitými zkouškami)

Připomínka jáhna Štěpána není „rušivým stínem ve vánoční radosti“. Hlavní svátky církevního roku vždy vyústí ve výzvu ke křesťanskému svědectví. O Vánocích je to Štěpánův příběh. O Velikonocích jsou to učedníci, kteří se z Emauz vrátili do Jeruzaléma s novinou, že viděli Vzkříšeného. O letnicích jsou to apoštolové posílení Duchem svatým ke statečnému svědectví o živém, oslaveném Kristu. Křesťan nemůže mlčet o své zkušenosti víry (Sk 4,20). Musí se o ni podělit s bližními. Jáhen Štěpán nám zároveň připomíná, že s naším přispěním by se měli radovat z Vánoc i ubozí a potřební v našem okolí.

Vstup: Sk 6,8-14

Tužby:

1. Za dar víry, která přemáhá strach, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Abychom příkladností svého života a opravdovostí svého životního svědectví svou věrnost Kristu dosvědčovali...
3. Abychom se překážek a obtíží nelekali a svou důvěrou v posilu Duchem je přemáhali...

Epištola: Sk 7,46-60

Evangelium: Mt 10,17-22

K obětování: J 15,20-21

K požehnání: Dt 30,9-14 nebo 1J 5,1-4

Modlitba:

Díky, Bože, za zástup tvých svědků, kteří už před námi byli ochotní pro Pána Ježíše všechno obětovat. I nás zkoušíš. Odpuť nám naše mnohá selhání. Obdaruj nás moudrostí svého Ducha, abychom přemohli svůj strach a svou slabost. Pomož nám obstát ve službě tvé lásky až do konce. Přizpůsob si nás pro své dobré a potřebné dílo v naší vlasti.

Vhodné písně: 225, 229, 316, 320

NEDELE PO VÁNOCÍCH

(Jsme rodina Páně)

Ježíšovo narození je naplněním starozákonního proroctví. Dějiny Izraele i celého světa vrcholí v Ježíši Kristu. V Simeonovi a Anně na jedné straně a v narozeném dítěti na druhé straně se setkává starozákonní minulost Izraele s novou skutečností vykoupeného lidu. Simeon vírou rozpoznává, že Ježíšova cesta bude cestou kříže. Jen tak dojde Boží záměr s lidstvem k žádoucímu cíli. „Růst v moudrosti“ znamená hledat Boží vůli a poslušně se jí podřizovat.

Vstup: Iz 42,16-18

Tužby:

1. Aby pokoj Kristův vládl v našich domovech, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby manželství posvěcoval a rodiče vedl tak, aby svým dětem byli příkladem poslušnosti jeho přikázání...
3. Aby otevřel náš sluch pro své slovo tak, abychom poslušně přijímali i to, co se nám nezdá příjemné a milé...

Epištola: Ga 4 ,4-7

Evangelium: L 2,22-40

K obětování: Ko 3,14-16a

K požehnání: Ko 3,18-21.23-24

Modlitba:

Nebeský Otče, děkujeme ti za církevní rodinu, do níž jsme byli křtem uvedeni. Děkujeme ti za to, že jsme ve tvém Synu Ježíši směli poznat svého prvorozeného bratra. Děkujeme ti, že se o nás otcovsky staráš, i když si to mnohdy nezasloužíme. Požehnej celému našemu rodinnému společenství, v němž je nám tak dobře.

Vhodné písně: 35, 78, 81, 289, 290, 308,

31. PROSINEC - KONEC OBČANSKÉHO ROKU - SILVESTR

(*Budte vděční!*)

Na rozhraní let si nejsilněji uvědomujeme, kdo je svrchovaným Pánem času i našich životů a komu za své jednání odpovídáme. Tváří v tvář Ježíši Kristu jako Soudci nám nebude nic platná sebevětší úspěšnost podle měřítek světa, pokud by nás Ježíš svým soudem usvědčil, že jsme necitelností k bližním odmítali jeho samého. Do dalšího roku je třeba vstoupit s Ježíšem Kristem, který jediný dává život skutečný, plný a věčný a proto i radostný a nikoliv tak, jak nám radí a velí naše přirozené sobectví.

Vstup: Kaz 3,1-13

Tužby:

1. Aby nás naučil moudře prožívat dny našeho vezdejšího života, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby nám odpustil, že mnohé z našich dnů zůstaly nenaplněny podle jeho vůle...
3. Aby nám odpustil naši nevděčnost, s níž samozřejmě přijímáme dary jeho milosti...

Epištola: Zj 21,1-6

Evangelium: Mt 25,31-46

K obětování: Mt 6,33-34

K požehnání: Dt 28,2-6

Modlitba:

Požehnej nám, Bože! Učiň jasno v nás a kolem nás. Všichni ať podle toho poznají, že pracuješ neustále, aby tě pak také ctili. Požehnej nám, Pane! Chceme být úrodní jako země. Země však nemůže být úrodná bez deště a bez slunce. Také my potřebujeme tvou pomoc a posilu.

Pane nebes i země, lidé bez víry hledí s obavami vstříc nejisté budoucnosti. My však víme, že nad svými dětmi stále bdíš a tvá moc i láska nás chrání. Důvěřujeme tvé otcovské péči a prosíme: ved' nás cestou svého Syna. Chraň nás před zblouděním a žehnej takovým našim poctivým snahám, které u tebe najdou souhlas. Kež můžeme i nadále zůstat tvými pomocníky na díle lásky a pokoje v tomto světě.

Vhodné písně: 33, 264, 269, 271, 275

1. LEDEN 2003 - NOVÝ ROK

(*Jména Ježíš*)

Viděno lidskýma očima přichází do chrámu s prvorozeným synkem jedna z mnoha izraelských rodin, aby učinila zadost ustanovením Zákona. Jedinečnost Josefova a Mariina dítěte je však vyjádřena již tím, že mu jméno nevybrali pozemští rodiče, nýbrž sám nebeský Otec („jméno Ježíš, které dostal od anděla dříve, než jej matka počala“ L 1,31). Jméno Jehošua (= Hospodinova spása) nosili do té doby již mnozí. V Izraeli bylo obvyklé. Ale teprve Ježíš Nazaretský, předpověděný Mesiáš, je jeho pravým nositelem. On je vládce nebes i země, jemu patří celá budoucnost. Proto i nový občanský rok se sluší začít v jeho jménu. Nejde o to „vykročit pravou nohou“ do nové etapy života. Pouze na tom záleží, abychom vykročili a stále šli za svým Pánem.

Vstup: Nu 6,22-27

Tužby:

2. Aby nám jméno Ježíš připomínalo Boží spásu a abychom stále vírou prožívali požehnanou blízkost svého Spasitele...
3. Abychom svého Pána následovali a ve všech situacích životních mu důvěřovali...

Epištola: F 2,5-11

Evangelium: L 2,16-21 (s důrazem na verš 21.)

K obětování: Ž 31,15-16a

K požehnání: Oz 13,1-4

Modlitba:

Panovníku Hospodine, nevíme, co nás čeká v roce, do něhož vstupujeme. Nemusíme se však strachovat! Vždyť těm, kteří tebe milují, všechno napomáhá k dobrému! Prosíme proto: dopřej nám i v příštích dnech slyšet hlas svého Syna Ježíše Krista a dej sílu, abychom ho dovedli následovat cestou vedoucí k věčnému životu.

Vhodné písně: 272

NEDĚLE PO NOVÉM ROCE

(*Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi*)

Věrní křesťané se nemají dát odradit neochotou nevěřících k přijetí Ježíše Krista za Pána. To nesmí zvuklat naši víru. Na nás je, abychom dokázali být hluboce vděční, že se nám dostalo milosti spatřit záblesk Hospodinovy slávy. Radujme se z toho, že patříme k Božím dětem! Plňme věrně vůli nebeského Otce, zejména úkoly vůči bližním na tom místě, kam Bůh koho z nás pošle. O tom, co nám bylo dáno poznat, máme vydat svědectví.

Vstup: Jr 31,7-14 nebo jen 10-14

Tužby:

2. Za dar ducha moudrosti a za schopnost dobře ho poznat v Kristu Ježíši jako našeho Otce...
3. Za osvětlený pohled darovaný našemu srdci, abychom pochopili, co čeká na ty, které on povolal...

Epištola: Ef 1,3-14

Evangelium: J 1,10-18

K obětování: 2K 7,1

K požehnání: 1P 1,13-16

Modlitba:

Děkujeme ti, Otče, že jsme se dnes opět mohli těšit z blízkosti Spasitelovy nad evangeliem i u stolu Páně. Prosíme nyní o tvé požehnání, abychom posilněním duchu mohli vyjít ke svým denním úkolům. Ještě je kolem nás mnoho těch, kdo Ježíše Krista neznají. Pošli nás za nimi a učíš z nás pro ně věrohodné svědky o radosti a pokoji všech upřímně věřících.

Pane, náš Bože, děkujeme ti za tvé Slovo a že jsi pro názornost a lepší pochopitelnost přioděl toto slovo tělem. Přispěj nám, abychom tento vzácný dar radostně od tebe přijali. Kéž nás toto Slovo přemůže tak, abychom se stali lidmi naděje a lásky.

Vhodné písně: 227

6. LEDEN - ZJEVENÍ PÁNĚ

(Přichází Pán, má v rukou královskou moc a vládu)

Každý člověk může uznat Ježíše Krista za svého Krále. Nezáleží na tom, odkud se za ním vydáme a jak vysoko si stojíme na společenském žebříčku. Kdo je vskutku moudrý v biblickém smyslu, tomu ani jeho vzdělání či významné postavení nezabrání sklonit se v pokoře před Spasitelem, vtělenou Boží moudrostí. Ví, že od Ježíše dostáváme daleko víc, než mu sami můžeme dát. Kdo je moudrý podle Božích měřítek, ten se také nemůže spojovat s jakoukoli svévolí, nespravedlností a krutostí stojící proti Ježíši Kristu. Zejména to nemůže a nesmí udělat ten, kdo už Spasitele potkal.

Vstup: Iz 60,1-6

Tužby:

2. Aby se Spasitel v srdci každého z nás narodil a aby o něm celý svět uslyšel...
3. Za plnost života v duchu Kristova evangelia, za sílu do zápasu s mocnostmi Zla...

Epištola: Ef 3,1-12

Evangelium: Mt 2,1-12

K obětování: Jr 33,14-16

K požehnání: Ž 77,12-16

Modlitba:

Děkujeme ti, všemohoucí Bože, za poselství evangelia o tom, že jsi ochránil svou mocí dítě Ježíše před Herodem, abys ho uchoval pro větší a slavnější dílo v tomto světě. Ujišťuješ nás tím, že všechno na světě držíš pevně ve svých rukou a že vše moudře spravuješ. Prosíme, opatruj i nás nadále tak, aby Kristus byl a zůstával naší silou po všechny nám vyměřené pozemské dny, a aby nás, až přijde náš čas, uvedl do tvé blaženosti.

Vhodné písně: 36, 130, 157, 160, 195, 293, 304, 307, 314

ZROD CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

(8. LEDEN 1920)

(Smíme přistupovat k Bohu svobodně a s důvěrou)

Tento den nás rok co rok vybízí k díkům za všechna dobrodiní, která jsme od Pána přijali ve své církvi a jejím prostřednictvím. Uvažujeme o její minulosti, přítomnosti i budoucnosti. Ta bude vypadat podle toho, jak my sami dokážeme být poslušní Kristových slov. Jen věrným učedníkům zaslíbil Pán Ježíš svou lásku i vyslyšení prosebných modliteb. Na prvních křesťanech se osvědčilo, jak píše Pavel, že přijali evangelium „ne jako slovo lidské, ale jako skutečné, slovo Boží. Proto v nich také prokázalo svou sílu“.

Vstup: Ž 119,57-60

Tužby:

1. Aby církev naší svatým Duchem stále obnovoval a sílil, modleme se k Hospodinu.
2. Aby v církvi naší nové kněze - apoštoly a svědky milostí svou provázel...
3. Aby naše církev statečně a pravdivě ukazovala našemu národu cestu za Kristem...
4. Svolavatelí církve naší, bratru Karlu Farskému naše vděčná buď paměť.
5. Aby patriarchovi našemu svou pomoc v odpovědném díle vůdčím milostivě poskytoval.

Epištola: 1Te 2,1-13

Evangelium: J 15,7-11

K obětování: Ko 3,16-17

K požehnání: Ef 6,10-19

Modlitba:

Za církev, v níž jsme našli svůj duchovní domov, ti, Pane, děkujeme. Za církev, v níž jsme našli tebe, tě velebíme. Za církev velkých předsevzetí, tě, Pane, prosíme o požehnání, abychom se tvého příchodu k soudu nemuseli bát. Děkujeme ti, Pane, že jsi měl tolik trpělivosti s našimi slabostmi a chránil nás ve zlých časech. Prosíme tě za budoucí dny naší církve. Pomáhej jí, aby jasněji chápala tvé slovo, žila v kázni, svornosti a lásce a byla světlem svému okolí. Všem, kdo pracují v našich obcích, ať zvěstováním evangelia či jinou potřebnou službou, uděl bázeň a pokoru před tebou i trpělivou lásku k bližním. Kéž jsme, jako částečka tvé obecné církve, požehnáním pro naši pozemskou vlast.

Vhodné písně: 112, 114, 134, 155, 165, 174, 177, 186, 199

1. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Jsme pokřtěni. Bohu na nás záleží)

Jan Křtitel je prorocká postava naléhavě volající k pokání a k nápravě života. A přece Jan dobře zná meze své autority: je pokorným služebníkem Mesiáše, kterého ohlašuje. Příkladem pokory se ukazuje i Ježíš, přicházející mezi hříšníky k Janovu křtu, ač je Boží Syn. Hlas z nebe ho při křtu vyhláší za nejmilejšího Božího Syna. Nejmilejšího, protože je nejposlušnější. Týž Duch Hospodinův, který sestoupil na Ježíše při křtu, vede ho od té chvíle i k dalším krokům života. Svěřme se i my Božímu vedení. Berme vážně skutečnost, že jsme byli pokřtěni.

Vstup: Gn 1,1-5

Tužby:

1. Aby Duchem svatým naši víru prohluboval a vždy ochotnými k pokání a k nápravě nás činil, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom se ho svatou bázňí báli a z lásky k němu, co je správné, konali...
3. Aby i v nás mohl nalézt své děti, v nichž by našel zalíbení...
Za ty, kdo byli v církvi pokřtěni, aby se neztratili...

Epištola: Sk 19,1-7

Evangelium: Mk 1,4-11

K obětování: 1P 5,5b-6

K požehnání: 2Te 1,11-12

Modlitba:

Pane Bože, promluvil jsi k Abrahamovi a on ti uvěřil, ačkoliv tě neviděl. Slíbil jsi mu, že ho uvedeš do země, kterou neznal a do budoucnosti, která ho mohla děsit. Opřel se však o tvé slovo, že budeš s ním, že mu požehnáš. Kéž bychom i my poznali, že s každým z nás osobně jednáš a vedeš nás do své budoucnosti. Pomož nám tedy, prosíme, abychom dovedli opouštět to, co je falešné a lživé, i když se nám to zamlouvá. Ved' nás do budoucnosti, v níž bychom ti sloužili svobodně, pravdivě a věrně. Věříme, že jde s námi tvůj milý Syn, v němž jsi našel zalíbení. V něm nám pomáháš, abychom i my se naučili pomáhat. Odpouštíš nám, abychom i my odpouštěli. Naplňuješ srdce pokojem, abychom i my působili pokoj. Požehnej nám, Pane, abychom byli k požehnání ostatním.

Vhodné písně: 5, 69, 112, 170, 178, 266,1-2, 295, 335

2. NEDĚLE PO ZJEVENÍ

(Už nepatříme sami sobě. Byli jsme vykoupeni)

Máme hledat Hospodina (Sf 2,3). Hospodin nás však hledá pilněji, než my jeho. Když se lidské hledání potká s Božím v Kristu, je člověk Bohem nalezen a v srdci mu vyklíčí víra. Ta vyústí v odpovídající činy. Nemáme spekulovat, nýbrž jednat. Natanael hledal Boha v Zákoně a možná i jinde (viz FÍK v Biblickém slovníku A. Novotného), žil pokojně a bezúhonně (Mi 4,4; Za 3,10) a jako každý zbožný Izraelita očekával Mesiáše. Jeho opatrnost mu slouží spíše ke cti. Nechtěl se lehkověrně dát oklamat falešnou nadějí. V okamžiku setkání s Ježíšem skončilo jeho hledání. Našel svůj pevný bod.

Vstup: 1S 3,3b-10.19

Tužby:

1. Abychom i my v Ježíši svého Krále a Vysvoboditele našli, modleme se k Hospodinu.
2. Aby nás učinil vnímavými pro své slovo a naučil nás odpovídat na ně upřímnou poslušností...
3. Abychom i my, stejně jako ti, kdo se s Ježíšem jako první setkali, k němu své bližní přiváděli...

Epištola: 1K 6,12-20

Evangelium: J 1,43-51

K obětování: Ž 139,1-3

K požehnání: Sk 26,9-16

Modlitba:

Pane, nenechal jsi nás hledat marně. Přivedl jsi nás v našem hledání k cíli. I na nás se naplnil tvůj slib: Kdo hledá, najde. Děkujeme ti za všechny zkušenosti, které jsme s tebou už při svém následování udělali. Připrav a vyuč nás tak, abychom byli schopní a ochotní přivádět k tobě ostatní lidi, kteří žijí kolem nás. Neodnímej od nás světlo své pravdy, ať nebloudíme, ale ať vytrvale kráčíme tvou cestou, dokud nás nevedeš do blaženého spočinutí u sebe, jak nám je zaslíbil a připravil tvůj Syn Ježíš Kristus.

Vhodné písně: 14, 18, 35, 68, 174, 290, 294

3. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Získávejme nové učedníky!)

Ježíš hlásal, uskutečňoval a šířil Boží království slovy i činy. Potřeboval a stále potřebuje pomocníky na svém díle, nové a nové rybáře lidí (Jr 16,16). Jeho nejbližší učedníci museli pořád chodit s ním, aby si dobře osvojili jeho způsob myšlení i jednání. Proto poslušně opustili domov a práci, změnili zásadně dosavadní styl života. Platí i dnes, že skutečný učedník Páně žije denně v blízkosti Mistrově. Musí také najít odvahu zbavit se všeho, co by mu překáželo v cestě za Ježíšem. Konkrétní důsledky pro sebe má si ovšem správně domyslet a dořešit každý sám, podle své situace.

Vstup: Jon 3,1-6

Tužby:

1. Aby každého z nás ke svému dílu jmenovitě povolal a také z nás rybáře lidí učinil, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Abychom všichni poznali v Ježíši Kristu svého Mistra i Zachránce a vykročili za ním statečně, poslušně a beze všech výhrad...
3. Aby nás naučil žít životem hodným tohoto povolání...

Epištola: 1K 7,29-31 nebo 7,17-24

Evangelium: Mk 1,14-20

K obětování: L 14,26-27

K požehnání: Ž 62,5-12 (6-13)

Modlitba:

Pane, ujistil jsi své učedníky svou pomocí, když podle tvého rozkazu vyjdou lovit lidi do sítě tvého království. Tak chceš stále posilovat i nás, ačkoliv víš, jak málo se k tvé práci hodíme. Prosíme, zachovej své církvi pracovní příležitosti, které potřebuje a dej jí moudrost, aby je poznávala. Uč ji, jak připravovat dělníky, jak je vysílat do práce. Poručíme tvé péči bohoslovecké fakulty, vyučování profesorů a přítpravu studentů. Dávej nám učitele církve, kteří touží svým vzděláním a myšlením vést k tobě. Dej kazatelům a pastýřům obcí misijní horlivost v moudrosti a lásce. Dej církvi vnímavost pro rozmanité služby, k nimž určuješ muže i ženy a vyučuj obce, jak jejich pomoc přijímat, jak je připravovat a v práci posilovat. Děkujeme ti, Pane Ježíši, že si nás chceš použít ve službě svého království.

Vhodné písně: 9, 71

4. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Hle, nové učení plné moci!)

Nad veršem Mk 1,22 uvažoval Dr. František Kovář v r. 1946 výstižně: „Lidé cítili, že Ježíšova autorita je nejen větší a mocnější než autorita zákoníků, ale že je i zcela jiná, odlišná. Oni svou autoritu požadovali a vynucovali, z něho zářila a byla ochotně a radostně uznávána a přijímána. U nich byla vnější, u něho hluboce vnitřní a bytostná.“ - Na zprávu o tom, jak mocně působilo na lidi Ježíšovo učení, navazuje bezprostředně uzdravovací historie. Tím je jasně řečeno: u našeho Spasitele tvoří slovo i čin dokonalou jednotu. Pán Ježíš nic nepředstírá, nenasazuje si vnější líbivou masku. Neusiluje o vlastní prospěch, ale jde mu o plné prosazení Hospodinovy vůle proti všem temným silám. Tak dokazuje přesvědčivě, že byl vskutku poslán Bohem na pomoc nám lidem.

Vstup: Dt 18,15-20

Tužby:

1. Aby i v našem středu své posly vzbudil, svá slova do jejich úst vložil tak, aby nám všechno, co přikáže, oznamovali, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby i nám slovo s mocí daroval...
3. Abychom my, kdo jsme byli Kristem zachráněni, pomáhali i ostatním k uzdravení a záchraně Spasitelovou mocí a láskou...

Epištola: 1K 8,1-13 nebo jen 1-6, anebo Sk 5,12-16

Evangelium: Mk 1,21-28

K obětování: 1K 1,30

K požehnání: Ž 47, případně Ž 110 nebo Žd 8,1-6

Modlitba:

Víš, Pane, jak jsou mnohé věci v našem životě zaběhané. Někdy si ani neuvědomujeme, co děláme. Mluv k nám neustále. Čekáme na tvé slovo. Vlož své slovo do našich úst. Uč nás šířit pokoj. Uč nás odpouštět. Přispěj nám svou pomocí, abychom zvěstovali tvou odpouštějící lásku všude, kam přijdeme. Učiň z nás dobré žáky Ježíšovy, vždy ochotné osvojovat si jeho moudrost i láskyplné jednání. Kéž se u něho učíme jeho životní opravdovosti! Jen tak můžeme i my vystoupit s věrohodným svědectvím před své bližní, kteří teprve hledají pravdu a smysl svého života.

Vhodné písně: 11, 75, 95, 182, 292, 296

5. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly)

I dnes slyšíme o jednotě Ježíšových slov i činů. Soustavný zápas s temnými silami zla je Spasitelovým programem, jeho posláním. Proti horečnatým nemocím užívala tehdejší doba léčebných zákroků, jež neměly daleko ke kouzelnickým praktikám (srv. Kovář, Výklad Markova evangelia, str. 29). Ježíš nic takového nepotřebuje. Je vybaven blahodárnou mocí od Boha, je tím, kdo vítězně přemáhá hřích a jeho následky. Proto postačí k uzdravení jeho přítomnost, slovo a dotyk - a zlo se musí dát na ústup. Podmínkou ovšem je spolehnutí na Spasitele v pevné důvěře. V alegorickém výkladu byl zde „dům Šimona Petra“ chápán také jako CÍRKEV. Potom je závěr perikopy zřetelnou výzvou k misijní aktivitě církve.

Vstup: Iz 40,28-31

Tužby:

1. Aby nám daroval srdce citlivá pro každé lidské neštěstí a ruce ochotné je mírnit a odstraňovat, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Za odvahu následovat Krista tam, kde nás chce použít k posílení zemdlených...
3. Abychom pevně spoléhali na Kristova zaslíbení i na jeho moc a odtud čerpali, sílu k budování živé církve Páně...

Epištola: 1K 9,16-23

Evangelium: Mk 1,29-39

K obětování: 1J 4,14

K požehnání: Ž 40,17-18

Modlitba:

Pane, vždy ses rozpomínal na nemocné a ztrápené ve svém lidu a navštěvoval jsi je s láskyplnou laskavostí, aby byli uzdraveni. Prosíme tě za nemocné a sklíčené, aby byli posíleni a uzdraveni, aby byla zapuzena ustrašenost mysli a ochablost ducha, aby ti, kteří jsou upoutáni na lůžko dlouhou chorobou, mohli povstat, aby ti, kteří se trápí v mysli a trpí duševně, byli osvobozeni. Prosíme tě, aby každý člověk ve svém trápení okoušel dar tvého uzdravení a pokoje.

Vhodné písně: 78, 95, 148, 311(se sólem)

6. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Bůh nás v Kristu očišťuje. Umíme být vděční?)

Mnohé nemoci lidé uměli úspěšně léčit již v biblické době. O malomocenství však platilo, že člověka může uzdravit jedině sám Hospodin. Evangelium vyjadřuje tedy řečí své doby, že Boží Syn je schopen zachraňovat lidi i z takových situací, kdy selhává lidský rozum a veškerá naše dovednost. Bez Ježíše zbývala by již jen kapitulace, bolest, zoufalství a cesta do záhuby. Spasitel však dává i tady nový život a novou příležitost těm, kteří se na něho s důvěrou obrátí. Dostal k tomu pověření od nebeského Otce i moc, která je silnější nad každé sebevětší zlo. Vděčnost za uzdravení osvědčujeme skutkem! Vždyť Kristus také dává úkoly těm, které uzdravil.

Vstup: 2Kr 5,9-14

Tužby:

1. Abychom v Kristu celou svou naději složit uměli, s myslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Za dar víry, která činí člověka blahoslaveným...
3. Abychom dovedli být vděční za dobrodiní od Krista přijatá a láskou na jeho lásku odpovídali...

Epištola: 1K 10,1-13

Evangelium: Mk 1,40-45

K obětování: 1Te 5,9

K požehnání: Ž 30 nebo Ž 103,1-6

Modlitba:

Děkujeme ti, láskyplný Bože, za tvého Syna, kterého jsi poslal na tento svět a obdaril ho mocí, která přesahuje naše chápání a jež přemáhá sebevětší zlo. On umí změnit naše zoufalství v naději a zármutek v radost. Očišťuje nás. Z temnot vede ke světlu života. Kéž mu nezapomeneme projevit svou vděčnost za uzdravení tím, že všechny své síly věnujeme poctivé snaze o šíření tvého království mezi námi.

Vhodné písně: 78, 95, 148, 311

7. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Pane, nejsme hodni, abys vešel k nám, ale řekni jenom slovo a budeme uzdraveni)

Ježíš uznával souhlasně se svými současníky spojení mezi hříchem a nemocí. Odmítal však zjednodušování toho vztahu na „přímou úměru“ - čím těžší nemoc, tím větším hříšníkem musel být pacient a tím přísnější trest zasluhuje. Ježíš však nebyl zajedno ani s dnešními příliš materialistickými názory, že nemoc je pouze poruchou tělesných funkcí. Dává nám příklad, že je nutné pečovat o CELÉHO člověka, o jeho duchovní i tělesnou složku. Proto zde ujistí nemocného nejprve odpuštěním hříchů a pak dojde k tělesnému uzdravení. Jedná ze svého rozhodnutí, které je v souladu s Otcovou vůlí. Od nás si nedá předpisovat jakákoli pravidla. Kající hříšník je omilostněn a uzdraven, kdežto lidé domýšliví na svou spravedlnost odejdou od Ježíše s prázdnými rukama a neproměněným srdcem. Víra nemocného se tu zřejmě předpokládá, proto o ní není řeč. Ježíš se však zajímá o víru těch, kteří nemocného přinesli. To nejspíše znamená důraz na významnou roli církevního obecnství, bez jehož pomoci by mnohý hříšník Spasitele nenašel. Jde tedy také o naši odpovědnost za trpící sestry a bratry.

Vstup: Iz 43,22-25

Tužby:

2. Aby Kristova odpouštějící láska uzdravovala i naše nemocné životy...
3. Abychom s upřímnou vděčností stále chválili Spasitele za všechna přijatá dobrodíní...

Epištola: 2K 1,18-22

Evangelium: Mk 2,1-12

K obětování: Ef 4,30-32

K požehnání: Sk 3,1-8

Modlitba:

Bože, Otče náš, nemůžeme jinak, než s upřímnou vděčností tebe velebit za všechno, co jsi v Ježíši Kristu učinil pro naši spásu. Prosíme však, připomínej nám naléhavě, že náš dík tobě nesmí přestávat jen u slov, ale že k němu patří i to, abychom využívali svých dnů ke svědomité službě tobě i bližním. Rač nám k tomu dávat sílu i své požehnání.

Vhodné písně: 44, 127, 136, 292

8. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Neposuzujme podle lidských měřítek)

Učme se od svého Pána nepředjímat Boží soud a nezatrácovat své bližní, nejsou-li nám po chuti. Dokud jim Bůh dopřává čas a možnost k nápravě, nemusí být pro ně pozdě. Ježíš si dovedl hledat a nacházet učedníky i mezi takovými lidmi, které ti „počestní a spravedliví“ nenáviděli a pohrdali jimi. Neváhal usednout ke stolu s celníky a dalšími hříšníky. Ne proto, že by byl schvaloval jejich styl života, nýbrž proto, aby je slovem i láskyplným přístupem pro sebe získal a aby proměnil jejich srdce i životy. V tom viděl své nejpřednější poslání, které si nedal vymluvit malichernými námitkami odpůrců. Těm, kdo byli Kristem nalezeni a přijati za bratry a sestry, těm nelze zazlívát a zakazovat jejich upřímnou radost z toho. Důvodem ke skutečnému zármutku by bylo, kdyby mezi námi Ježíš nechtěl být jako náš hostitel. To by nám zbyly jen rádobý nábožné zvyky a zlozvyky, což nepostačí jako zdroj plného života pro jednotlivce ani pro církev.

Vstup: Oz 2,14-22

Tužby:

2. Abychom ochotně přicházeli s evangeliem i tam, kde na prvý pohled nevidíme úrodnou půdu pro setbu slova...
3. Za pravé bratrství a sesterství v církvi, které se nad nikoho nevyvyšuje a nikým nepohrdá, za opravdovost víry a lásky, za radost z přítomnosti Pána...

Epištola: 2K 2,17-3,6

Evangelium: Mk 2,13-22

K obětování: 2K 5,16-18

K požehnání: Sk 9,10-18 nebo Sk 10,25-36

Modlitba:

Hospodine, naplň naše srdce vděčnou radostí z toho, že tvůj nejmilejší Syn chce mít i nás v zástupu svých bratrů a sester. Přijímá nás navzdory našim slabostem a nedostatkům. Prokazuje nám čest ujištěním, že potřebuje i naši nepatrnou pomoc a nehodnou službu k prosazování svého díla v tomto světě. Prosíme tedy, pošli nás se zvěstí evangelia tam, kde na ni čekají bezradní a zarmoucení lidé. Dej nám odvahu přinášet radostnou zprávu o Ježíši Kristu všem bez rozdílu, bez výhrad a bez předsudků vůči komukoliv. S tvou pomocí chceme pomáhat jiným najít Spasitele, aby se tak rozšířily řady jeho lidu.

Vhodné písně: 55, 119, 287, 288, 289, 293

9. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Láska je naplněním Zákona)

Ježíš neznevažoval Zákon daný Božím lidu za času Mojžíšova (Mt 5,17n). Chápal jej však jako Boží pomoc člověku, jako mravní směrnici pro život. Rozhodně odmítal snahy činit ze Zákona neúnosné břemeno pod záminkou horlivé zbožnosti, nesplnitelný požadavek, bič na lidi. Zákon lze přece shrnout do zásad lásky (např. Mk 12,29-31). Cokoli by odporovalo těmto největším příkázáním, je už zcestným výkladem Písma, na němž nelze zakládat pravou zbožnost. Úsilí o to, co vskutku prospívá člověku, patří nutně do každého dne a do každé chvíle, bez ohledu na sobotní klid. Což lze zůstat klidný a nečinný, pokud náš bližní hladoví a trpí? Nebezpečí falešného chápání Boží vůle není zažehnáno. Jednotlivý křesťan i celá církev at' v každé době kriticky zkoumají, zda jejich představa o zbožnosti je v souladu s pravou zbožností, k níž ukazuje náš Pán!

Vstup: Dt 5,12-15

Tužby:

2. Abychom v Ježíši Kristu poznali pravdu a tak se stali skutečně svobodnými od svévole a pokrytectví...
3. Abychom nezanedbávali a nezkreslovali Boží vůli, ale v moci Ducha svatého ji správně chápali a poslušně ji plnili...

Epištola: 2K 4,5-13 nebo 2K 3,12-17

Evangelium: Mk 2,23-3,6

K obětování: Ř 13,10

K požehnání: Ga 5,13-14

Modlitba:

Chválíme tě a děkujeme ti, nebeský Otče, za velkomyslnou trpělivost, kterou máš s naší mnohou nechápavostí a neochotou. Prosíme tě dnes: nedovol nám zlovolně zkreslovat a podle svého měnit tvou svatou vůli! Probouzej v nás pravou touhu naslouchat co nejčastěji tvému slovu, lépe a lépe mu rozumět a proměňovat pak tvé slovo v život naplněný upřímnou láskou k bližním, zájmem o jejich problémy, účinnou pomocí, službou i obětavostí, jak nás k tomu vede slovem i příkladem tvůj nejmilejší Syn, náš Pán Ježíš Kristus.

Vhodné písně: 21, 26, 56, 72, 74, 86, 95

POSLEDNÍ NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

(Kéž poznáme světlo Boží slávy ve tváři Kristově!)

Perikopa o Kristově proměnění na hoře je názornou ilustrací k události u Cesareje Filipovy (Mk 8,27-34). Nejde vlastně o proměnu Ježíšovu, ten je stále týž (Žd 13,8). Ale člověk potřebuje osvojit si „proměněný pohled“, totiž pohled víry, má-li vidět a chápat Ježíše Krista správně, má-li v něm poznat Božího Syna a svého Spasitele, převyšujícího svým významem všechny lidské velikány. Zářivě bílý šat mučedníků (Zj 7,13-14) ukazuje tedy směrem k Ježíšovu utrpení a oslavení. Hluboce věřící křesťan má svou „horu proměnění“, totiž chvíle blízkého setkávání s Pánem. Jsou to nádherné, slavné okamžiky. Přáli bychom si, aby trvaly navždy. Jimi posílení musíme však vždy znovu „sestupovat dolů“, protože „na úpatí hory“ čekají nás ti, kteří nás potřebují (Mk 9,17-29).

Vstup: Dn 7,9.13-14 nebo Ex 34,32-35

Tužby:

2. Abychom s důvěrou vzhlíželi ke svému Pánu a bylo nám dopřáno spatřovat v jeho tváři odlesk Boží slávy...
3. Za všechny křesťany, aby poslušně následovali Pána a žili v naději na dosažení slávy Božích dětí...

Epištola: 2K 3,18-4,6

Evangelium: Mk 9,2-9

K obětování: Mt 16,15-16

K požehnání: 2Kr 2,1-12

Modlitba:

Všemohoucí Bože, náš Otče, vděčně tě chválíme za tvé ujištění, že nás nechceš nechat na pospas temným silám hříchu a zla. Dal jsi nám svého Syna Ježíše Krista za Vysvoboditele a Průvodce životem. Je stále s námi, i když ho občas nevidíme. Je naší jistou oporou, protože sám zvítězil nad hříchem a i nad smrtí. Vyvýšil jsi ho a dal jsi mu jméno nad každé jiné. Jenom v něm můžeme dojít spásy. Prosíme, otevři a rozjasni náš vnitřní zrak, náš pohled víry, abychom viděli dobře svého Pána, plně mu důvěřovali a s ním kráčeli k cíli tebou stanovenému.

Vhodné písně: 47, 48, 101, 116, 117, 197, 338

POPELEČNÍ STŘEDA

(Dejte se smířit s Bohem!)

Pravé pokání nevystavuje na odiv okázalá náboženská gesta, velká slova o lítosti a zkroutěnou tvář. Pán Bůh ocení především takovou zásadní proměnu našeho života, kdy upřímná vůle k nápravě vyústí v odpovídající činy. Postní doba nás nutí ohlédnout se s politováním na to, co jsme zavinili a pokazili svou neposlušností Boží vůle. Naše vlastní chyby nás mají trápit. Nemáme právo být k nim lhostejní, lehce si je promíjet nebo je dokonce schvalovat. Přesto křesťanský půst není výhradně obdobím čirého smutku. Otevírá totiž radostný výhled na Kristovo dílo spásy a k jeho velikonočnímu vítězství.

Vstup: Jl 2,1-2.12-17

Tužby:

2. Abychom s jeho otcovskou pomocí byli schopni upřímného pokání, odvrátili se od zlého a směřovali k nápravě života...
3. Aby náš Spasitel uznal naše pokání za opravdové, odpustil nám a uvedl nás na pravou cestu...

Epištola: 2K 5,20b-6,2

Evangelium: Mk 6,1-6.16-18

K obětování: Ž 119,169-170

K požehnání: Jb 11,13-17

Modlitba:

Kajícně doznáváme, Hospodine, že nežijeme vždy tak, aby se to mohlo tobě líbit. Mnohdy tě zarmucujeme a znevažujeme tvé svaté jméno. Tvá otcovská láska nás však nechce ponechat v nepravostech. Volá nás k následování Ježíše Krista, abychom mohli mít účast na blaženosti v jeho království. Proto smíme doufat a neztrácet naději ani tehdy, útočí-li na nás ze všech stran zlo a když naše vlastní síly nestačí dokonale se mu ubránit. Pro lásku tvého Syna smíme se k tobě obracet s prosbou, abys nás očistil, odpustil nám a vyzbrojil nás ke statečnému zápasu s hříchem ve všech jeho podobách.

Vhodné písně: 21, 34, 35, 39, 71, 73, 82, 147, 155, 323

1. NEDELE POSTNÍ

(Zkroušeným a zdeptaným člověkem Bůh nepohrdne)

Jan Křtitel i Ježíš nás volají k pokání a důrazně a naléhavě jako ti, kdo k tomu mají pravomoc. Vyřizují přece Boží poselství. Nehlásají vlastní nápady. Oba jsou zároveň příkladem veliké pokory. Jan ví, že je jen připravovatelem cesty Páně. Za ním přichází kdosi mnohem mocnější a ctihodnější. Pán Ježíš, ač nejmilejší Boží Syn, neváhá postavit se mezi kající hříšníky, přijmout Janův křest a podstoupit zápas s takovým pokušením, jaké útočí i na nás. - Tak i v Kristově církvi je na místě zachovávat zdravou rovnováhu mezi vědomím autority a pokorou. Církev jako pozemské Kristovo tělo a příbytek Božího Ducha má statečně vystupovat se zvěstováním Boží vůle, nebát se ukázat na hříchy, nazývat jej pravým jménem a volat k pokání. Zároveň však je církev společenstvím omilostněných hříšníků a proto má být prosta domýšlivosti a vždy ochotná činit pokání.

Vstup: Gn 9,8-15 (vhodnější Gn 8,20-22? nebo Ž 66,16-20: Ez 28,6-9?)

Tužby:

1. Za dar obrácení a skutečného uvěření, smyslí mírnou a pokornou modleme se k Hospodinu.
2. Aby srdce naše pravými křesťanskými ctnostmi naplnil, zejména statečností a zároveň pokorou...
3. Abychom v pravdivém pohledu na sebe i na skutečnosti kolem sebe bystře rozpoznávali nástrahy hříchu a statečně s nimi zápasili...

Epištola: 1P 3,18-22

Evangelium: Mk 1,9-15

K obětování: Ž 51,19 (nebo Ž 34,19-20)

K požehnání: Ž 25,1-11

Modlitba:

Pane Ježíši, děkujeme ti, žes k nám přišel a že ses stal naším bratrem. Daruj nám sílu, abychom za všech okolností uměli při tobě stát a zcela ti důvěřovat. Sejmi z nás naše viny. Odpusť, čím jsme se ti zpronevěřili. Odpusť, že tak málo myslíme na tebe a že máme špatné mínění o tvých možnostech. Daruj nám pevnou důvěru, že tvá záchrana je bez hranic. Pomož nám, abychom se upevnili ve víře, abychom zůstali pevní a jistí i v hodinách pokušení, které přijdou na tvou církev.

Vhodné písně: 30, 39, 60, 179, 310,334

2. NEDĚLE POSTNÍ

(I utrpením následovat Pána)

Jistě umíme odříkat poslušně jako dobří žáčci, že Hospodin řídí tento svět moudře a že se máme podřídit jeho vůli i tehdy, kdy jeho záměry a činy nechápeme. Vzdor tomu se bouříme, postihne-li přímo nás něco, co se nám nelíbí. Nejbližší učedníci Páně toužili, aby Bůh prostřednictvím Mesiáše zasáhl ve prospěch jejich národa. On však chce spasit všechny národy, i ty nenáviděné Římany. Spása nezáleží ve vojenském vítězství a v obnově slávy Davidova království. Mesiáš bude obětován, aby už potom nikdy nebylo třeba přinášet Bohu krvavé oběti za očistění od hříchu. Učedníci to nechápou a nelíbí se jim to. Netváříme se i my mnohdy tak, jako bychom byli moudřejší než Všemohoucí? Nechtěli bychom řídit věci lépe než on, předpisovat Bohu, co má nebo nemá dělat? Je naše víra v Ježíše Krista tak opravdová a silná, abychom ochotně následovali svého Pána bez výhrad kamkoli?

Vstup: Gn 17,1-8

Tužby: 2. Za dar pravé moudrosti shůry, abychom lépe rozuměli Božím záměrům a poslušně je pomáhali uskutečňovat...

3. Abychom lépe chápali a přijímali Ježíše Krista a nelekali se obtížné cesty za ním...

Epištola: Ř 4,13-25

Evangelium: Mk 8,31-38

K obětování: Př 21, 2-3 (nebo L 14,27)

Závěrečné čtení: Ž 22,24-32

Modlitba:

Děkujeme, láskyplný Otče za oběť, kterou tvůj nejmilejší Syn přinesl pro naši spásu. Prosíme, učiň pro nás tento čas požehnanou duchovní přípravou na křesťanské prožití Velikonoc. Kéž pochopíme zvěst evangelia jako výzvu, že máme přijmout Ježíše Krista za výhradního Pána svých životů! Dej nám statečnou odvahu následovat ho i sebetěžšími cestami, abychom v jeho stopách došli nakonec k věčnému životu u tebe.

Vhodné písně: 48, 174, 106

3. NEDĚLE POSTNÍ

(Slovo o kříži je nám Boží mocí ke spáse)

Vším, co Ježíš říká i činí, dává znamení, že je Boží Syn, Spasitel světa. To znamení je výzvou: uznejte jeho autoritu a přijměte ho za Pána svých životů! Bez toho si nelze získat Boží přízeň nijak, vůbec už ne okázalými dary a honosnými prázdnými obřady. Znamení lze také ignorovat - k vlastní škodě ovšem. Jako tehdy, tak i dnes mnozí kladou Kristu opovážlivou otázku: jakým právem nám zrovna ty dáváš znamení, co máme nebo nemáme dělat? Jakým právem nám chceš mluvit do života? To právo získal Pán Ježíš tím, že za nás zemřel na kříži a že se k němu nebeský Otec přiznal slavným vzkříšením. Kristus sám je přesvědčivé znamení ukazující pravý směr životní cesty ku věčnosti. Jiné znamení nehledejme!

Vstup: Ex 20,22-24

Epištola: 1 K 1,18-25

Evangelium: J 2,13-22

K obětování: Př 15,8 (nebo 1 P 2,4-5)

Závěrečné čtení: Jr 7,2-11

Modlitba:

Nebeský Otče, zjevil jsi velikost své lásky k nám, když jsi tomuto mnohdy nevděčnému světu poslal svého Syna, aby se obětoval pro naši spásu. Nabízíš nám dar věčného života, uvěříme-li v Ježíše Krista a půjdeme-li cestou, kterou nám ukáže a kudy nás povede. Prosíme: připomínej nám, že nemáš zalíbení v takových chrámech, jež jsou jen chladnými a prázdnými stavbami z kamene, ale že nejraději přebýváš v živých srdcích, která tě milují a s důvěrou se otevírají vanutí tvého Ducha.

Vhodné písně: 101

4. NEDĚLE POSTNÍ

(Záchrana není z nás, je to Boží dar)

Boží Syn, Ježíš Kristus, Světlo světa, je ztělesněním otcovské Boží lásky k nám. Lidé však na tu nezměrnou lásku odpověděli nepředstavitelným nevděkem a krutostí, když Ježíše potupně ukřižovali. Libovali si v temnotě hříchu, nestáli o světlo shůry. Hospodin nezareagoval nelítostným trestem vůči nelítostnému lidstvu, ale naopak začlenil i gologotskou tragédii do svého záměru záchranu člověka a světa. To nelze pochopit sebedůmyslnějším rozumováním. I všechny satisfakční teorie nejučenějších teologů mají logické slabiny. Kristově oběti dá se porozumět spíše vnímavým srdcem než chladným rozumem. A stane se to tehdy, jestliže Duch svatý vykoná své dílo a učiní člověka znovuzrozeným, obráceným, věřícím (J 3,3). Takový člověk se pak stane Kristovým následovníkem. Jedině na této cestě může potkat živého skutečného Spasitele. To je hlavní smysl této dosti obtížné perikopy Janova evangelia. Jan Karafiát v jednom svém kázání připomněl, že spasení hříšných lidí byla velmi tvrdá práce i pro Božího Syna. „V něm arci nebyla jedovatost žádná, ale ve mně a v tobě jest jedovatý hřích. Na něho pak byl uvalen všecken ten náš jedovatý hřích, a on tak pochodil, jak často pochodí u nás jedovatý had aneb i nejedovatý... Venkovští chlapi, přijdou-li na hada, nezřídka nasbírají kamení a hada ubíjí. A tak i Pán Ježíš raněn jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše (Iz 53,5). On všecko podstoupil, čeho zapotřebí bylo, aby bylo hříchů shlazení... pro ty, kteří v něho uvěřili.“

Vstup: Nu 21,4-9

- Tužby:** 2. Abychom pamatovali na Kristovu oběť a vírou v ní rozpoznávali jedinečný čin lásky k naší spáse...
3. Abychom celým svým životem dosvědčovali a oslavovali Boží lásku zjevenou nám v Kristu ukřižovaném a vzkříšeném...

Epištola: Ef 2,1-10

Evangelium: J 3,14-21

K obětování: J 8,28-29

Závěrečné čtení: Ž 107,17-22 nebo jiné vhodné

Modlitba:

Prosíme, nebeský Otče, o dar tvého Ducha, abychom ve víře chápali i to, s čím si rozum neví rady. Dej nám prožít požehnaným způsobem tuto postní dobu i Velikonoce, k nimž se blížíme. Kéž nám je Kristův kříž znamením naděje a spásy, kéž posílí a utvrdí naši víru! Rač přivést celý svět k poznání, že tvůj Syn přišel nastolit vládu tvé lásky nade všemi lidmi.

Vhodné písně: 20, 53, 54

5. NEDĚLE POSTNÍ

(Až budu vyvýšen, všechny potáhnu k sobě, praví Pán)

Pán Ježíš v Jeruzalémě upozorňuje své učedníky a vlastně i širší okruh posluchačů, v němž jsou přítomni také poutníci pohanského původu, že se přiblížila hodina, v níž musí dovršit podle Otcovy vůle dílo spásy obětí vlastního života. Ta nutnost je v Janově podání zdůvodněna argumentací, která ve skutečnosti mohla vzniknout až na základě misijních zkušeností prvokřesťanské církve. Dokud Ježíš kázal za svých pozemských dnů, byl obecně viděn jako jeden z mnoha židovských rabínů. Jen málokomu bylo dáno postřehnout jeho jedinečnost. Mohli ho mít v úctě i někteří pohané - pokud ovšem žili přímo v Palestině a sympatizovali se židovstvím. Ale mohutné šíření evangelia do všech zemí bylo možné pouze na základě zvěstování, že Ježíš podstoupil smrt a z vůle Nejvyššího nad ní zvítězil. Teprve až bylo Ježíšovo Boží synovství slavně potvrzeno mimořádností jeho smrti a vzkříšení, mohl být ode všech přijímán vírou jako Spasitel a Pán. Ani dnes by neměla misijní síla církev, která by předkládala lidem Ježíše z Nazareta jen jako učitele nedokonalé mravnosti.

Vstup: Jr 31,31-34

- Tužby:** 2. Abychom dokázali odříci se svévole, vděčně přijímat dobrodiní Kristovy oběti a ve víře dosáhnout odpuštění vin i vysvobození z věčné smrti...
3. Aby naše svědectví o Pánu ukřižovaném a přece živém bylo vždy věrohodné a pomáhalo rozšiřovat zástupy jeho následovníků...

Epištola: Žd 5,4-10

Evangelium: J 12,20-33

K obětování : J 12,35-36a

Závěrečné čtení: Sk 13,44-49 (nebo případně: Iz 41,8-13 nebo Jr 16,19-21)

Modlitba:

Posiluj v nás, Pane Bože, upřímnou víru v Ježíše Krista jako svého Syna, našeho Pána a Spasitele. Nedopusť, aby z našich srdcí vyvětrala vděčnost za všechno, co ze tvé vůle poslušně vykonal pro naši spásu a pro celý svět. Naší víře pak dej vyústit ve svědectví slovem i životem, ať i naše nepatrná pomoc přispěje k růstu Kristovy církve na této zemi a k bohaté úrodě, kterou od své setby očekáváš.

Vhodné písně: 68, 163

6. NEDĚLE POSTNÍ – KVĚTNÁ

(Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu)

Postřeh Františka Sušila, že Ježíšův příjezd na oslu do Jeruzaléma byl „slavný a zároveň skromný“, vystihuje, jaké bohatství kazatelských námětů a úvah dá se z tohoto evangelního příběhu vytěžit. Ovzduší předsvátečního Jeruzaléma bylo prazvláštní. Jedině v ty dny mohl být prostý poutník vítán s královskými poctami a žalmy připomínající dávnou slávu Davidova království směly znít nerušeně, aniž by byli v tom římských okupantů hledali zárodek rebelie. Ježíš přijíždí jako jeden z mnoha poutníků, skryt mezi nimi, a přece budí pozornost lidí. Některé zklame svým okázalým znamením nebojovností, pro jiné se tu naopak splňují stará proroctví o mesiášském Králi (Za 9,9).

Jsmo tím důtklivě upozorňováni na trvalý problém, týkající se každé doby, každého člověka i každého církevního společenství: rozeznáváš Ježíšovu jedinečnost mezi spoustou poutníků prošlých lidskými dějinami? Poznáváš v něm pravého Spasitele, jehož musíš přijmout za Pána svého života? Nebo snad biblický Ježíš neodpovídá tvým představám a ty chceš pořád ještě zbytečně čekat na jiného spasitele?

Vstup: Ez 3,4-9

Tužby: 2. Aby nikdo z nás nechyběl mezi těmi, kdo vítají s upřímným srdcem Ježíše jako Krále věčného království...
3. Aby naše církev byla a zůstávala živým tělem Kristovým a přinášela hojně ovoce víry, naděje a lásky...

Epištola: Žd 3,1-6 nebo Ž 118,14-27

Evangelium: Mk 11,1-11 (případně 11,1-19)

K obětování: Ez 12,21-23

Závěrečné čtení : Sk 13,26-33

Modlitba:

Svatý Bože, stavíš před náš vnitřní zrak zřetelný a nehynoucí obraz svého Syna v jeho ponížení i v jeho slávě. Pomáhej nám, aby se naše společenství s Pánem Ježíšem den ze dne víc upevňovalo. Svým svatým Duchem způsob, abychom po něm toužili a nechtěli být bez něho ani chvíli. Kéž se nedáme ničím odradit v cestě za Pánem a dojdeme tak šťastně až tam, kde ty nás chceš navždy mít.

Vhodné písně: 239,240

ZELENÝ ČTVRTEK

(Dal jsem vám příklad)

Koho by nezarážilo, jak rozdílně od synoptiků i od Pavla vylíčil evangelista Jan poslední večeři Ježíšovu s apoštoly? Nic tu není o „ustanovení svátosti“ a omočený chléb podává Pán - zrádci Jidášovi! Zato je podrobně vylíčeno, jak Kristus umytím nohou prokazuje svým učedníkům službu, kterou vůči hostům konávali nejnižší postavení otroci v té které domácnosti. Zaznívá odtud vážná výstraha křesťanům, kteří by společenství stolu při večeři Páně chápali jako formální vyprázdněný obřad bez důsledků pro blízký „rodinný“ vztah činné lásky k bratrům a sestrám, lásky, která se poníží a slouží, lásky, která není schopna zrady. Služba druhému člověku není pak už zahanbující povinnost, nýbrž je-li konána s kristovskou láskou, potom ten, kdo slouží, je vpravdě velký (Mk 10,42-45 a J 13,15-17).

Vstup: Ex 12, 5-11

Tužby: 2. Abychom svému Pánu náleželi cele a bez výhrad a sloužili mu věrně a upřímně...

3. Abychom v poslušnosti Ježíše Krista celým svým životem přinášeli okolnímu světu věrohodné svědectví o svém Pánu...

Epištola: 1 K 11,23-29

Evangelium: J 13,1-26

K obětování: J 13,34-35

Závěrečné čtení: 1 J 4,7-12

Modlitba:

Děkujeme ti, nebeský Otče, za opětovné ujištění o tvé lásce k nám. Děkujeme, že jsi nám ji názorně ukázal jednáním našeho Pána Ježíše Krista, svého nejmilejšího Syna. Prosíme tě o sílu, abychom uměli být jeho skutečnými následovníky a vytrvali na jeho cestě až do konce.

Vhodné písně: 22, 241, 242

VELKÝ PÁTEK

(Dokonáno jest!)

Pro výjimečný charakter tohoto dne nebylo by vhodné přesně předpisovat biblické texty ani myšlenkové postřehy k nim. Předpokládá se, že v ten den nebude v našich sborech konána liturgie s večeří Páně. Ráz velkopáteční pobožnosti bude v obcích ČČSH nejspíše různý - podle místních zvyklostí a možností. Samozřejmě bude připomínáno především utrpení Páně podle některého ze čtyř evangelíí, tedy kupř.: Mt 27,1-61; Mk 15.k.; L 23,k.; J 18 a 19.k. Pašije mohou být čteny (i střídavě několika lidmi jako určitá dramatizace), zpívány podle starobylých zvyklostí (nebo vyposlechnuty ze zvukového záznamu), může případně být použita Velkopáteční pobožnost podle Bohoslužebné knihy od bratří Tuháčka a Píchy atd.

Vhodně vybraný kratší úryvek z pašijových evangelních textů bude zpravidla zvolen za téma kázání.

Podpůrné biblické texty bývají rovněž tradiční, tedy kupř.:

Jb 29,1-30,10; Ž 22; Iz 53,k. atd.

Sk 20,17-28; 26,1-23

Ř 5,k; Ř 6,1-11; 1 K 1,18-25; Ef 1,2-14; F 2,5-11;

Ko 2,6-15; 1 P 1,3-12; 1 P 2,19-25; 1 P 4.k.;

Zj 5,6-14; Žd 2,5-10; 5,1-10; 8,1-12; 9,9-14; 9,23-28; 12,18-29; 13,10-13.

Modlitby si složí nebo vybere ze starších liturgických příruček sám kazatel tak, aby byly v souladu se zvěstováním. Bereme-li vážně reformační charakter ČČSH, pak podporujeme vhodně iniciativu duchovních a jejich samostatnou tvorbu v kazatelství i v liturgických formách! Živá církev nemá ustrnout na tom, co je pevně dáno a dopodrobna předepsáno. Hlavně ať výsledkem tvůrčího úsilí je působivé křesťanské svědectví, které osloví účastníky pobožnosti. Lid se činně zapojí zpěvem písní - využijme bohatství zpěvníku!

Vhodné písně: 243, 244, 245, 246, 247, 322, 325, 327

BÍLÁ SOBOTA

(Nehledejte živého mezi mrtvými!)

Ženám, které setrvaly s Ježíšem ve chvíli jeho umírání a které jako první navštívily jeho hrob, dostalo se ústy anděla ujištění, že se naplnilo Písmo, že Hospodin nenechal svého nejvěrnějšího Syna v hrobě a v moci podsvětí, nýbrž uvedl ho na cestu života (Ž 16,10-11). Slabé ženy ukázaly větší věrnost a statečnost než muži. Bůh je odměnil tím, že jako první dostávají zprávu o vzkříšení. Největší Boží skutky jsou ovšem zároveň poodhalením velkého Božího tajemství a tváří v tvář Hospodinovu tajemství cítí člověk vždy nejprve strach a hrůzu. Je překvapený a bezradný z nečekaného a těžko uvěřitelného. Ale evangelium je poselstvím radosti. Hrůza a nejistota nemůže zůstat poslední tečkou za vším. Proto se později vzkříšený Pán ukáže učedníkům, aby mohli vydat o něm věrohodné svědectví.

Vstup: Iz 12,4-6

Tužby: 2. Abychom i my prožili upřímnou radost ze zvěsti o Spasitelově vzkříšení...

3. Aby nás živý a vítězný Pán zbavoval pochyb a strachu a vložil nám do srdcí pokoj i radost...

Epištola: Ž 16,7-11

Evangelium: Mk 16,1-8

K obětování: Ř 5,8-10

Závěrečné čtení: Ř 6,3-11

Modlitba:

Děkujeme ti, svatý a nejmocnější Bože, za tu úžasnou a potěšitelnou zvěst: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tu, byl vzkříšen a žije!“ Kéž umíme z víry ve vítězného a živého Spasitele čerpat odvahu a sílu pro nejtěžší chvíle svých životních zápasů. I pro nás odtud pramení naděje na věčný život, připravený všem Kristovým věrným. A také jistota, že ty, Otče, víš o každém z nás, že jsme ve tvé ochraně a péči, proto se nemáme čeho bát.

Vhodné písně: 249, 256, 330

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

(Viděli jsme Pána – žije!)

Svůj nejúžasnější skutek na této Zemi - Kristovo vzkříšení - nepředvedl Bůh jako divadlo pro širokou veřejnost. Všemohoucí zůstává výhradním vlastníkem svých tajemství a sám rozhoduje o tom, co z nich lidem ukáže a komu jmenovitě. Varuje nás před drzou všetečností, která by chtěla všechna jeho tajemství odhalit, do všeho vidět a všechno znát. V tom smyslu dostávají lekci i dva nejmilejší Kristovi učedníci Petr a Jan. Vzdor tomu, že mají mít na paměti slova svého Mistra o tom, že mu smrt neublíží (např. J 13,36; 14,19; 14,28-29; 15,13n.; 16,5n.; 16,16 aj.), prozkoumávají hrob. Tak se jim dostane sděleno o zmrtvýchvstání jenom v náznaku a sami si s tím musí v první chvíli poradit. Kdežto Marie Magdalská nedbá o zjišťování viditelných indicií, ale myslí na Ježíše, proto jí bylo dopřáno setkat se s ním. Nesmí se ho však dotknout. Určité Boží tajemství nesmí být porušeno, musí tu zůstat a s ním i prostor pro naši víru. Bůh a Kristus se nikdy nestanou předměty našeho zkoumání a víra nesmí poklesnout na jakousi nauku o prokazatelných jevech. Víra musí zůstat osobním vztahem.

Vstup: Ž 118, 16-24

Tužby: 2. Aby celá církev Páně svědčila o vzkříšeném Kristu s pevným přesvědčením hluboké víry a tak pomáhala mocně šířit evangelium...

3. Abychom všichni dokazovali slovem i životem, že patříme Ježíši Kristu, který přemohl zlo smrti...

Epištola: 1 K 15,1-11

Evangelium: J 20,1-18

K obětování: Ž 75,2

Závěrečné čtení: Ž 71,19-24

Modlitba:

Děkujeme ti, nebeský Otče, za radostnou zvěst, že tvůj Syn a náš vzkříšený Pán přemohl smrt a chce být i pro nás Dárcem věčného života. Rač nás vést k tomu, abychom to radostné poselství přijali se živou vírou a zároveň v hluboké úctě k těm tajemstvím, která sis ty, Otče, vyhradil pro sebe. V tom, co Ježíš Kristus činil i učil, dal jsi nám poznat dostatečně všechno, čeho je nám třeba ke spáse, odpovíme-li skutečnou poslušností na tvé slovo. Tobě, Hospodine, patří čest i sláva a naše věčná chvála.

Vhodné písně: 248, 250, 252, 255

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ

(A my jsme svědky všeho)

Evangelní čtení tradičně doporučené pro tento den je jedinečná látka Lukášova, která nemá jinde obdoby. To nijak neubírá na ceně tomuto svědectví o Vzkříšeném; naopak někteří právě v tom vidí jeho věrohodnost a starobylost. Nabízí se tu velké množství kazatelských námětů. Ježíš Kristus si cení každého ze svých učedníků, i těch „méně známých, méně významných, méně věhlasných“. Neměří jejich velikost očima světa. Přichází za námi v pravý čas opravit naše předsudky a omyly, potěšit nás, vznítit v srdcích žár víry a dát příležitost, abychom se také stali jeho svědky. Zároveň se tu ozývá důrazná připomínka, že křesťan k setkávání se živým Pánem potřebuje církev, která si umí vážit jak zvěstování Božího slova, tak i svátostného obecnství při večeři Páně. Obojí je potřebné a musí dostat náležité místo v církvi (vzpomeňme na Pražské artikuly husitů!)

Z literatury lze kazatelům doporučit:)

Kážeme Krista, I. díl (Synodní rada ČCE, Praha 1994), s.183-191

Dr. Jan Merell, Setkání s Ježíšem (ve 3. vydání Praha 1990 s. 282-284)

Sbírka kázání „Radost na nové cestě“ (Kalich, Praha 1988), s. 168-172

Vstup: Iz 25,6-9

Tužby: 2. Abychom všichni chápali svůj život jako neustálé putování za vzkříšeným Kristem...

3. Za přítomnost živého Krista při každém bohoslužebném shromáždění církve...

Epištola: 1 K 5,6-8 (nebo Sk 10,34-43)

Evangelium: L 24,13-35

K obětování: 1 P 2,1-3

Závěrečné čtení: 1 K 10,15-18

Modlitba:

Děkujeme ti, Hospodine, za mnohá rozličná svědectví o tvém vzkříšeném Synu, našem Spasiteli. Zejména však jsme ti vděční za tvá pozvání do církevního společenství, kde Kristus je naším hostitelem. Jen prosíme, abychom si vždy vděčně vážili tvých darů a dobrodiní. Kéž nás pohoštění u stolu našeho Pána posiluje, abychom s ním vytrvali na cestě vedoucí do tvého království. I kdyby nám ta cesta nejednou připadala úzká a strmá, nemusíme se bát. Nepůjdeme po ní sami, Ježíš Kristus chce být naším průvodcem a pomocníkem.

Vhodné písně: 145, 257, 331

1. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

(Nepochybuj a důvěřuj)

Evangelista osvětluje řadou detailů, že vzkříšený Kristus je a zároveň není totožný s tím Ježíšem, kterého učedníci znali před ukřižováním. Vzkříšený není přelud, je to skutečná bytost. Nepatří však již tomuto světu. Pravý přibyték má v Boží věčnosti. Učedníci se s ním setkali tváří v tvář, mohli ho vidět a slyšet, poznali ho. Nám zbývá možnost setkání s ním pouze ve společenství církve. Jsme odkázáni na jeho výrok „Blahoslavení, kteří uvěřili, ačkoli neviděli.“ Víra však neznamená zahrnout rozum a souhlasit s tím, co je pošetilé a nemožné. To od nás Ježíš nechce. On žádá, abychom ho přijali v důvěře a poslušnosti za svého Pána. Tato víra je darem Ducha svatého (v.22). Pán sám přináší pokoj našim nepokojným srdcím (v.19,21 a 26).

Literatura: Kážeme Krista I., Praha 1994, s. 192-201

Dr. J. Merell, Setkání s Ježíšem, ve 3. vyd. Praha 1990 s. 276-280

Vstup: Iz 48, 16-18

Tužby: 2. Aby vzkříšený Kristus uplatnil na nás vítěznou svou moc a vytrhl nás ze všech pochyb a z malověrnosti...

3. Aby také nám bylo dáno potkávat se s živým Pánem a přijímat od něho sílu ke svědectví i k zápasům...

Epištola: 1 J 1,1-2,2

Evangelium: J 20,19-31

K obětování: Ju 20-21

Závěrečné čtení: Sk 1,1-8

Modlitba:

Pane Bože, i my - církev Páně, po dvou tisíciletích křesťanské éry - nejednou zakoušíme to, co Ježíšovi učedníci po ukřižování svého Mistra: úzkost, strach i slabost. Proto prosíme: probouzej v našich srdcích silnou, nepochybující víru, že jsi svému Synu dopřál zvítězit nad zlem i nad smrtí a že ho posíláš také za námi, aby nás potěšil, ukázal nám správný směr a učinil si z nás své užitečné svědky.

Vhodné písně: 43, 146, 174, 191, 296

1.KVĚTEN - SVÁTEK PRÁCE

(Můj Otec pracuje bez přestání, proto i já pracuji)

Práce pouze neodlišuje člověka od nižších nerozumných tvorů. Pro věřícího je to i Bohem daná možnost ukázat se Božím pomocníkem (1 K 3,9). Chápeme li práci jako prospěšnou, smysluplnou a cílevědomou tvůrčí činnost, pak je to i součástí Božho obrazu v člověku. Nemá být brána jen jako způsob vlastní obživy, nýbrž jako služba druhým lidem a tím způsob plnění Hospodinovy vůle. Sám Bůh pracuje, i Spasitel ve svých pozemských dnech pracoval pro nejušlechtlejší cíl. Křesťan se tedy má i tímto způsobem připodobňovat svému Pánu. S biblickou vírou je neslučitelná lenost a nechut'k práci, ale na druhé straně i sebedpilnější úsilí, jež by směřovalo ke zlému výsledku, odporujícímu Boží vůli a škodícímu komukoli. Pilní byli i stavitelé babylonské věže! Práce je kladnou mravní hodnotou jen tehdy, koná-li se něco vpravdě dobrého. Ani z práce si nečinme modlu.

Vstup: Gn 1,27-2,3

Tužby: 2. Aby z otcovské své lásky žehnal každé práci, která je v souladu s jeho svatou vůlí...

3. Abychom stále měli před svým vnitřním zrakem svého Pána a po jeho příkladu toužili být užitečnými služebníky...

Epištola: 2 Te 3,6-13

Evangelium: J 5,10-18

K obětování: Dt 11,13-15 (nebo Dt 28,2-6)

Závěrečné čtení: Sk 20, 17-35

Modlitba:

Svatý Bože, tvé slovo nás usvědčuje, že se nemáme před tebou čím honosit. Kajícně přiznáváme mnohou svou neposlušnost. Nečiníme to, co od nás očekáváš, a naopak býváme velmi příčinliví v tom, čeho se máme vyvarovat. Prosíme tě, ty sám nás vychovávej a svým Duchem proměňuj naše srdce k plnému svému obrazu. Naši slepotu uzdrav, ať zrakem víry spatřujeme tvého Syna, jenž příkladně konal práci s láskou. Proměň naši lenivost v ochotu sloužit, pomáhat a osvědčovat se jako užiteční pracovníci na tvém díle v tomto světě.

Vhodné písně: 2, 100, 28, 52, 84, 337

2. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

(Posílám vás)

Dodatečný závěr Markova evangelia musel být napsán. Vždyť co by to bylo za radostnou zprávu o vzkříšeném Kristu, kdyby u lidí vyvolávala jen bázeň a ustrašené mlčení? Jenom na základě skutečné jistoty, že Spasitel žije, lze o tom svědčit jiným a je tu předpoklad pro křesťanskou misii. Setkání s Kristem, jak evangelium upozorňuje, může mít u jednotlivých věřících různou podobu, nejčastěji však potkáváme Pána ve společenství jeho církve, zejména při liturgickém stolování. Bez toho se živé křesťanství neobejde. Pán církve neposílá svoje svědky do celého světa jen tak bezmocné a nevyzbrojené - vybavil je duchovní mocí, schopnou přemáhat síly zla. Ta duchovní moc nebyla zrušena, neztratila se. Pokud ji církev dnes postrádá, nese na tom sama vinu tím, že mnohdy spoléhá více na viditelné formy moci, jaké uznává a používá tento svět.

Vstup: Ex 3,13-15

Tužby: 2. Aby vzkříšený Kristus byl naší posilou k životu plnému, radostnému a statečnému, k životu, který je svěděctvím...
3. Aby církev hledala a nalézala u svátostného stolu svého živého Pána, abychom ho také všichni upřímně zvali do všech domovů a ke stolům rodinným...

Epištola: 1 J 3,1-7

Evangelium: Mk 16,9-20

K obětování: Sk 3,25-26

Závěrečné čtení: Sk 5,29-39

Modlitba:

Nebeský Otče, také my prosíme, abys nás posílil svým Duchem svatým ke statečnému svěděctví o živém vítězném Kristu. Otevři naše rty, ať umíme napořád tebe chválit a o tvém Synu svědčit nejen uprostřed bratří a sester v církvi, nýbrž i před těmi, kdo Pána Ježíše dosud neznají, ano, i tam, kde lidé nemají ochotu naslouchat. Přijali jsme tvou radostnou zvěst, kéž tedy z jejího bohatství dove-deme štědře obdarovávat své bližní!

Vhodné písně: 9, 163, 182, 330

8. KVĚTEN - DEN NAŠEHO OSVOBOZENÍ OD NACISMU

(Díky Bohu! On nás vysvobodil z moci tmy)

Právě dnešnímu člověku je třeba zdůraznit, že připomínat si dějinné události není zbytečné. Připomínka má cenu pro nás tehdy, pokud si při ní zvláště silně uvědomíme Boží svrchovanost nade vším, co se děje v tomto světě a v lidské společnosti. Hospodin trestá zvlí, nenávidí násilí a nespravedlnost. Napravuje svými mocnými zásahy naše lidské nepořádky, slyší prosby utiskovaných a vrací jim svobodu. Ne však proto, aby zpychli, spoléhali pak už pouze na své vlastní síly a zásluhy a dělali si, co sami chtějí. Tak by mohli znovu přivolat na sebe Hospodinův spravedlivý hněv a zasloužený trest. Naše radost ze svobody národa ať je proto vždy spojena s vděčností Pánu dějin a nechť nás pobízí k poslušnému plnění úkolů daných jednotlivému křesťanu i celé Kristově církvi v tomto našem pozemském domově. Nebeský Otec vyslyší naše prosby a bude žehnat poctivé snaze, aby se tento svět stal světem odpovídajícím jeho tvůrčím záměrem.

Vstup: Ž 89,15-19

Tužby: 2. Aby nás ze své otcovské lásky hojně obdařil dary svého Ducha a do srdcí nám vložil svůj řád kázně, spravedlnosti a lásky...
3. Abychom svou pozemskou vlast vděčně přijímali jako vzácný dar shůry a hospodařili v ní svědomitě v poslušnosti jeho pokynů...

Epištola: Ko 1,9-13

Evangelium : J 14,23-31

K obětování: Ef 4,22-24

Závěrečné čtení: Ga 6,7-9

Modlitba:

Věříme, Pane Bože, že zachováš ve své věčné paměti ty lidské činy, které se ti líbí a že je každému přičteš k dobru při svém spravedlivém soudu. Věříme, že v tomto světě jednáš a mocně zasahuješ proti svévoli a bezpráví. Prosíme, napomáhej i naší chabé lidské paměti, ať vděčně myslíme jak na tvá dobrodíní, tak i na hrdinství, lásku, oběti a krásné životní příklady svých bližních. Kéž jsme ochotni učit se z nich a jednat stejně! Rač nás uchránit každého pokušení porušovat tvou svatou vůli, zneuctit památku spravedlivých, vlastní svou čest, čistotu Kristovy církve i dobrou pověst svého národa. Veď nás k pravdě, spravedlnosti a lásce, dej nám sílu statečně vždy hájit pravé věčné mravní hodnoty.

Vhodné písně: 52, 161, 195, 289, 292, 293

3. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

(To je láska: dobrovolně za nás položil svůj život)

Mnohý svévolník by rád zacházel s lidmi jako s nemyslným stádem němé tváře, aby mohl lidi zotročít a těžít z nich. Už Bible zná takové špatné pastýře (Ez 34,1-10; J 10,1 a 10,8). Patřili mezi ně i představitelé všech totalitních režimů v lidských dějinách. Jejich dokonalým opakem je Ježíš, Boží Syn a náš Spasitel. Je dobrým Pastýřem, protože nemyslel na svůj vlastní prospěch. Tomuto pastýři můžeme plně důvěřovat, jedině On nám ukazuje správnou cestu a vede nás po ní. Vždyť při své pastýřské péči o nás poslušně plní vůli svého nebeského Otce (J 10,15-18).

Vstup: Ez 34,11-12

Tužby: 2. Abychom důvěřovali Kristu jako ovečky svému pastýři a abychom ho poslouchali dobrovolně a rádi...

3. Abychom se Kristem dali vést k věčnému životu...

Epištola: 1 J 3,16-24

Evangelium: J 10,11-18

K obětování: 1 P 2,24-25

Závěrečné čtení: na příklad Ž 23

Modlitba:

Hospodine, děkujeme ti, že jsi nám poslal svého nejmilejšího Syna Ježíše Krista jako dobrého Pastýře. Prosíme, zbystři náš vnitřní sluch, abychom vždy postřehli jeho tichý laskavý hlas a nedali si jej přehlušit vtíravými, ryčnými hlasy, které na nás doléhají z okolního světa. Nauč nás slyšet a vnímat volání Ježíšovo. Nabádej nás k tomu, abychom svého Pastýře poslušně následovali, kamkoli nás povede.

Vhodné písně: 19, 30, 56, 61, 63, 65, 79, 92, 145, 188, 189, 190

4. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

(Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů)

Církev má zůstat živým společenstvím, jež bere svůj život z Ježíše Krista. Neměla by zkamenět v pouhou organizaci, založenou na dávných ustanoveních a tradicích. Zároveň se tu zpochybňuje časté mínění moderního a postmoderního člověka, že je možné být dobrým křesťanem jen při respektování Ježíšových mravních naučení, avšak bez účasti na životě církve. Pán je naším pevným základem a zdrojem síly. To vědomí má chránit jednotlivého věřícího i celou církev před domýšlivostí na vlastní domnělou dokonalost a soběstačnost, ale zároveň před jakoukoli skleslostí a malomyslností. Platí tu jak „beze mne nemůžete činit nic“ (J 15,5), tak i „všechno mohu v Kristu, který mi dává sílu“ (F 4,13). Podobenství o vinném kmeni vyzývá nás rovněž ke křesťanskému životu. Nejsme tu jen pro ozdobu, nýbrž abychom nesli ovoce. K tomu nelehkému úkolu máme však příslibenou pomoc shůry. Bůh vyslyší naše prosby na přímluvu svého Syna.

Vstup: Ž 44,2-5

Tužby: 2. Aby nás mocí vítězného Krista cele ovládl, z temna hříchu povznesl a jako své vyvolené posvětil...

3. Abychom jako Kristův lid a živé ratolesti jeho kmene hojně ovoce víry, lásky a naděje přinášeli...

Epištola: 1 J 4,7-21

Evangelium: J 15,1-8

K obětování: 1 K 12,26-27

Závěrečné čtení: Ž 80,8-16 (nebo Iz 5,1-7)

Modlitba:

Všemohoucí Bože, tys vyvolil Kristovu církev za svůj lid. Rač nad ní držet svou ochrannou ruku, ať se nezpronevěruje svému poslání a ať spoléhá výhradně na tebe a na tvého Syna jako na jedinou oporu, jistotu, pramen života a zdroj síly. Prosíme, pomáhej nám osvědčovat víru spravedlivým a příkladným životem podle tvé svaté vůle, aby na nás bylo znát, že náležíme Ježíši Kristu.

Vhodné písně: 18, 48, 58, 162, 165, 290, 294, 311, 335

5. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

(Já vyleji svého Ducha na tvé potomstvo)

Ježíš Kristus nás mimořádně vyznamenává, když nám nabízí své přátelství. Jenom s přispěním Ducha svatého jsme schopni jeho skvělou nabídku pochopit, ocenit, přijmout a osvědčit se jako jeho přátelé způsobem svého života. Duch svatý vytváří pravé církevní obecnství kolem živého Pána církve. Bez Ducha lze vybudovat nanejvýš dobře fungující lidskou organizaci, ale ne církev hodnou toho označení. Spasitel nás ujišťuje, že nebeský Otec ochotně obdaruje mocí svého Ducha ty věřící, kteří o to s důvěrou poprosí v Ježíšově jménu. To je poselství neděle „Rogate“ (česky: prostě, žádejte).

Vstup: Iz 44,1-5

Tužby: 2. Abychom nade všechny jiné dary nejvýše stavěli obdarování Duchem svatým, upřímně po něm toužili a s důvěrou o ně dovedli vytrvale prosit...

3. Abychom v síle Ducha svatého vyhledávali a spoluvytvářeli pravé obecnství se svým Pánem...

Epištola: 1 J 5,1-6

Evangelium: J 15,9-17

K obětování: Iz 59,21 (nebo L 11,13)

Závěrečné čtení: Ž 98,1-3 (nebo Sk 10,44-48)

Modlitba:

Nebeský Otče, rač nás posilovat svým Duchem, abychom dovedli vždy a všude statečně svědčit o tvém Synu Ježíši Kristu jako o Spasiteli světa. Kéž umíme být vděční za jeho přítomnost všude, kde se třeba sebemenší skupinka věřících shromáždí v jeho jménu a v upřímné touze po jeho láskyplné blízkosti! Jen s jeho pomocí dokážeme svědčit, sloužit, činit to, co nám ukládáš, a jednat vždy jako ti, které jsi v Pánu Ježíši Kristu vyznamenal svým přátelstvím.

Vhodné písně: 51, 54, 95, 140, 306, 310, 313

OSLAVENÍ PÁNĚ (čtyřicátý den po velikonocích, čtvrtek)

(Všechno podrobil pod jeho nohy)

Texty: Sk 1,1-11; Ef 1,15-23 a L 24,44-53

Výborné zpracování, které lze sotva nějak opravit nebo zlepšit, bylo otištěno v kazatelském plánu na církevní rok 1999/2000, vydaném v Praze v říjnu 1999. Doplnit lze snad jen výběrem dalších biblických textů.

Starý zákon: Žalm 47,6-9 nebo celý (Bratří); Ž 18,19-25; Ž 93; Ž 96,1-7; Ž 97; Ž 98,1-4; Iz 42,1-9 (Tuháček); Da 7,13-14.

Epištola: Sk 1,1-14 a Jk 1,22-27 (Bratří); Ef 1,17-23; Fp 2,1-11(-16); 1 P 2,1-10 (Tuháček); Zj 5,8-14

Evangelium: Mt 28,16-20 (Tuháček); Mk 9,2-10 (Tuháček); Mk 16,14-20 (starocírkevní a bratrské perikopy); L 24,44-53; J 12,44-50; J 14,1-14 (Gorazd); J 16,4-14; J 17,1-5

Další pomocné texty, z nichž lze vybrat verš k obětování a závěrečné čtení Písma: Iz 55,4-5; 1 K 2,1-13; 15,43-49; Ko 2,6; Žd 1,1 3; 3,4-7; 10,11-12; 1 P 1,13-16; 1 J 4,14-15

Tak ani v tento sváteční den nemusí být kazatel vázán jen jediným zadáním biblických textů.

6. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

(Bože, zjevil jsem tvé jméno lidem)

Ježíš Kristus nám zjevuje pravého Boha. Otevírá nám přístup k němu jako ke svému i našemu Otci. Osobodil nás tak od otročení jakýmkoli falešným bůžkům. Církev je pokračovatelkou Spasitelova díla ve světě - v tom světě, který se dosud vzpírá Hospodinově vládě a může tedy i nenávidět Boží děti. Útěchou, posilou a jistotou je nám, křesťanům, vědomí, že Pán církve je živ, myslí na nás a přimlouvá se za nás u nebeského Otce. Proto také máme naději, že naše upřímné modlitby dojdou vyslyšení, modlíme-li se tak, jak nás Boží Syn naučil a jak nám vlastním příkladem ukázal. Vážná rozhodování církve se neobejdou bez modlitby, má-li jejich výsledek být ve shodě s Boží vůlí.

Vstup: Iz 2,17-18 (Ž 123)

Tužby: 2. Abychom hledali a nacházeli pouze v Ježíši Kristu pokoj, jistotu a pravou cestu k Bohu... ???
3. Aby naše modlitby proseb, chval i děků byly vždy upřímné, pokorné a plné důvěry ve vyslyšení...

Epištola: 1 J 5,9-15

Evangelium: J 17,6-19

K obětování: Ž 37,7-9

Závěrečné čtení: Sk 1,15-26

Modlitba:

Svatý Hospodine, chválíme Tě dnes zvláště za to, že tvůj Syn Ježíš Kristus nám pravdivě zjevil všechno, co o tobě potřebujeme znát. Děkujeme za ujištění, že tvůj Syn, Pán své církve, je živ a přimlouvá se za nás u tebe. Proto i my se můžeme obracet k tobě s důvěrou dětí k Otci vždy a všude, zejména však tehdy, cítíme-li se ohroženi nástrahami světa. Ty nám chceš pomáhat a vyzbrojuješ nás k zápasům mocí svého Ducha. Kéž ta víra v nás zůstává, mohutní a posiluje nás každý den!

Vhodné písně: 54, 62, 127, 148, 151, 196, 2

HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ

(Duch pravdy o mně vydá svědectví. Také vy vydávejte svědectví)

Jen v síle Ducha svatého lze statečně svědčit o Ježíši Kristu i před těmi, kdo mu kladou odpor a jeho svědky mohou stíhat nepřátelstvím. Duch svatý „rozváže sám jazyk k řeči svaté a zbystří druhým sluch“, jak zpíváme v písni číslo 9. Kristovo nadějně zaslíbení učedníkům je zároveň varováním pro všechny časy: kdykoli se církev chce obejít bez Přímluvce, Ducha pravdy, hlásá leda své výmysly místo pravé Kristovy zvěsti pocházející od Otce. Její hlásání může se tak stát monologem bez odpovědi nebo dokonce lichotivým krasořečněním, které se snad i zalíbí neobráceným a nekajícím, ale sotva je schopno získat Pánu takové pravé učedníky, o jakých hovoří 2. kapitola Skutků apoštolských.

Vstup: Da 10,15-19

Tužby: 2. Aby nás ozářil světlem svého Ducha, dal se nám lépe poznat a cele ovládl naše srdce...
3. Abychom všichni, Duchem svatým proměnění a posílení, prokazovali se slovy i skutky jako pravý Kristův lid, jako živé společenství jeho svědků...

Epištola: Sk 2,1-21

Evangelium: J 15,26-16,15

K obětování: Ez 37,13-14 (nebo Ř 8,8-9)

Závěrečné čtení: Ř 8,22-28

Modlitba:

Děkujeme ti, všemohoucí Bože, za dnešní sváteční zvěst o tom, jak jsi mocí svého Ducha vyzbrojil učedníky Páně v Jeruzalémě ke statečnému hlásání, že jsi vzkřísil, oslavil a Králem lidských srdcí učinil toho Ježíše, kterého nepřátelé postupně usmrtili. A protože tvá moc nepomíjí, prosíme tě i my o hojné obdarování tvým Duchem, abychom svému Pánu radostně sloužili a životem poslušným jeho slova věrohodně o něm svědčili všem, kdo ho dosud neznají, aby se i jim stal Zachráncem a Dárcelem pravého života.

Vhodné písně: 18, 22, 49, 72, 261, 262, 263, 264, 265, 267, 268, 333

PONDĚLÍ SVATODUŠNÍ

(Pane, nejsme hodni, abys vešel k nám)

(Abychom se vyvarovali stereotypního zadání svátečních textů společnými pro roky A, B i C, navrhuje zde texty, jichž užil kdysi pro pravoslavnou církev u nás biskup Gorazd)

Evangelium tohoto dne připomíná jeden ze základních poznatků reformace: člověk ze svých vlastních sil není schopen zajistit si spásu, ale Bůh ze své velké lásky poslal na svět svého Syna, aby nás zachránil a nenechal v područí hříchu, v bezmoci, na cestě do záhuby. Nám nezbyvá nic lepšího než přijít za Kristem (nebo se nechat k němu přivést věřícími) a přijmout jeho slovo odpuštění, milosti. Na jeho výzvu pak je třeba vykročit, kam ukazuje a kam nás posílá. Evangelium i epištola zároveň varují před falešným chápáním víry: biblická víra není rozumový souhlas s učením, přijetí nějakého názoru. Víra v sobě zahrnuje celý náš postoj a styl života. Právě víra, jak jí Písmo rozumí, je darem Ducha svatého. Věřící křesťan má být člověk plný Ducha.

Vstup: Ž 119,129-130

Tužby: 2. Aby v nás mocí svého Ducha probouzel a utvrzoval víru v živého Spasitele, jenž i k nám přichází s láskyplnou nabídkou odpuštění a nového života...

3. Abychom upřímně toužili potkávat Pána Ježíše, přijímat jeho pomoc, těšit se z nového života s ním a vydávat o něm radostné svědectví...

Epištola: Ef 5,9-20

Evangelium: Mt 8,5-13

K obětování: J 14,25-26

Závěrečné čtení: 1 P 1,1-5

Modlitba:

Nebeský Otče, ačkoli jsme si to nijak nezasloužili, tvůj Syn nám nabízí svou lásku a pomoc. Staví nás na nohy, abychom nežůstali bezmocnými otroky hříchu, nýbrž abychom vykročili ke statečné službě svému Pánu. Prosíme Tě, Bože, působ v nás mocí svého Ducha, ať dobře slyšíme Kristovo osvobozující slovo, poslušně je přijmeme a staneme se jeho vykonavateli. Rač nás vést po cestě, kterou jsi nám určil, která vede ke tvému dobrému cíli. Otcovským požehnáním rač provázet všechno, cokoli budeme činit ve shodě s tvou svatou vůlí.

Vhodné písně: 3, 43, 54, 85, 96, 197, 280, 292, 300, 326

12. ČERVEN - DR. KAREL FARSKÝ

(Neboť tobě z nás náleží veškerá čest a sláva)

Dr. Karel Farský a jeho spolupracovníci se nebáli zvěstovat evangelium novodobému člověku, mnohdy skeptickému a zaujatému proti křesťanství. Byli přesvědčeni, že vždy je vhodný čas svědčit o Kristu. Pán žehnal jejich poctivému úsilí. Odkaz Farského i jiných velkých křesťanských osobností nelze redukovat na jejich dochovaná slova. Trvalejší cenu mívá jejich příklad vpravdě křesťanského života, obětavé služby. Ten i nás vyzývá k následování. Farskému šlo o skutečnou křesťanskou zbožnost, která se nespokojuje s plněním přesně vymezených povinností, jak to činili někdejší farizeové. Křesťan neváhá činit víc než základní povinnost. Vždyť má náležet Pánu celým srdcem i životem.

Vstup: Am 8,11

Tužby: 2. Aby naši církev pověřil svou přítomností, nastolil v ní svrchovanou vládu svého Syna a učinil si z nás lid, poslušný, věrný, statečný a bdělý...

3. Aby posílal církvi věrné hlasatele evangelia a věrohodné svědky o pravém životě v Kristu, aby kazatelům dal vždy najít ochotné posluchače...

4.-5. podle Liturgie a Bohoslužebné knihy

Epištola: Žd 13,7-9a

Evangelium: Mt 5,13-20

K obětování: 2 Tm 1,7-8

Závěrečné čtení: 2 Tm 4,1-5 (1 Tm 6,6-14)

Modlitba:

Děkuji ti, Bože, za všechny věrné hlasatele Kristova evangelia od apoštolských časů až po naše dny, dnes pak zvláště za dílo našeho prvního patriarchy Karla. Kéž tvůj svatý Duch působí, aby nám tvé slovo zůstávalo živým, důrazným oslovením a my abychom je přijímali v pravé poslušnosti. Rač naši církev chránit před blouděním a zpronevěrou. Žehnej jejímu dílu, aby i nadále pomáhala lidem v této naší pozemské vlasti potkávat živého Spasitele a vstupovat do jeho služby.

Jiné možnosti:

Kazatelský cyklus „Liturgie“ z roku 1995

„Starocírkevní perikopy“ z roku 1998

Vhodné písně: 72, 112, 185, 290,

1. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Budujte svůj život na víře v Duchu svatém)

Boží Duch to je, jenž přivádí Nikodéma za Ježíšem. Zřejmě mu dal již pochopit, že znalost litery Písma a plnění zákonických předpisů není plná zbožnost, která by dávala nárok na občanství v Božím království. Nikodémův rozum zatím zcela nechápe Ježíšovu řeč o znovuzrození. Ale vzdor tomu samo znovuzrození začalo v Nikodémově srdci, jakmile se potkal s Ježíšem. Kdo se neuzavře vanutí Ducha, kdo reaguje na Boží oslovení, v tom Pán Bůh přivede své dílo ke konci a již ho neopustí. Proto evangelista Jan neopomněl vysledovat, jak v Nikodémovi postupně roste víra v Ježíše Krista, láska k němu i odvaha přiznat se ke Kristu veřejně (J 7,47-52; 19,39) Tak i my se poddejme vlivu Ducha svatého a vírou i láskou odpovídejme na Boží lásku, jež k nám přichází v Ježíši Kristu!

Vstup: Iz 6,5-9

Tužby: 2. Aby mocí svého Ducha stále přiváděl nás i jiné blíže k Ježíši Kristu jako k jedinému Zachránci a Dárci pravého života...
3. Aby svým Duchem rozhovňoval a upevňoval naši víru a dával nám sílu ke křesťanskému svědectví...

Epištola: Ř 8,12-17

Evangelium: J 3,1-17

K obětování: Ju 20-21

Závěrečné čtení: Ž 139,1-12

Modlitba:

Svatý Hospodine, nemáme dosti slov, abychom ti dovedli poděkovat za důkaz tvé nezměrné otcovské lásky, který jsi podal nevděčnému světu tím, žeš poslal svého Syna, aby nás hříšné zachránil a uvedl do pravého života. Prosíme tě jen, aby tvůj svatý Duch proměnil naše srdce i životy, ať v upřímné víře přijmeme Ježíše Krista za svého Pána a ať nechceme již nikdy náležet komukoli jinému.

Vhodné písně: 17, 81, 184, 188, 295, 301

2. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Syn člověka je pánem i nad sobotou)

Bible a zejména sám Ježíš Kristus nedávají soubor konkrétních návodů k jednání v každé životní situaci. Mravní autoritou je sám Boží Syn, náš Mistr a Pán. Kdo je jeho skutečným následovníkem, ten se musí sám umět rozhodovat, jaký čin bude v dané chvíli pravou službou Bohu, plněním jeho vůle a prospěšnou pomocí bližnímu. V tom záleží křesťanova svoboda i odpovědnost. Tak i svěcení svátečního dne nechápejme jako obtížnou povinnost! Je to milost a pomoc, kterou nám Bůh nabízí. Z církevního obecnství, z Božího slova a ze svátosti večere Páně máme načerpat duchovní posilu pro všední dny, aby tak celý náš život patřil Bohu.

Vstup: Dt 5,12-15

Tužby: 2. Abychom v poslušném následování Pána Ježíše Krista prožívali pravou svobodu Božích dětí...

3. Abychom dovedli naplňovat jak den Páně, tak i všední dny upřímnou zbožností Kristových učedníků...

Epištola: 2 K 4,5-12 (nebo Neh 13,15-22)

Evangelium: Mk 2,23-3,6

K obětování: Ž 81,9-11

Závěrečné čtení: 1 S 3,1-10 (nebo Ex 31,12-17)

Modlitba:

Tobě, Pane, náleží všechen čas, i ten, o němž si myslíváme, že je jenom náš. Prosíme, veď nás ke stálé bdělosti a poslušnosti pravých služebníků, aby tvým přibytkem byly nejen křesťanské chrámy, nýbrž každé místo, kde žijeme, naše domovy a rodiny i každé věřící srdce. Pomož nám, aby všechno, co kdy činíme, bylo pravou službou tobě, službou, ve které najdeš zalíbení.

Vhodné písně: 69, 87, 120, 181, 290, 293, 300, 301, 308, 310

3. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Vnitřně rozdělený dům neobstojí)

Kdo vězí hluboko ve hříchu a odmítá pokání, ten není ani ochoten uznat, že Ježíš plní Boží vůli jako poslušný Syn nebeského Otce, že tedy jen proto je schopen podivuhodně přemáhat síly zla. Lidé se spíše pokoušejí čelit zlu jiným zlem, proti násilí postupovat násilím. Neobrácený člověk, jehož srdce nebylo zasaženo Duchem svatým, těžko chápe Ježíše Krista. Jeho zvěst je tak nová, nezvyklá! Ani ti nejbližší z jeho pokrevní rodiny ho hned nepochopili. Podnes platí: studovat Bibli a v ní obsažené evangelium pouhým rozumem bez víry, může mít ten výsledek, že si člověk vytvoří zcela falešný pohled na Krista a podle toho pak i jedná.

Vstup: 1 S 8,4-9 (Jr 33,14-16)

Tužby: 2. Abychom svou záchranu hledali výhradně u Pána Ježíše a nepochybovali o jeho svatém poslání...

3. Abychom celým životem svědčili, že náležíme Kristu, a vyvarovali se zbožnosti zdánlivé a povrchní...

Epištola: 2 K 4,13-18

Evangelium: Mk 3,20-35

K obětování: 2 K 4,5-6

Závěrečné čtení: 1 P 2,4-9 (Ž 138)

Modlitba:

Děkujeme ti, nebeský Otče, že tvůj Syn nám otevírá oči pro správné a pravdivé vidění všeho. Osvobozuje nás od našich klamů a zdání a ukazuje správnou cestu životem. Kéž nám pomáhá tvůj svatý Duch, abychom Kristovo naučení přijímali s pokorou a nepohoršovali se nad ním, když nám pravdivě vytýká naše nedostatky. Rač nám dát sílu k uposlechnutí a k následování Pána, i když to leckdy bude nesnadné. Připomínej nám v takových chvílích, že nám ve svém Synu nabízáš vysvobození ze hříchu a život věčný.

Vhodné písně: 31, 35, 49, 75, 187, 294, 309, 323

4. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné)

I Boží lid může mít okamžiky malomyslnosti a obav z příštích dnů, zejména při pohledu na své početné ztráty i při pomyšlení na lidské slabosti a nedostatky, jichž nejsou ušetřeni ani Boží služebníci. Jak budeme schopni ve své malosti a slabosti plnit velké úkoly na díle Páně? Ale Pán, který nás vyslal k práci, dá nám i sílu k ní a sám vykoná z ní největší díl. Důvěřujme mu a přestaňme se pokládat za vymírající zbytek lepších časů, za usychající ratolest. A začněme se chovat jako semeno, jež má z Boží síly vyrůst a přinášet očekávané plody.

Vstup: Ez 17,22-24

Tužby: 2. Aby naše pocity malosti a strachu přemohl a nahradil je žhavou vírou, statečností a mravní poctivostí...

3. Abychom se v síle Ducha svatého snažili o dokonalost víry i křesťanského života a pevně doufali v budoucí podíl věrných na Kristově vítězství...

Epištola: 2 K 5,6-11

Evangelium: Mk 4,26-34

K obětování: L 13,20-21

Závěrečné čtení: 1 K 1,26-29 (nebo 1,22-31)

Modlitba:

Rač rozptýlit, mocný Bože, naše obavy z malosti a nepatrnosti a nedovol nám skončit v poraženectví, beznaději a strachu z příštích dnů! Posiluj v nás jistotu, že to, co je v skutku tvé a tobě věrné, zůstává pod tvou ochranou a proto nezahyne. Kéž pamatujeme, že tvému Synu patří konečné vítězství nad silami zla. Požehnej upřímnému hlásání evangelia, ať se šíří po celé zemi tvá sláva i vláda.

Vhodné písně: 114, 163, 184, 187, 188, 289

5. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Kdo doufá v Hospodina, má v něm svůj hrad)

Ani zuřící živly člověku nepřátelské, živly, jichž Hospodin užívá jako nástroj svého soudu, nemohou ublížit Božímu Synu a těm, kdo jsou s ním. Nestačí však jen vědět to a vzorně odříkávat. Pravá víra se osvědčuje toliko ochotou jít za Kristem kamkoli, třeba do nebezpečí. I malá víra pak, díky Duchu svatému, u křesťana v takových životních zkušenostech roste a sílí. Rozbouřené živly patří k apokalyptickým obrazům. Kristův lid se má v posledních časech osvědčit při nejtěžších zkouškách, dříve než Pán definitivně přemůže síly zla a dopřeje pak věrným podílů na svém triumfu. Avšak již nyní má být na nás křesťanech vidět, že svou jistotu a pomoc hledáme u svého Pána, že žijeme v jeho blízkosti a že v sobě nosíme jeho pokoj.

Vstup: Jb 38,1-11

Tužby: 2. Abychom v těžkých chvílích života pozvedali s důvěrou hlas i srdce k nebesům v upřímné modlitbě...

3. Aby se nikdo z nás v nesnázích a ve starostech o sebe i o bližní nepouštěl ruky Páně a abychom pevně doufali v jeho pomoc...

Epištola: 2 K 6,1-13

Evangelium: Mk 4,35-41

K obětování: Př 29,25

Závěrečné čtení: Sk 27,27-44 (nebo Ž 46)

Modlitba:

I když se někdy cítiváme opuštěni a vydáni na pospas bouřím života, ty, Pane, o nás dobře víš a ze své velké lásky nechceš nás nechat zahynout. Prosíme o pevnější víru, opravdovější lásku a nevadnoucí naději. Prosíme o vnitřní pokoj, který nám nemůže dát nikdo jiný než ty sám. Prosíme o odvahu vydávat svědectví o své víře.

Vhodné písně: 50, 88, 94, 101, 141, 156, 184, 303, 312

6. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Zármutek podle vůle Boží působí pokání ke spáse)

I ve chvílích našeho nejtěžšího trápení, zármutku, strachu a slabosti má pro nás náš Spasitel účinnou pomoc, vždyť on zmůže všechno, protože sám svým vzkříšením zvítězil nad smrtí, má moc vyvádět i nás ze smrti do života. Je Dárcem duchovního zdraví a života plného, věčného. Žádá však od nás nezbytnou podmínku: víru. Vzkříšení Jairovy dcery do pozemského života zároveň poukazuje i k tomu, že i život na zemi má cenu. Pokud jej prožíváme v poslušnosti Ježíšova zavolání a přidržíme se jeho pomáhající ruky, pak začínáme již zde žít věčným životem. Kéž to dobře víme my sami i lidé kolem nás!

Vstup: Pl 3,22-26

Tužby: 2. Aby se Kristova uzdravující a zachraňující moc dotkla života každého z nás i celého společenství církve...

3. Abychom vírou a nadějí dokázali přemáhat všechny úzkosti, nejistoty a strachy...

Epištola: 2 K 7,8-13

Evangelium: Mk 5,21-43

K obětování: Jb 5,17-20

Závěrečné čtení: Tt 3,3-7 (případně Ž 30,3-6)

Modlitba:

Láskyplný Bože, ujišťuješ nás, že není na světě takového trápení a takové hrůzy, aby nás tvá moc nebyla schopna z nich vysvobodit. Prosíme, připomínej nám stále, že máme víc na tebe spoléhat! Rač otevřít nás vnitřní zrak, ať vždy dobře rozeznáme Kristovu ruku, kterou nám podává ku pomoci. A přidej k tomu dosti síly, abychom se jí pevně chopili a nepřestávali se jí držet.

Vhodné písně: 13, 43, 62, 105, 109, 110, 163, 288, 324, 326

5. ČERVENEC

(*Věrozvěsti Konstantin a Metoděj*)

Pravý Kristův misionář ví, že ke své práci nebyl vyslán lidmi, nýbrž svým Pánem. Proto hlásá jeho evangelium z čistých pohnutek, bezelstně nezištně, obětavě a statečně. Tak si po příkladu apoštolů počínali i slovanští věrozvěsti. Zřekli se slibné kariéry ve státní službě Byzantského císařství, aby se stali misionáři a přinesli našim předkům nejen pouhé slovo o spáse v Kristu, nýbrž i nový styl života a vyšší kulturu. Právě pro křesťanskou důslednost a opravdovost byli stíháni i nepřítelství. Zanechali však dílo a odkaz, které nemohou být zapomenuty ani lidmi ani Bohem.

Vstup: Iz 61,1-4

Tužby: 2. Aby celou církev Páně Duchem svým posiloval ke svědectví statečnému a věrohodnému...

3. Aby se Kristovo evangelium vítězně šířilo v naší vlasti i po celém světě a vytvářelo mezi lidmi pravé bratrství Božích dětí...

Epištola: 2 K 4,1-7

Evangelium: L 10,1-12 (nebo L 10,16-24)

K obětování: Mk 16,15-16

Závěrečné čtení: Sk 2,37-40

Modlitba:

Vděčně tě chválíme, Hospodine, že jsi poslal radostnou zvěst o spáse v Ježíši Kristu i našim předkům. Kéž vzpomínka na obětavé úsilí věrozvěstů stane se také pro nás výzvou ke svědectví slovem i životem! Prosíme Tě za naši církevní obec: rač nám dát hojné dary svého svatého Ducha, abychom byli dobrými následovníky tvého Syna, bdělými strážci duchovních pokladů a světloňosi, pomáhajícími rozšířit světlo tvé pravdy všude, kde naši bližní dosud ještě tápou a bloudí.

Možná jiná čtení:

a) Iz 24,13-16a; 2 K 2,14-33; Mt 10,1-20; Sk 10,34-36; Fp 2,12-16 (nebo Zj 11,15-18)

b) Ž 89,9-16; 1 Te 2,12-20; Mt 24,3-14; 1 J 5,19-20; Mi 4,1-5 (Zj 21,19-27)

Další čtení byla uvedena v kazatelských plánech, vydaných v letech 1995, 1996, 1997 a 1998

Vhodné písně: 16, 42

6. ČERVENEC - PAMÁTKA MISTRA JANA HUSA

Není pravda všechno, co se nám jako pravda předkládá. Mnohé, co lidé vyhláší za pravdu dnes, zítra již pravdou nebude. Domnělé a dočasné „pravdy“ nestojí za to, abychom jim sloužili, zasvětili jim život a obětovali se pro ně. Jen Bůh si může činit nárok, že je v něm stále přítomná Pravda skutečná a věčně platná. Poodhalil ji lidskému světu ve svém Synu. Slovo Ježíše Krista je věrohodné (J 7,16), osvobuzující (J 8,32) a životadárné (J 6,63-68 a J 8,51). To je pravda, kterou Hus poznal, zvěstoval, držel a bránil až do smrti. Je hrubým zneužitím Husovy památky dovo-
lávat se jeho jména na obhajobu všelijakých falešných „pravd“.

Vstup: Ž 31,14-21 (nebo Ž 119,89-95)

Tužby: 2. Aby nám světlem své pravdy ukazoval jedinou pravou cestu životem, která vede ku věčnosti...

3. Aby nás osvětlil pravou moudrostí, vyzbrojil statečností a posiloval k poslušnému plnění svěřených úkolů...
(nebo tužby podle Bohoslužebné knihy)

Epištola: 2 Te 2,1-17

Evangelium: J 18,37-38

K obětování: J 8,31-32

Závěrečné čtení: 1 P 3,10-18

Modlitba:

Pane Bože, ty jsi vložil do srdce Kristova věrného služebníka Mistra Jana nezlomnou lásku k Pravdě, posiloval jsi ho ve všech zápasech a byl jsi s ním i v hodině jeho mučednické smrti. Prosíme, rozžehni také v nás plamen svého Ducha, abychom se k Husově světlé památce nehlásili jen slovy, nýbrž abychom podle jeho příkladu vždy a všude pravdu vyznávali, podle ní žili a uměli ji držet a bránit. Prosíme dnes i za naši Církev československou husitskou, ať je hodna svého jména a lidu této naší pozemské vlasti ať nepřestane být solí a světlem.

Jiná vhodná čtení Písma (podle tradice):

a) Ž 27,1-3; 1 K 6,9-12; J 12,24-36; 1 K 10,33b-11,1; 1 J 1,3-7

b) 2 Pa 24,18-21 (nebo Iz 43,1-2), Sk 5,25-42 (nebo 2 Tm 2,1-13);

Mt 23,34-39; J 15,12-13; Mt 10,38-39

Vhodné písně: 17, 38, 78, 112, 144, 161, 164,

7. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Jsme proroky ve své vlasti?)

Dva příběhy spojené zde do jedné evangelní perikopy probírají Matouš a Lukáš odděleně na různých místech. Markova souvislost dává všemu trochu jiný smysl. Perikopě předchází řada momentů týkajících se víry (Mk 4,40; 5,7 a 5,20; 6,23; 6,27-34). K tomu se nevěra obyvatel Nazareta ukazuje jako otřesný kontrast. Když pak Boží Syn nenašel pochopení a víru tam, kde jí nejvíce čekal od lidí známých a blízkých, zvěst o Božím království rozšířila se nejvíc. - V tomto období církevního roku lze vhodně připomenout přijetí evangelia našimi předky a památku i odkaz velkých křesťanských osobností ve dnech 4. až 6. července (Prokop, věrozvěsti, Hus). I to, že misijní úkol církve trvá a že je zvlášť naléhavý v naší vlasti i dnes. Zároveň jsme my, křesťané, varování, abychom nejednali vůči Pánu tak jako jeho sousedé v Nazaretě (srovnej: J 7,25-36 a výklad toho místa v Kovářově „Malé bibli“).

Vstup: Ex 2,1-5

Tužby: 2. Za pevnou víru a za odvahu statečně svědčit o Pánu...

3. Aby církev s pomocí Ducha svatého zvěstovala evangelium světu pravdivě, srozumitelně a přesvědčivě...

Epištola: 2 K 12,2-13

Evangelium: Mk 6,1-13

K obětování: 1 K 15,58

Závěrečné čtení: Ř 9,22-26

Modlitba:

Svatý Bože, děkujeme ti za všechno, co jsi ze své velké lásky učinil pro nás lidi životem, dílem a obětí i vzkříšením svého Syna Ježíše Krista. Děkujeme, že radostná zvěst o spáse podle tvé vůle dorazila i do naší vlasti k našim předkům a že my jsme ji od nich přijali. Rač nás k tomu vést, abychom svou vděčnost k tobě osvědčovali křesťanským životem bez pokrytectví a pomáhali tak šířit Kristovu slávu i vládu mezi ty, kdo ho zatím neznají.

Vhodné písně: 30, 60, 291, 310, 327

8. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Staňme se chválou slávy Kristovy!)

Herodes Antipas je příkladem člověka, jemuž kariéra, moc a prospěch jsou hlavní věci. Je nevybíravý v prostředcích, jimiž chce dosahovat svých vytyčených cílů. Takovým lidem zůstává Ježíš buď záhadou, kterou nemohou pochopit, možná také živou výčitkou svědomí nebo dokonce náboženskou překážkou na jejich dráze. Avšak těm, kdo uvěřili, stal se Ježíš Kristus - podle svědectví dnešní epištoly - Vykupitelem a prvorozeným Bratrem, který může a chce přivádět své upřímné následovníky až do bezprostřední blízkosti svatého Boha a naučí je nesdělitelným tajemstvím víry. V Kristu budou přijati za Boží děti a dostane se jim cti podílet se na uskutečňování velkých Božích záměrů.

Vstup: Am 7,10-13

Tužby: 2. Abychom byli a zůstávali hluboce vděční za radostnou zvěst, že nás v Ježíši Kristu svatý Bůh přijal za své děti...

3. Abychom plni hluboké víry sloužili svému Pánu ochotni rádi a abychom se osvědčili dobrými pomocníky na jeho díle...

Epištola: Ef 1,3-14

Evangelium: Mk 6,14-29

K obětování: Ž 85,8-10

Závěrečné čtení: 2 Se 6,11-22

Modlitba:

Bože, Duchu svatý, rač v nás probouzet a posilovat pravou víru, abychom v Ježíši Kristu dovedli rozpoznat Božího Syna a svého Pána. Dej nám pochopit jeho slova jako slovo pravdivé a obživující, které máme v poslušnosti přijmout a podřídit mu každý krůček svého života. Naplň nás poznáním, že jen v pokorné službě tobě se ukazuje pravá velikost člověka. Rač nám dát sílu k takové službě.

Vhodné písně: 46, 48, 58, 290, 294, 311, 335

9. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(U Ježíše je pravé odpočinutí)

Denně jsme nuceni stýkat se s lidmi. Dotýkají se nás jejich problémy a bolesti. Býváme občas zraňováni jejich nelaskavým jednáním. Mnohdy naše snaha o komunikaci a navázání vztahu vyzní tak, jako kdybychom oslovili cizince, jenž nezná ani slůvka z naší řeči, proto mlčí a nejspíš nám nerozumí. Z takového styku s lidmi můžeme cítit únavu. Toužíme po klidném místěčku, kde bychom si mohli od lidí odpočinout. Ale i v sebetišším soukromí mějme s sebou Pána Ježíše, Boží slovo a modlitbu. Jen tak najdeme pravý klid a bezpečný příbytek. Samota bez pravého Pastýře Krista mohla by se i nám stát „řší ovládanou démony“, jak správně tušili a smýšleli o pustých místech Ježíšovi současníci. Chvilé samoty strávené s Pánem „v komůrce svého srdce“ (Komenský, Labyrint světa) i chvilé prožití v bohoslužebném obecnství Kristova lidu jsou pravým odpočinkem a zdrojem nových sil. Odtud se můžeme vracet mezi lidi. Ne již sami se svou slabostí, nýbrž vedeni a živeni svým Pastýřem.

Vstup: Jr 23.1-6 (nebo Ž 119,130-135)

Tužby: 2. Abychom uprostřed zmatků, břemen a shonu světa hledali a nacházeli pravý odpočinek u Ježíše Krista...

3. Abychom v síle Ducha svatého a vedení svým Pánem pracovali na díle církve radostně, pilně a horlivě...

Epištola: Ef 2,11-22

Evangelium: Mk 6,30-34

K obětování: Ž 4,9

Závěrečné čtení: Ž 23 (nebo Ž 89,19-28)

Modlitba:

Děkujeme ti, nebeský Otče, že jsi nás opět občerstvil svým slovem a svátostným pohoštěním u stolu svého Syna. Propouštíš nás odtud zase k denní práci, mezi lidmi, k zápasům a starostem. Děkujeme za nádherné ujištění, že v tom všem nebudeme odkázáni sami na sebe, ale že tvůj Syn přichází za námi i do nejnebezpečnějších míst, aby nás vedl a zachraňoval. V něm je naše síla, jistota i klid. Radujeme se z toho, že mu náležíme, a tobě, Otče, vzdáváme chválu.

Vhodné písně: 22, 24, 25, 65, 112, 113, 129, 157, 169

10. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Kéž by nic nepřišlo nazmar!)

Ježíšovy mimořádné činy je lépe nazývat „znamení“ a ne zázraky. Zázrak vyvolá úžas, strach, ale možná i pochybnosti, kdežto znamení je ukazatelem směru, pokynem, výzvou k následování. Ježíš ví, že pravá péče o člověka se týká celé lidské bytosti, těla i nitra. To je třeba připomínat zejména nyní, kdy mnozí se honí jen za hmotným blahobytem a duši nechávají hladovět, anebo ji sytí ledačím pořádným; kdy zas naopak je potřebným dáváno leckdy jen slovo, ne úplná pomoc; kdy vírou někteří rozumějí pouze smýšlení a ne následování Pána; kdy i večere Páně u vlašných křesťanů poklesla na vyprázdňený obřad bez mravních důsledků. Dnešní evangelní příběh vyprávějí celkem shodně všichni evangelisté. Janovou zvláštností je Ježíšovo odmítnutí možnosti, že by ho lid vyhlásil za židovského krále. Ten, jemuž dal jedinečnou moc nade vším sám Bůh, nepotřebuje přijímat omezenou moc od lidí. Ostatně pouhá změna politických poměrů ještě nikdy nepřinesla lidem pravou spásu. Tu nám přinesl Kristus ve svém kříži a vzkříšení. Možná k tomu ukazuje zmínka o blízkosti Velikonoc (v.4).

Vstup: 2 Kr 4,42-44 (nebo Ž 107,1-9)

(navrhovaný příběh z Davidova života sem tematicky nezapadá)

Tužby: 2. Abychom všichni z duchovního bohatství, jímž nás Kristus obdaroval, dovedli ochotně a štedře rozdávat jiným...

3. Aby nikdo z nás nezůstával netečný k jakékoli bídě bližních, ať hmotně nebo duchovně...

Epištola: Ef 3,10-21

Evangelium: J 6,1-21

K obětování: 1 K 10,15-17 (nebo Ž 33,18-21)

Závěrečné čtení: Ž 145,9-16 (nebo Jo 2,18-19)

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, kéž nám každé pohoštění u tvého svátostného stolu připomene, že pravá víra má přinášet ovoce života. Nemusí být mezi lidmi žádného nedostatku v ničem, budou-li všichni na tebe pamatovat a řídit se tvým slovem i příkladem. Rač tedy vymazat z našich srdcí sobectví a lhostejnost k bližním! Jako tvoji praví následovníci máme být první na místě všude tam, kde někdo z našich bližních strádá a potřebuje naši pomoc. Uč nás raději sloužit, než vládnout. Ved' nás k pokoře, lásce a ochotě pomáhat.

Vhodné písně: 22, 24, 25, 65, 112, 113, 129, 157, 169, 187

11. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Proč vyhledáváš Ježíše?)

Odpovězme si upřímně na otázku: Proč přicházíme za Ježíšem? Co u něho hledáme? Očekáváme, že nám splní kdekteré naše přání? Přijmeme ochotně to, co on sám nám dává? Opravdový věřící vyhledává Pána pro něho samého, aby od něho přijal pravý smysluplný život - život věčný. Ježíš Kristus dovršil Boží dílo spásy, započaté v Hospodinově lidu Mojžíšem. Zbožnost, k jaké vede Ježíš Kristus slovem i vlastním příkladem, nepočítá již jednotlivé dobré skutky jako míru vzorného plnění předpisů Zákona. Rozhodujícím skutkem každého člověka, který je milý Bohu a který vede k věčnému životu, je uvěření v Božího Syna a rozhodnutí stát se jeho následovníkem. Ani mana sbíraná kdysi na poušti, ani Zákon daný Mojžíšem nemohly dokonale nasytit nitro člověka. Jen sám Kristus je „Boží chléb, který sestupuje z nebe a dává život“ (srovnej i J 4,14 a J 34,32-34)

Vstup: Ex 16,11-15

Tužby: 2. Abychom s přispěním Ducha svatého zaslechli z Písma Boží oslovení a v úctě je do srdcí přijali...

3. Abychom nade všechno jiné toužili po nebeském chlebu, po Pánu Ježíši Kristu...

Epištola: Ef 4,1-16

Evangelium: J 6,24-35

K obětování: Dt 6,2-3

Závěrečné čtení: 1 K 10,1-6

Modlitba:

Otče Ježíše Krista i Otče náš, rač proměnit naše smýšlení, abychom se méně starali o své vlastní zájmy a abychom se především zajímali o to, co ty od nás žádáš a co nám ukládáš. Chválíme tě za tvůj největší láskyplný dar, za nebeský chléb, za to, že jsi poslal na svět svého Syna, abychom v něm našli život. Kéž umíme přijmout z jeho ruky ten pravý, plný a radostný život, život tvých dětí, život věčný. Nauč nás kráčet s plnou důvěrou všudy, kamkoli nás chce vést náš Pán.

Vhodné písně: 22, 24, 25, 65, 112, 113, 129, 157, 169

12. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Skutečnost nového života)

Židovští současníci Ježíšovi byli příliš zahleděni do minulosti. Jen v ní shledávali velké Boží činy a pečlivě dodržovali zděděné tradice i zvyky. V přítomnosti pak byli ochotni vidět jen takové skutečnosti, jaké lze spatřovat tělesnými očima. I mnozí křesťané si osvojili podobně ochuzený pohled. Církev se pak stává jakýmsi duchovním muzeem, pietně uchovávajícím minulé tradice dalším generacím. V tom případě však přestává plnit své pravé poslání. Není živou církví, jakou ji chce mít její Pán. Ježíš Kristus obrací náš pohled správným směrem a rozšiřuje jeho zorný úhel. Máme hledět na něho jako na živého, přítomného Pána, kterému patří náš dnešek i zítřek. Jen v pohledu přes Ježíše Krista jsme schopni správně rozeznávat své přítomné úkoly a dohlédat až k nejzazší nadějně budoucnosti. To vše si také, kromě jiného, připomínáme při slavení svátosti večeře Páně.

Vstup: 1 Kr 19,3-9a

Tužby: 2. Abychom zrakem víry spatřovali napořád Ježíše Krista jako živého a přítomného Pána, jemuž patří včerejšek, dnešek, zítřek i celá věčnost...

3. Aby se nám pohoštění u Kristova stolu stalo zdrojem síly k takovému životu, jaký mají vést dobří učedníci Páně...

Epištola: Ef 4,22-5,2

Evangelium: J 6,37-52

K obětování: Ef 3,10-12

Závěrečné čtení: Ž 33,12-22 (nebo 1 Te 2,9-13)

Modlitba:

Chválíme tě, Otče, štědrý Dárce všeho dobrého! Děkujeme za slovo křesťanské zvěsti, které jsme měli dnes vyslechnout, děkujeme i za svátostné pohoštění u stolu tvého Syna Ježíše Krista. Prosíme nyní o tvé požehnání. Zůstávej s námi na každý den, abychom tebou posilováni žili jako tvé poslušné děti a pravi učedníci Pána Ježíše.

Vhodné písně: 5, 22, 31, 39, 122, 129, 132, 150, 151, 175, 282, 284, 285,307

13. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Bud' s námi, Pane, při stole!)

Evangelista Jan nám netají, že na Ježíšovu „eucharistickou řeč“ mnozí zareagovali neporozuměním a pohoršením. Pána Ježíše nepochopí, kdo jen mudruje a rozumuje, místo aby otevřel srdce dokořán vanutí Ducha svatého. Nemusí tu dnes jít jen o výslovné ateisty. I z těch, kdo rádi hovoří o Bohu, někteří si zaměnili víru za pouhé učení, za souhlas s určitým názorem. Večeře Páně, i prosté stolování doma či jinde, má nám být příležitostí pocítovat, že Kristus je naším spolustolovníkem, hostitelem i duchovním pokrmem pro věčný život. Potom obecnství stolu sbratřuje lidi. S Božími dary přijímají víc než jen to, co lze vidět a ochutnat. Jakmile však místo niterných zážitků víry začneme o Spasitelově přítomnosti jen teoretizovat, ztratí se nám ze stolování jeho duchovní prospěch a také večeře Páně bude vyprázdněným obřadem, povinností, zvykem. Místo pravé úcty k ní a touhy po ní, místo tvorby obecnství nastanou názorové rozepře, jak to známe z dějin. Naši zbožní předkové před jídlem prosívali, aby při těch Božích darech byl přítomen sám Pán a abychom my, jeho služebníci, s jeho požehnáním „tělo i duši nasýtí, potom vše dobré činili“ (Jan Adam Rozenplut v písni „Štědrý dárcer všech milostí“ z r. 1601). Je třeba vrátit ovzduší této zbožnosti do našich sborů i rodin.

Vstup: Př 9,1-6 (nebo 1 Kr 3,5-14)

Tužby: 2. Abychom upřímně toužili potkávat svého Pána co nejčastěji uprostřed věřící obce shromážděné kolem jeho stolu...

3. Aby nám v Duchu svém pomáhal přijímat Kristovo slovo s pochopením a poslušně i tehdy, žádá-li od nás něco nesnadného...

Epištola: Ef 5,8-20

Evangelium: J 6,51-58

K obětování: J 4,31-34

Závěrečné čtení: Ž 34,9-16

Modlitba:

Chválíme tě, svatý Bože, za tvou velkou lásku k nám, zvláště pak za to, že se nám dávat poznat ve svém Synu. Prosíme, způsob svým svatým Duchem, abychom Ježíši Kristu rádi naslouchali, dobře mu rozuměli a poslušně plnili to, co nám ukládá. Rač nám i dnes požehnat, ať odcházíme z tohoto shromáždění bohatě tebou obdarováni a ať máme z čeho rozdávat všem, kdo také potřebují uslyšet a přijmout tvé radostné poselství.

Vhodné písně: 5, 22, 31, 39, 122, 129, 132, 150, 151, 175, 282, 284, 285,307

14. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Rada na rozcestí života)

Pán Ježíš svým posluchačům nelichotí. Neslibuje lákavé vzdušné zámky. Říká i to, co mnohým z nás zní velmi nepřijemně. Nelze si však z jeho zvěsti vybírat jen to, co se nám líbí. Není možné za Kristem zároveň jít i nejt. Polovičaté následovníky Pán nepotřebuje. Ocítáme se tak občas na rozcestích života, kdy je třeba volit mezi Ježíšovou úzkou cestou ku věčnosti a mezi širokou cestou vedoucí do záhuby. Rozhodování může se stát těžkým vnitřním zápasem i pro upřímně věřícího. Máme-li v tom boji obstát, musíme přijmout výzbroj Ducha svatého. Je málo, umí-li se někdo pro Krista na chvíli nadchnout. Je třeba s ním vytrvat, děj se co děj.

Vstup: J 21,19-24 (nebo jen 21,14-18)

Tužby: 2. Abychom vyznávali Krista jako Pána svých životů ve všem, co říkáme i činíme a nechtěli být jen polovičatými jeho následovníky...

3. Abychom, vyzbrojeni zbrojí Ducha svatého, statečně vytrvali na cestě za Kristem a ve všech zápasech obstáli...

Epištola: Ef 6,10-20

Evangelium: J 6,60-71

K obětování: 1 J 2,24-25 (nebo 1 J 2,28)

Závěrečné čtení: 1 Te 3,4-8 (nebo 1 Te 3,1-13)

Modlitba:

Pane Bože, ocítáme se mnohdy na rozcestích života, kdy máme volit mezi cestou vedoucí k smrti a cestou k životu věčnému. Čeká nás rozhodování mezi službou vlastnímu sobectví a službou tobě, mezi následováním Pána Ježíše a vším jiným, co nás může vzdálit od tvého Syna, našeho Spasitele. Prosíme o to, abychom v těch osudových chvílích nespolehali příliš, anebo výhradně, sami na sebe, na svou domnělou moudrost, sílu a zdatnost, ale abychom se vždy dali poslušně nasměrovat radou tvého Ducha tam, kde nás ty sám chceš mít.

Vhodné písně: 64, 77, 86, 104, 116, 178, 310, 312

15. NEDELE PO SVATEM DUCHU

(Ježíš a tradice otců)

Pravá zbožnost, k jaké nás vede Pán Ježíš, nelpí na malichernostech, zatím co by ignorovala Boží vůli v zásadních věcech. Nasazuje-li kdo lfbivou masku své drzé svévoli, je pokrytec, ba dokonce je přímo rouhač, dovolává-li se svatého Boha a přitom nemíní Hospodina poslouchat. Jako upřímní křesťané si nemáme zakládat na viditelných ctnostech a holedbat se jimi. Daleko více má nám záležet na Kristu samém jako na Zvěstovateli Boží vůle a našem budoucím Soudci. Co bezpečně rozliší ty, kdo čistotu jen předstírají, od skutečných učedníků, kteří správně pochopili jeho slovo? „Blaze těm, kdo mají čisté srdce“.

Vstup: Dt 4,5-9 (nebo Mal 2,10-13)

Tužby: 2. Aby v nás přebývalo Boží slovo živeno Kristovou láskou a zavlažováno jeho Duchem, abychom je nepromarnili hříšnou svévolí...

3. Abychom dovedli bez pokrytectví žít v poslušnosti Pána, konali požehnané skutky, jaké se jemu líbí...

Epištola: Jk 1,16-27 (nebo Jk 2,1-13)

Evangelium: Mk 7,1-13

K obětování: Ž 14,13-14 (nebo Mt 7,21)

Závěrečné čtení: 2 Tm 3,1-5

Modlitba:

Učíš nás, Pane, co je dobré, a ještě nám nabízíš pomoc, abychom to byli schopni činit. Kéž tvou pomoc vždy vděčně přijmeme a staneme se skutečnými vykonavateli tvého slova, ne pouze povrchními posluchači, kteří hned zapomenou, co uslyšeli. Chraň nás od falše a pokrytectví. Veď nás životem tak, ať je na nás vidět, že jsme tvoji. Tak i naše skromné svědectví života pomůže dalším našim bližním stát se tvými učedníky a služebníky.

Vhodné písně: 53, 64, 71, 87, 97, 142, 295, 306, 323

1. ZÁŘÍ - ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU

(Zasvěť už dítě do Boží cesty, neodchýlí se od ní, ani když zestárne)

Pravá moudrost, o níž Bible hovoří a které i Komenský učil své žáky, není totéž co pouhá učenost, vysoké vzdělání nebo dokonce lidské chytráctví. Moudrost je umění správně žít. Tomuto umění se nejlépe vyučíme u Ježíše Krista, z jeho slov i z příkladu jeho jednání. Kdo má opravdu rád své děti, přivádí je od malička k Pánu Ježíši, do jeho láskyplné náruče. Na jakou cestu života je člověk uveden hned v dětství, té se zpravidla přidrží po všechny své dny (Př 22,6). Rodiče i vychovatelé měli by proto cítit víc odpovědnosti za svěřené děti. (Kazatelský příklad Jana Blahoslava; zatlučeme-li hřebík do syrového dřeva z olše, uvízne v něm tak pevně, že se později už nijak nedá vytáhnout. Právě tak v člověku zůstává, co si osvojil v útlém věku, ať dobré nebo zlé).

Vstup: Př 3,11-18

Tužby: 2. Aby do srdcí našich dětí vložil touhu po pravé své moudrosti...

3. Abychom všichni, Duchem jeho vedeni, ctili jeho svatou vůli a žili spravedlivě...

Epištola: 1 Kr 3,3-14

Evangelium: Mk 10,13-16

K obětování: Př 22,6 (nebo Ko 3,20-21)

Závěrečné čtení: Dt 6,17-24

Modlitba:

Rač, Hospodine, obdarovat štědře všechny křesťanské domovy a rodiny bohatstvím svého Ducha. Pomoz, ať my, dospělí, umíme být dětem dobrým a živým příkladem ve víře, lásce, čistotě, řeči i jednání. Nauč nás vychovávat děti k pravé moudrosti, to jest ke znalosti a plnění své svaté vůle. Ty sám pak rač dát našim dětem i to, co my jim dát neumíme, totiž aby ve zdraví prospívaly na těle i na duchu; aby si zamilovaly Spasitele, jenž tak velice miluje nás; aby se ho pevně přidržely a radostně mu sloužily pro všechny své dny.

Jiné vhodné čtení: Ž 128; 2 Tm 3,14-17; L 11,27-28; Ko 3,20-21; Jk 1,19-25 (1 Kr 3,3-14) Ž 127; Ef 5,21-6,4; Mt 18,1-7; Mt 18,10; Mt 19,13-15

Vhodné písně: 77, 80, 101, 102, 106, 127, 176, 291, 306

16. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Umění naslouchat)

Uzdravující a zabraňující moc Ježíše Krista pomáhá i přes hranice zemí, národů, místa a času. Někdo sám Pána vyhledá v pevné víře a vytrvale dovede prosit o pomoc. Jinému pomohou druzí lidé potkat Ježíše. Kdo se přesvědčil o Kristově moci přemáhající každé zlo i o jeho slitovné lásce, ten mu bude vždy rád naslouchat. Také se mu rozváže jazyk, aby byl schopen chválit Boha a vydávat svědectví o Spasiteli všem okolo.

Vstup: Iz 35,3-6

Tužby: 2. Aby v Ježíši Kristu milostivě odpovídal všem, kdo upřímně touží po plnosti života...

3. Abychom svému Pánu rádi naslouchali a všem okolo vydávali svědectví o jeho moci a lásce...

Epištola: Jk 2,12-23

Evangelium: Mk 7,24-37

K obětování: Př 22,17-19

Závěrečné čtení: Ž 146,1-8

Modlitba:

Děkujeme ti, nebeský Otče, za každé tvé připomenutí, že pouze tvůj Syn je schopen vyvádět nás ze zajetí duchovní izolace a mravní bídy. Kéž neustále dobře rozpoznáváme, že je nám nablízku, že naslouchá upřímným prosbám a že každému láskyplně podává pomocnou ruku! Je jenom na nás, abychom ji přijali a drželi se jí. Otevři náš sluch, abychom Pánu ochotně naslouchali. Rozvaž také náš jazyk, abychom svého Spasitele vděčně chválili a vydávali o něm svědectví.

Vhodné písně: 18, 34, 41, 44, 46, 52, 54, 82, 97, 105

17. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Mít jazyk, který podpírá)

Vyznat víru v Ježíše Krista je vážná věc, za kterou je třeba vzít na sebe plnou odpovědnost. Vyznání má vyústit v následování Pána, při němž se Kristův následovník nesmí zaleknout sebevětších těžkostí a obětí jakéhokoli druhu. Má být připraven a ochoten jít se svým Pánem kamkoliv. Také slovo je čin. Má sílu. Může způsobit dobré i zlé věci, píše Jakub. Skutečný Kristův následovník umí držet na uzdě svůj jazyk. Ví, jak ho má užívat. Vyvaruje se řečí neúčinných nebo dokonce poškozujících bližního a urážejících Pána, v jehož službě jsme. Křesťan i slovem hledí činit to, co je milé Bohu, neboť tak se tomu naučil od svého Mistra.

Vstup: Iz 50,4-7

Tužby: 2. Abychom jako Kristovi svědkové žili statečně, pravdivě a čestně, abychom sloužili svému Pánu vším, co říkáme i činíme...

3. Abychom neměli strach přiznávat se k Pánu i tehdy, kdy za to můžeme sklidit posměch a příkoří...

Epištola: Jk 3,1-12

Evangelium: Mk 8,27-36

K obětování: Mt 12,36-37

Závěrečné čtení: Př 1,20-33

Modlitba:

Děkujeme ti, Pane Bože, za každé tvé oslovení. Zejména za to, že jsi nás poctil pozváním, abychom se stali následovníky tvého Syna. Rač nám dát sílu k tomu, ať umíme na tvé zavolání odpovědět vždy tak, jak se tobě líbí. Kéž naše slova i skutky jsou a zůstanou pravým křesťanským svědectvím.

Vhodné písně: 44, 85, 104, 200,

DEN BIBLE

(alternativa k poslední neděli církevního roku)

S Biblí se setkáváme při každém křesťanském shromáždění. V knihovnách stává na čestném místě. A přece bývá stále ještě málo otvírána. Setkává se s neporozuměním. Je velmi často zneužívána. Hledáváme v ní leccos, co bychom ani hledat neměli: zajímavé informace všeho druhu, fantastické dohady a dokonce argumentaci pro své vlastní názory a svévolná jednání. Ale Písmo svaté chce k nám mluvit především o Ježíši Kristu. Chce nám sdělit radostnou zprávu, že Bůh nás otcovsky miluje a právě proto od nás jako od svých dětí žádá i poslušnost. Víra v Ježíše Krista proměňuje srdce člověka i vzájemné vztahy lidí. Ukazuje nám správný směr a vede k životu věčnému. Kdo vyčetl z Bible tuto zvěst, ten ji četl správně a s užitkem.

Vstup: Ž 1,1-2

Tužby: 2. Za pravou moudrost z Ducha svatého, abychom se v Písmu svatém setkali s Ježíšem Kristem jako se Spasitelem...

3. Abychom přijali do srdce jeho pravdu a byli naplnění živou vírou, jež ochotně následuje Pána Ježíše Krista po všech jeho cestách...

Epištola: Ř 2,1-18

Evangelium: J 5,31-39

K obětování: Ř 15,4

Závěrečné čtení: Ž 19,8-12

Modlitba:

Nebeský Otče, přijmi naši chválu a náš dík za vzácnou, jedinečnou knihu, za Písmo svaté. Dal jsi nám je za zdroj poznání moudrosti a pravdy, otevíráš nám skrze ně možnost setkání s Ježíšem Kristem. Rač způsobit mocí svého Ducha, ať tvému Synu, našemu Pánu, vždy ochotně nasloucháme, jeho slovo v sobě udržíme a řídíme podle něho celý svůj život. Kéž nikdy nezapomínáme, že náš Spasitel chce v nás kralovat a vést nás k tobě, pravému Cíli všech našich cest.

Jiná biblická čtení:

- a) Nu 12,5-8; 1 P 1,3-13; Mt 25,1-13; 1 P 1,22-25; 1 Tm 6,6-16
- b) Ž 78,3-4; 2 P 1,16-21; Mt 13,51-58; 2 Tm 1,12-14; 2 Tm 3,12-17
- c) Př 3,13-23; 2 Tm 1,13-23; Mt 13,51-52; Žd 12,25; J 16,12-15
- d) Kz 5,1-2; Ž 19,8-15; Mt 6,7-8; Ž 119,1-3; 2 Tm 3,14-4,5
- e) Kz 12,11-14; 2 Tm 4,1-8; L 19,11-26; Ř 2,11-13; Ř 15,1-6

(ze starších kazatelských plánů)

Vhodné písně: 16, 45, 93, 145, 178

18. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Pravá velikost)

Následovat Ježíše Krista znamená také osvojit si přímo dětskou důvěru a poslušnost vůči nebeskému Otci. Jako Mistrovi učedníci učme se neusilovat o velikost podle měřítek světa. Mějme však stále před očima příklad svého Mistra a Pána, který v pokoře a v plné poslušnosti Otcovy vůle kráčel cestou kříže k vítěznému triumfu.

Vstup: Jr 11,18-20

Tužby: 2. Abychom zrakem víry pravdivě viděli všechnu skutečnost a pochopili, co má pravou cenu podle Ježíšova hodnocení...

3. Abychom následovali svého Pána v poslušnosti a důvěře po všech cestách a nezalekli se žádných obtíží...

Epištola: Jk 3,13-4,7 *(číst celý oddíl, nevytrhovat z něho jednotlivé verše!)*

Evangelium: Mk 9,30-37

K obětování: Mt 16,24-25

Závěrečné čtení: Ž 54

Modlitba:

Vzdáváme ti chválu, Hospodine, že jsi nám poslal Spasitele Ježíše Krista, aby otevřel náš vnitřní zrak pro pravdivé vidění veškeré skutečnosti. Děkujeme ti za nádherný jeho příklad synovské důvěry k tobě a pokorné poslušnosti tvé svaté vůli. Děkujeme ti, že nám tvůj Syn ukazuje pravý cíl života a že nám prošlapal cestu, po které nás chce k tobě přivést.

Poznámka:

Tématicky jde v této neděli téměř o totéž, co je náplní 22. neděle po svatém Duchu. Skoro bychom se měli ptát, proč při soustavném probírání Markova evangelia byla vynechána obsahem bohatá perikopa Mk 9,14-29. Při jejím výkladu dalo by se upozornit na velmi aktuální poselství: Duchovní moc církve pochází jen z Krista, bez něho sebelépe míněné naše snahy málo zможou.

Vhodné písně: 34, 61, 118, 176, 183, 290, 296

19. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Kdo není proti vám, je pro vás)

Bůh skrze svého Syna může si vyhledat a zvolit svoje svědky kdekoliv. Žádný křesťan, či skupina křesťanů, nemá právo domnívat se a tvrdit, že zrovna jemu (jim) byla svěřena shůry všechna moudrost i moc. Takovou moudrost a moc má pouze sám Kristus a uděluje z ní věřícím tolik, kolik sám uzná a rozhodne. Mezi jeho učedníky má proto vládnout láska, porozumění, spolupráce na díle Páně, a ne maličerná revnivost. Raději dbejme o to, aby každý z nás obstál statečně v zápasech se svody ke zlému, s pokušením. Vždyť máme být a zůstat pro svět „světlem a solí“, a nepůsobit pohoršení nábožným pokrytectvím. Naším úkolem je přivádět lidi ke Kristu. Nesmíme ho snižovat před lidmi a odhánět lidi od něho.

Vstup: Nu 11,26-29 (1 S 10,9-11)

Tužby: 2. Abychom uměli být dobrými bratry a sestrami všem upřímným Ježíšovým učedníkům a následovníkům...

3. Abychom celým svým jednáním vyznávali Krista jako svého Pána a nedali se ničím zlákat ke zlému...

Epištola: Jk 5,13-20

Evangelium: Mk 9,38-50

K obětování: Mt 7,21

Závěrečné čtení: 2 Te 1,3-5

Modlitba:

Nebeský Otče, prosíme tě v této chvíli za všechny, kdo se hlásí k Ježíši Kristu jako ke svému Pánu. Rač nás křesťany obdarovávat pravou vzájemnou láskou, láskou tak silnou, aby byla spolehlivou zbraní v zápasu s každým pokušením. Chraň nás před sobectvím a pokrytectvím, jímž bychom pohoršovali své okolí a odháněli lidi od Krista. Vždyť nám Bůh ukládá, abychom byli světu solí a světlem. Prosíme, uděľ nám dosti síly k tomu velkému poslání.

Vhodné písně: 100, 118, 148, 156, 289, 290, 295

20. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Ježíš nechť kraluje v našich rodinách!)

Sebedůmyslnější zákon o rodině, pamatující na kdekou maličkost, není schopen sám o sobě zajistit dokonale fungující rodiny tam, kde do manželství vstupují lidé s tvrdým srdcem, lehkomyšlní, sobečtí, bez lásky a bez odpovědnosti. Naopak právníci a soudci snad ani nebudou mít co dělat tehdy, až se lidé ve víře poslušně a bez výhrad podřídí vyšší autoritě než jen lidské, až si uvědomí, co je to žít v souladu s Boží vůlí. Stále je aktuální, co doporučovala stará svatební píseň: Blaze vám, blaze, snoubenci, hostem že zvete Krista, aby byl hlavou rodiny, v ní měl vždy první místa... To je nejspolehlivější cesta k lepším rodinným poměrům, k lepší církvi i k lepší společnosti.

Vstup: Jb 2,7-10 (nebo Gn 2,18-24)

Tužby: 2. Aby nás Duch svatý vedl k pravé moudrosti, která poslušně ctí Boží Zákon...

3. Aby našim rodinám žehnal a učil je žít v pravé lásce i ve svatě bázni...

Epištola: Žd 2,5-12

Evangelium: Mk 10,2-16

K obětování: Ef 5,8-10

Závěrečné čtení: Ef 5,21-6,4

Modlitba:

Nebeský Otče, přesvědčujeme se napořád, že bez tvého přispění se mohou žalostně zhroutit naše nejkrásnější plány a nejušlechtilější předsevzetí. Prosíme, abys mocí svého Ducha přemáhal naše pyšné sobectví, obměkčoval naše srdce a naplňoval je pravou láskou. Žehnej všem křesťanským rodinám, učiň je místy stálého přebývání svého Syna a dobrým příkladem pro okolní svět.

Vhodné písně: 35, 78, 81, 135, 186, 289, 290, 294, 308

DEN DÍKŮVZDÁNÍ ZA ÚRODU

(obvykle první říjnová neděle)

Čas podzimního díkůvzdání za sklizenou úrodu polí, zahrad a vinic připomíná, že v Bibli je slib Hospodinova požehnání vázán také na splnění podmínek ze strany člověka: na naši poctivou práci bez chamtivosti a násilí, na naši poslušnost Boží vůli, na naši pokoru, která si vděčně uvědomuje, že cokoli potřebujeme k životu, a z čeho se těšíme, že to je štědrý dar od nebeského Otce, a ne naše „vydobyta kořist“. Poslušný a pokorný služebník Boží může být živ spokojeně a beze strachu z budoucnosti. Vždyť ta je v rukou Božích. On nás miluje a pečuje o nás. Ale pozor! Svěvolníci se mohou sami připravit o veškerou naději na dobrou budoucnost! Kupříkladu i tím, učiní-li ze Země živitelky neplodnou poušť.

Vstup: Lv 25,17-19

Tužby: 2. Aby naplnil naše srdce stálou vděčností za všechno, čím nás jeho dobrota štědrě opatřuje...

3. Abychom důvěřovali v jeho otcovskou péči, láskou mu opláceli jeho lásku a svůj život podřizovali jeho vůli...

Epištola: Kaz 3,9-13

Evangelium: L 12,22-25

K obětování: L 11,1-3

Závěrečné čtení: 1 Tm 6,6-12

Modlitba:

Uč nás, dobrotivý Otče, pravé vděčnosti za to, že smíme být pomocníky tvého tvůrčího díla na této Zemi. Přemáhej v nás pokušení zacházet svévolně s čímkoli na tomto světě, jako se svým bezvýhradným vlastnictvím. Nedovol nám lpět na tom více než se sluší! Vždyť všechno náleží jen tobě! My pak máme s děkováním přijímat tvé dary a spatřovat za nimi tvou velkou lásku k nám. Kéž při veškeré své práci nemyslíme pouze na pokrm, který živí tělo a podléhá zkáze, nýbrž více na ten duchovní chléb, jenž nasycuje k věčnému životu a který nám nabízí jen tvůj Syn, náš Spasitel.

Jiná možná čtení:

Gn 3,11-12; Dt 8,1-11; J 12,24; Kaz 5,17-18 (Kral. 5,18-19; F 4,4-6; Žd 6,7-8; Ž 104,24-31; Mk 13,1-8 (nebo Mk 4,26-29); Ef 5,20; Ž 24,1

Vhodné písně: 41, 49, 60, 74, 81, 98, 102, 165, 166, 288, 293, 309

21. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Lépe nyní chudým být, ale v nebi poklad mít)

Cokoli my lidé domyšlivě označujeme za své vlastnictví, to ve skutečnosti patří Bohu. Svěřuje nám to ne pro uspokojení našeho chamtivého sobectví, nýbrž proto, abychom s tím svěřenstvím hospodařili moudře ku prospěchu svému i svých bližních. Láskyplnou službou druhým lidem dokážeme, že láska k Bohu a k člověku není pro nás pouhou teorií. Kdo by o ní uměl jen krásně mluvit, a nic víc, ten odejde od Krista zklamán a zarmoucen nad jeho přílišnými nároky. Ale Pán Ježíš má právo žádat od nás mnoho, protože sám je ztělesněním pravé nesobecké lásky pocházející od Boha. A na to, co Pán slibuje svým věrným následovníkům, můžeme se plně spolehnout.

Vstup: Am 5,8-15 (nebo Jb 24,1-4)

Tužby: 2. Abychom si nezakládali na hodnotách pochybných a pomíjejících, ale abychom hledali a nacházeli pravou jistotu života v Ježíši Kristu...

3. Abychom podle příkladu a za pomoci svého Pána dokazovali svou lásku k bližním nesobeckou pomocí a službou...

Epištola: Žd 4,8-16

Evangelium: Mk 10,17-31

K obětování: Jk 1,9-11

Závěrečné čtení: Jk 5,1-9

Modlitba:

Děkujeme ti, Pane Bože, za tvé mnohé dary, které nám štědrě dáváš. Zejména tě chválíme a velebíme za to, že jsi nás opět nasytil svým slovem. Pomáhej nám, prosíme, abychom podle tvého slova řídili všechno své konání. Ved nás k tomu, aby naše láska nepřestávala na slovech, nýbrž aby se osvědčovala skutky. Nedej nám zapomenout, že všechno, co máme, svěřil jsi nám k moudrému hospodaření a jednou od nás požádáš účty z našeho správcovství. Kéž pak shledáš, že jsme tvé dary nepromarnili, ale sloužili jimi svým bližním a tak si nastřádali nehybnoucí poklad v nebesích.

Vhodné písně: 5, 31, 45, 136, 140, 172, 182, 290, 293

JAN ŽIŽKA

(* 11. 10. 1424 - alternativa na 2. neděli v říjnu)

K vysvětlení a pochopení řady úžasných Žižkových vítězství a vítězství husitů nad nepřátelskou přesilou nestačí brát v úvahu jen podmínky a příčiny postižitelné pohledem světa, jako kupříkladu osobní statečnost Žižkových bojovníků, vojevůdcovské schopnosti Žižkovy, zoufalou odhodlanost našich předků v situaci přepadení a ohrožení atd. Zásadní význam tady má na prvním místě silná vnitřní motivace Božích bojovníků: hluboká, pevná víra, že Hospodin, stejně jako kdysi u Izraelců, vždy ochrání své věrné a sám za ně bojuje (Ex 14,14; Ž 121,5 a další místa) a že i Kristus splní svá zaslíbení daná věrným následovníkům, kteří na něho s důvěrou spoléhají. Jemu přece patří konečný triumf i soud, kdežto temné síly zla triumfovat nesmějí. Tato pevná Žižkova víra - víra křesťanova - vyzařuje z jeho listů (kupř. Domažlickým z 11. 9. 1422) nebo z pozvání českých měst na sněm do Německého Brodu z 1. 4. 1423). Uměl tak dávat svým vojákům víc, než jen rozkazy dobré z hlediska ryze vojenského.

Vstup: Iz 26,1-6

Tužby: 2. Aby Ježíš Kristus byl a zůstával naší pevnou jistotou, bezpečnou ochranou i Dárcem radosti...

3. Abychom věrně následovali svého Pána, v něm hledali zdroj síly a neztráceli statečnost ani v těžkých zkouškách a zápasech...

Epištola: Sd 7,15-23 (Gedeon)

Evangelium: L 12,4-8

K obětování: Ž 91,9-10

Závěrečné čtení: 2 Te 1,3-7

Modlitba:

Nebeský Otče, děkujeme ti za dnešní posilu tvým slovem a svátostným obecnstvím. Jen ty sám znáš naši nejbližší pozemskou budoucnost. My nevíme, jaké zkoušky a zápasy nás čekají. To bychom však měli bezpečně vědět, že ty v nich budeš s námi a že nás neopustíš, pokud my neopustíme tebe. Proto tě nyní prosíme: upevňuj naši statečnou víru a ved' nás napořád cestou svého Syna Ježíše Krista, abychom se z ní neuchýlili a došli podílu na zaslíbené blaženosti.

Vhodné písně: 7, 112, 123, 134, 201, 294

22. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Kdo na první místo?)

Se zahanbením musíme doznat: málo jsme se naučili od Ježíše i za tolik staletí křesťanské éry. I my přece stále ještě příliš vysoko ceníme společenskou úspěšnost člověka. Naše touhy se mnohdy nesou za mocí, blahobytem, zdarem, postavením i věhlasem. Možná, že bychom byli schopni ptát se Ježíše stejně jako jeho současníci, co z toho budeme mít, půjdeme-li za ním. Těžko chápeme Kristův paradox, že před Bohem je vskutku velký ten, kdo se umí pokořit a ochotně sloužit. Málo je těch, kdo se chtějí celým stylem života připodobnit svému Pánu a důsledně kráčet za ním, v jeho stopě, pamětliví jeho zaslíbení, které vyslovil (např. v J 12,26). Měli bychom vzít vážně, že nám Kristus nabízí nesrovnatelně víc, než co by nám mohl dát kdokoli jiný na tomto světě.

Vstup: Iz 53,4-11 (nebo Jb 40,3-9 v Ekumenickém překladu)

Tužby: 2. Aby v srdcích našich každý zárodek sobectví, vypínavosti a pýchy ohněm své lásky zažehnal...

3. Aby každý z nás, ať je v jakémkoli postavení, chtěl být především Kristovým služebníkem a osvědčoval se v obětavé lásce ke každému bližnímu...

Epištola: Žd 5,1-10

Evangelium: Mk 10,35-45

K obětování: J 12,26

Závěrečné čtení: Dt 11,13-16

Modlitba:

Dotkni se našich srdcí, Bože, mocí svého Ducha. Nauč nás vidět a měřit jinak, než činí lidé světa, kteří Krista ještě neznají. Nedopust', aby nám lesk moci, bohatství a nádhery zabloukl z tvého království. Pomáhej nám žít v poslušnosti své vůli, vystupovat skromně mezi bližními a pomáhat jim s obětavou láskou, abychom mohli mít naději na radostný úděl blažených, který nám svou věrnou službou získal tvůj nejmilejší Syn Ježíš Kristus.

Vhodné písně: 34, 61, 104, 118, 176, 183, 291, 295, 300, 308, 310

PŘIPOMÍNKA REFORMACE

(alternativa ke 3. nebo 4. neděli v říjnu)

Na měsíc říjen připadá mnoho dat připomínajících události české i světové reformace. Aspoň malý výběr z nich:

17. 10. 1409 - Mistr Jan Hus zvolen rektorem Karlovy univerzity

v říjnu 1413 - Hus na Kozím Hrádku dokončuje svou Postilu

14. 10. 1414 - Hus se vydává na cestu do Kostnice

v říjnu 1435 - Jan Rokycana zvolen pražským arcibiskupem

30. 10. 1517 - Lutherovo vystoupení proti odpustkům

11. 10. 1531 - Ulrich Zwingli padl v bitvě u Cappelu

v říjnu 1533 - Kalvín s přáteli studenty v Paříži sepisuje
obhajobu Lutherova učení

17. 10. 1781 - Josef II. vydal Toleranční patent

a dala by se najít řada dalších dat. Proto v říjnu připomínáme křesťanskou reformaci a zamýšlíme se nad jejím významem. Již v Bibli dějiny Božeho lidu jsou i dějinami mnohých zpronevěr vůči Hospodinu. Ten však prostřednictvím svých proroků a svědků stále volá svůj lid ku pokání, k návratu na pravou cestu podle přikázání Zákona a za Ježíšem Kristem. Byli a jsou i falešní proroci hlásající vlastní výmysly namísto Boží zvěsti. Pán Bůh sám však nakonec ukáže, kdo je pravým prorokem, jehož on posílá. I významné postavy křesťanské reformace mají prorocké rysy. Jejich úsilí vždy směřuje k tomu, aby církev zůstala Božím lidem bez poskvrny a vrásky. O křesťanské opravdovosti víry a života podnes platí Kristův výrok: „Poznáte je podle jejich ovoce.“

Vstup: 2 P 2,1-3

Tužby: 2. Aby své církvi posílal vždy upřímné a věrné
hlasatele Kristova evangelia...

3. Aby Kristův lid byl pořád schopen bystře rozeznávat Boží
pravdu od každé lži a falše...

Epištola: Jr 23,25-32

Evangelium: Mt 7,15-20

K obětování: L 21,7-8

Závěrečné čtení: 1J 4,1-4

Modlitba:

Chválíme tě, Hospodine, že mocí svého Ducha stále znovu ve svém lidu napravuješ, co spáchala lidská svévole, zpronevěra a nestatečnost. Děkujeme ti za přemnohá svědectví slov i života těch, které posíláš ke své církvi, aby ji volali k pokání a očistě. Kéž i my tě z Písma svatého víc a více poznáváme jako Pána všeho stvoření a zejména Kristovy církve! Svým Duchem rač nás uvádět do své pravdy a činit z nás pozorné posluchače i statečné vykonavatele Spasitelových slov.

Vhodné písně: 26, 36, 41, 48, 56, 106, 112, 164, 200, 295, 301, 312

23. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Pane, ať vidíme!)

Slepý žebrák Bartimeus zahanbuje mnohé vidoucí, protože vnitřním zrakem víry poznal bezpečně v Ježíšovi Mesiáše (srovnej: Jan 9,39-41). Bartimeus se nedal kolemjdoucími okřiknout a odradit. Nepřestával volat na Ježíše. Jen hluboká, upřímná a vytrvalá víra dostává od Krista účinnou pomoc a vede jak ku vděčnosti za přijatá dobrodiní, tak i k rozhodnutí následovat Pána, kamkoli půjde. Je třeba, abychom i my vskutku stáli o správné vidění Boží skutečnosti a nespokojovali se s iluzemi, které nám nabízí svět.

Vstup: Jr 30,17-19a)

Tužby: 2. Abychom všichni zrakem víry poznávali v Ježíši Kristu svého lékaře a Zachránce...

3. Aby dopřál setkání s Kristem každému, kdo pro duchovní slepotu ještě bezradně tápe a bloudí...

Epištola: Žd 7,23-28

Evangelium: Mk 10,46-52

K obětování: Iz 29,18-19

Závěrečné čtení: J 9,39-41

Modlitba:

Bože, Otče náš, děkujeme ti, že smíme naslouchat radostné zvěsti o spáse v Ježíši Kristu. Ale protože nestačí jen slyšet a vědět, prosíme tě: otevírej a rozjasňuj náš vnitřní zrak, ať máme tvého Syna stále před očima a poznáváme v něm zřetelně svého Vysvoboditele ze hříchu, nejlepšího Lékaře našich slabostí, Světlo v temnotách světa i pravou cestu k tobě. Chraň nás před duchovní slepotou a zkresleným pohledem. Dej nám sílu k rozhodnutí svěřit se s důvěrou nadobro Kristovu vedení a cele se spolehnout na jeho moc i lásku.

Vhodné písně: 43, 47, 87, 101, 117, 136, 170, 273, 338

28. ŘÍJEN - STÁTNÍ SVÁTEK

(Dbát na Boží řády a podle nich jednat)

Křesťan je i občanem svého státu. Anarchie není v souladu s biblickou vírou. Přesto víme, že v dějinách nebyl realizován dokonalý stát. Nebyl jím ani Izrael v čase své největší slávy. Bible nepodává hotový návod na ideální stav lidské společnosti. Stát je lidské zřízení. Je tu s Hospodinovým vědomím a souhlasem, pokud plní ty úkoly, jež od něho Bůh očekává. Křesťan může být loajální k takovému státu, který mu dává dostatek prostoru pro skutečný život, tedy pro život podle Boží vůle, nikoli jen pro pouhou existenci. Překročí-li stát svou kompetenci a chce-li panovat i nad svědomím lidí, stává se modlou. Povinnosti podle lidských zákonů lze splnit. Vůči Bohu však nikdy nemůžeme vykázat „splněný plán“.

Vstup: Lv 25,18-19

Tužby: 2. Za pokoj, spravedlnost a svobodu všem obyvatelům naší pozemské vlasti...

3. Aby nám ujasňoval poslání Kristovy církve uprostřed lidu naší vlasti...

Epištola: Ř 13,1-7

Evangelium: L 20,20-26

K obětování: Sk 4,18-20

Závěrečné čtení: 1 P 2,11-17 (Ž 72,1-8)

Modlitba:

Velebíme tě, nebeský Otče, za všechno, co pro nás činíš ze své moci, moudrosti a lásky. Děkujeme ti za pozemský domov, který jsi nám dal. Děkujeme ti za možnost žít v něm svobodně. Ze všeho nejvíc ti děkujeme, že jsi do této země poslal svou církev, že ji ochraňuješ a umožňuješ jí, aby mohla věrně zvěstovat evangelium tvého Syna. Kajícně doznáváme, že jsme vždy nechápali správně svůj úkol a že nejsme dosti přesvědčivými hlasateli, ba často jsme liknavostí působili škodu tvému dílu. Pomoz nám napravit, co se napravit dá. Kéž i našim přispěným lid nám svěřený pochopí svou svobodu jako úkol tebe hledat a tobě sloužit. Tak nám to ukládá tvůj Syn Ježíš Kristus. V něm jediném můžeme tebe poznat a k tobě směřovat.

Vhodné písně: 37, 38, 117, 160, 161, 193, 165, 197, 294

MUČEDNÍKŮ A SVĚDKŮ PÁNĚ - 1. LISTOPAD

Mnozí svědkové Páně korunovali své svědectví pro Krista i mučednickou smrtí pro něj podstoupenou. Jsou pro nás příkladem. Pomáhají nám na cestě za Kristem. Společně si je všechny připomínáme jako oblak svědků.

Vstup: Zj 7,2-4.9-14

Tužby: 2. Aby oběť Krista vzbudila i v nás ochotu k oběti svatým úmyslům, které má s člověkem a se světem...

3. Za dar víry, abychom v jejím znamení šli dny nám vyměřenými nezlomení a naděje plní až do konce . . .

Epištola: 1J 3,1-3

Evangelium: Mt 5,10-12a

K obětování: Ž 24,3-6a

Závěrečné čtení: 1P 4,14

Modlitba:

Všemohoucí, věčný Bože, chválíme tě za to, že nám ukazuješ svou slávu na oblaku svých svědků. Oni jsou slávou tvé církve ve světě. V nich nám dáváš příklad odhodlaného svědectví. U nich se smíme učit. Jejich příkladem se posilovat. Prosíme tě, provázej nás svou pomocí, aby v nás tvá milost přinesla užitek našim bližním. I my ti chceme svým životem sloužit. I my chceme v zástupu poutníků, jímž je tvá církev, dojít až do společenství těch, kdo jsou shromážděni kolem tebe ve věčné slávě.

Vhodné písně: 21, 23, 50, 60, 61, 63, 82, 98, 134, 185, 196,198, 269, 270, 279, 287

PAMÁTKA ZESNULÝCH - 2. LISTOPAD

Písmo svaté nám připomíná: ŽIVOT není totéž co pouhá existence těla, jež dýchá, myslí a vyvíjí činnost. Může při tom být před Bohem již mrtvé. Podle Božích měřítek je vskutku živ ten, kdo je jeho poslušným dítětem, kdo je zapsán v Boží knize života. Ježíš Kristus je dárce takového pravého a plného života, který má smysl, cenu a cíl a jemuž neublíží ani tělesná smrt. Tento věčný život nenastává až v záhrobí, ale začíná a má být uplatňován již zde na zemi. Kdo uposlechl Kristova zavolání, ten od něho přijal nový život - život v odpovědnosti před Bohem a v naději na jeho milosrdný soud. Čtení o Lazarovi ujišťuje, že Kristovo slovo není jenom planou útěchou, nýbrž že vskutku působí a tvoří nového člověka.

Vstup: Iz 25,6-9

Tužby: 2. Abychom všichni poznali v Ježíši Kristu Dárce pravého života...

3. Aby nám dopřál již zde na zemi žít věčným životem...

Epištola: Zj 21,1-8

Evangelium: J 11,32-44

K obětování: Ř 14,7-9

Závěrečné čtení: Ž 16,8-11

Modlitba:

Oslavujeme tě, Hospodine! Ty dáváš život, chráníš jej a své vyvolené uvádíš do života věčného. Děkujeme ti, žes nám dokonale zjevil svou moc i lásku ve svém Synu Ježíši Kristu a že jsi ho provedl cestou, kudy ho máme následovat. Temnotou smrti prošel k vítězství a slávě, aby byl naším živým Pánem a přinášel nám světlo i naději. Kéž nám tvůj svatý Duch dopřeje zahlédnout ve víře aspoň paprsek jasu tvé říše, kde už nebude žal a zármutek a z tváří tvých věrných bude setřena každá slza.

Alternativní texty:

Ž 41,2-5; Fp 1,8-20; L 14,7-11 (1 P 5,5b-6; 2 Te 1,4-7)

Ž 119,16-19; Sk 9,36-43; J 6,43-51 (2 K 5,10; 1 K 15,50-57)

Vhodné písně: 21, 23, 50, 60, 61, 63, 82, 98, 134, 185, 196,
198, 269, 270, 279, 287

24. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

(Prostředník Nové smlouvy)

Soukmenovci chtěli mít z Ježíše Nazaretského Mesiáše podle svých představ: Davidova potomka, který vojenskou akcí osvobodí národ a usedne v Jeruzalémě na trůn. Ježíš Kristus však věděl, že je Hospodinem poslán do světa nikoli proto, aby sloužil lidským zájmům, nýbrž proto, aby uskutečnil záměry nebeského Otce. Nemá prolévat krev jiných a obnovit slávu jednoho z pozemských království. Naopak. Jeho krev bude prolita pro spásu lidstva. Jen tak bude oslaven a ujme se vlády nad nebem a zemí. Rovněž pravý Kristův následovník zkoumá, hledí pochopit a poslušně uskutečňuje Boží vůli i tehdy, je-li jiná, než naše lidská přání.

Vstup: Dt 6,1-9

Tužby: 2. Aby nás Duchem svým řídil a poskytoval nám moudrost i sílu k poslání, jež nám ukládá...

3. Za dar upřímné víry v živého, mocného Pána, za čistotu srdce, životní opravdovost a pokornou poslušnost...

Epištola: Žd 9,11-15

Evangelium: Mk 12,35-37

K obětování : J 5,19 (nebo J 6,37-38)

Závěrečné čtení: 1 J 5,3-5

Modlitba:

Chválíme tě a děkujeme ti, nebeský Otče, za slovo a příklad tvého Syna, jimiž nás k sobě zveš a ukazuješ nám pravý směr, abychom nebloudili po necestách vedoucích do záhuby. Dávej nám schopnost chápat tvou svatou vůli víc a lépe a poslušně ji plnit. Kéž se stále více přibližujeme svému Pánu smýšlením i jednáním, abychom mohli s nadějí vyhlížet k nehynoucímu dědictví, které nám zaslíbil.

Vhodné písně: 12, 34, 36, 53, 82, 175, 183, 289, 292, 300, 303, 311

25. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

(Sebe přinášet jako oběť milou Bohu)

Sebenepatrnější drobný čin, vycházející z upřímné obětavé lásky má před Bohem daleko větší cenu, než okázalá zvyková zbožnost „ctihodných a bezúhonných pokrytců“. Obětavost nelze nijak odměřovat a vážit. Skutečná obětavost nemá hranic. Kristus přece pro spásu člověka obětoval naprosto všechno - sám sebe. My se mu nemůžeme rovnat, ale máme se mu co nejvíc připodobnit (Ř 8,29, Ř 12,1, Ga 2,19-20, Ef 5,1, Fp 2,5, Fp 3,21)

Vstup: 1 Kr 17,8-16

Tužby: 2. Aby naše každodenní skutky vyrůstaly z upřímné víry, lásky a naděje...

3. Abychom na své cestě za Pánem byli schopni pokory, obětavosti a odříkání...

Epištola: Žd 9,23-28

Evangelium: Mk 12,38-44

K obětování: Ř 12,1

Závěrečné čtení: Ga 2,15-21

Modlitba:

Prosíme tě, Pane Bože, pomoz nám přemáhat v srdci domýšlivou pýchu na vlastní dokonalost! Otevři naše oči, ať správně vidíme sami sebe, své bližní i všechno, co nás obklopuje. Nauč nás žít v upřímnosti a pravdě, pamatovat na Kristovu lásku k nám, kráčet jeho cestou a obětavě sloužit tobě i svým bližním.

Vhodné písně: 26, 30, 44, 46, 51, 61, 77, 86, 97, 100, 133, 187, 294, 296

JAN AMOS KOMENSKÝ

(narodil se 28. 3. 1592 - zemřel 15. 11. 1670)

Komenského osobnost nepochopí ten, kdo vyzvedá pouze jeho pedagogický přínos - lepší metody vyučování. Jan Amos Komenský jako hluboce věřící křesťan totiž rozuměl pojmu moudrost v jeho biblickém smyslu. Nejde u učenost, nýbrž o umění žít tak, aby se to líbilo Hospodinu. Proto výchova člověka je víc než samo vzdělávání: kromě vědomostí je třeba vštěpovat mladým lidem především mravní zásady podle evangelia Kristova. V době strašné třicetileté války mohlo lidem připadat, že výchova dětí je nezbytečnější prací pro společnost. Vždyť z většiny těch žáčků budou buď beztakové zabijáci nebo jejich oběti! Komenský však se řídil zásadou: dítěti je nutné v nejtělejší věku dobře povědět, že Ježíšova láskyplná náruč je místem, kam se člověk může vrátit i po nejtrpčích životních zkušenostech a bude Spasitelem vlídně přijat. Jde o to, aby každý bloudící věděl, kam se může vrátit. Tuto Komenského motivaci k vychovatelské práci vyčteme „mezi řádky“ v jeho Labyrintu světa, Hlubině bezpečnosti a dalších křesťanských spisech.

Vstup: Jr 17,7-8

Tužby: 2. Aby nám dal sílu nedat se zlomit nepřízní světa a nepolevit v úsilí na díle Kristova království...

3. Aby nám pevně vštípl přesvědčení, že Kristova láska je mocnější nad veškeré zlo a násilí...

Epištola: Ga 5,25-6,9

Evangelium: Mk 10,13-15

K obětování: Da 12,3

Závěrečné čtení: Př 2,1-8

Modlitba:

Ujišťuješ nás znovu a znovu, všemohoucí Hospodine, že navzdory našim lidským pochybnostem držíš pevně v rukou vládu nad tímto světem, že řídíš všechno moudře podle svých odvěkých záměrů a že tobě bude patřit konečný soud nad veškerým stvořením. Děkujeme ti za svědectví života Jana Amose Komenského, které i nám vlévá naději do chvil naší malomyslnosti a přesvědčuje nás, že nemůže být marná jakákoli práce upřímně konaná pro věc Kristova království. Prosíme, obdaruj i nás tou pravou moudrostí, která od tebe pochází, na tebe spoléhá a řídí se poslušně tvou svatou vůlí.

Vhodné písně: 38, 78, 200, 291, 334, 338

26. PO SVATÉM DUCHU

(Předposlední neděle církevního roku)

Varovná slova o Božím soudu jsou adresována jak celé církvi, aby se nezpronevěřila svému poslání, tak i jednotlivcům žijícím svévolně a spoléhajícím přitom na svou formální příslušnost k Božímu lidu. Hospodin neušetřil ani svého chrámu v Jeruzalémě, kdykoli přestal být pravým domem modlitby (Jr 26,4-6, Mk 11,17, Mt 23,38). Soud začíná od Božího domu (1 P 4,17). Komu se od Boha dostalo lepšího poznání, má podle toho žít. Nemůže se vymlouvat, že hřešil z nevědomosti (L 17,47-48, Jk 4,17b). Kristův lid je podrobován zkouškám, aby se ukázala pravá věrnost jednoho každého z věřících.

Vstup: Da 12,1-3

Tužby: 2. Za naši věrnost Kristovu evangeliu, za bdělost a připravenost na den jeho soudu...

3. Aby nikdo z nás jakýmkoli pokrytectvím ve vyznání v životě nenarušoval čistotu Kristovy církve...

Epištola: Žd 10,11-25 (číst souvislý oddíl, nevytrhávat jednotlivé verše)

Evangelium: Mk 13,1-8

K obětování: Mt 7,21

Závěrečné čtení: Jr 26,1-6

Modlitba:

Víme, Hospodine, že se ti protiví lidská pýcha v každé podobě. Nenávidíš pokrytectví, poukazující okázale na chyby jiných, lehce omlouvající vlastní hříchy a spoléhající na domnělé zásluhy nebo na cokoli jiného, co by nám u tebe mělo získat výhody před ostatními bližními. Ve svém slově nám nastavuješ zrcadlo pravdivě odhalující všechny naše slabosti a nedostatky. Zároveň zvěstuješ ku potěšení každému z nás, že jen Ježíš Kristus je Cestou ke spáse každému, kdo se na něho s důvěrou spolehne. Prosíme, ved' nás k tomu, abychom přijímali pomocnou ruku tvého Syna a dali se jím vést za všech okolností. Duchem svým naprav naše myšlení, mluvení i činění, ať pamatujeme na tvůj soud a žijeme v poslušnosti tvé svaté vůle.

Vhodné písně: 32, 34, 52, 59, 63, 85, 167, 180, 182, 314

27. PO SVATÉM DUCHU

(Poslední neděle církevního roku)

I při sebepoctivější snaze o dialog nemůže Pilát pochopit Ježíše. Ten, kdo orientoval svůj život na moc, kariéru či jiný osobní prospěch, není schopen poznat Bohem vyvoleného Krále nebes i země v Ježíši chudém, sloužícím a trpícím. Teprve víra, darovaná člověku Duchem svatým, otevírá mu oči k novému pohledu a mění jeho měřítko hodnot. Podíl na blaženosti Božího království je cílem, pro nějž stojí za to následovat Krista plně a ve všem - i v utrpení, bude-li toho třeba. Výhled ke dni, kdy se Ježíš Kristus zjeví slavně jako Soudce a Král, je téma konce církevního roku i nového adventu.

Vstup: Da 7,13-14

Tužby: 2. Aby se Kristova církev osvědčovala jako počátek jeho svrchované vlády nad celou zemí...

3. Aby nás milost Kristova obhájila u jeho soudu a převedla nás přes práh věčnosti..

Epištola: Zj 1,1-8

Evangelium: J 18,33-37

K obětování: Ž 92,8-9 (ekumenický překlad!)

Závěrečné čtení: Ef 1,15-23

Modlitba:

Prosíme, Pane, připomínej nám stále, že podléháme tvému soudu a že jen věrní dojdou blaženosti ve tvém království. Kéž nás toto tvé ujištění vede k pokoře a službě, k takovému životu, jaký se tobě líbí a je dobrou cestou k pravému cíli.

Vhodné písně: 36, 37, 101, 106, 130, 136, 141, 157, 160, 195, 293, 304, 307, 314, 315

ADVENTNÍ POBOŽNOSTI 2002

1. adventní pobožnost

Žalm 33; Mt 21,1-9

Žalmista nás zve na počátku nového církevního roku, abychom spolu s ním vyzpívali chválu Hospodina. Někdy je nám velice třeba výzvy k chválám Hospodina. Je-li kolem nás všechno ponuré, snadno zapomeneme, že nad mraky svítí slunce. Šíří-li se mezi námi rezignace a beznaděje, ustoupí naše vděčnost za Boží věrnost vůči nám snadno do pozadí.

Boží lid Izrael se na počátku nového roku rozpomínal na mocné Boží činy, jež se projevovaly a projevují v přírodě i v dějinách. Bůh stvořil svět a nepřestává se o něj starat. Vládne národům a svému milovanému lidu znovu a znovu vytváří prostor k životu a dopomáhá mu k právu. Nespouští pohled ani ze života jednotlivců a pečuje o ně. Zvláště mu mohou důvěřovat ti, kdo se dají vést jeho slovem a žijí podle něho. Víra otců spočívala na takovéto důvěře. Myslím, že není zbytečné si neustále jejich důvěru připomínat. Naše srdce totiž snadno selhávají pod vlivem zklamání a v trápení. Víra se pomalu vypařuje, není-li neustále obnovována, živena a posilována.

K obživení víry pomáhá zejména společný chvalozpěv církve. Opakuje to, co je už dávno známé. Není to však zbytečné. Vždyť nám připomíná to, na co jsme – zase jednou – zapomněli. Stejně je to i s církevním rokem: po všechna léta oslavuje církev prastaré Boží skutky. A hle, z toho roste nový život, nová naděje. Chválicí církev se stává živou církví.

2. adventní pobožnost

Žalm 80,2-7.15-20; L 21,25-33

Žalozpěv Izraele je výkřikem církve, která je v úzkých, po záchraně v Bohu. Bůh, jak se zdá, se vzdálil. Církev se cítí být opuštěná. Není divu, když tolikrát porušila obecenství se svým Bohem. Dokážeme naslouchat žalozpěvu Izraele tak, jako kdybychom zde slyšeli nárek nad svou vlastní bídou?

Bože, kde jsi, když v zápase sami se sebou neustále podléháme a když důvěra v moc tvé lásky v nás ochabuje a mizí? Kde jsi, když láska, jež se tě dovolává, se zdá být neúčinná proti pomstě a nezodpovědnosti? Kde jsi, když lidé hynou hladem nebo pod rukama spekulantů, kteří nemají svědomí, anebo když hynou

rukama vrahů? Otázky na toto téma se dají doplňovat do řady, která nikdy nekončí.

Církev první smlouvy připomíná Bohu jeho minulé záchranné činy, které prokázal v Egyptě. Tehdy se Bůh ujal praotců v jejich nouzi. Stal se tehdy jejich Spasitelem a přikázal jim, aby důvěřovali v jeho dobrotivost. Doznávají pokorně, že se v dobrých časech této své povinnosti znovu a znovu zpronevěřovali. Církev je si vědoma své viny. Přesto ji nouze naučila, jak se má modlit. Před rozhněvaným Bohem se dovolává jeho záchranných činů a tím se dovolává jeho dobrotivosti. Doznává tím, že je závislá na jeho milosti, chce-li znovu ožít, chválit Boha a v jeho jménu opět pracovat a sloužit.

Naše vzdychání po Bohu má velké zaslíbení. V Ježíši Kristu k nám Pán Bůh přišel, aby obnovil společenství, jež jsme my rozkotali. Bůh nechce být bez nás. Jak jsme na tom my, pokud jde o obecenství s Bohem? Jak to vypadá s naším životem s církví a s naší prací v církvi?

3. adventní pobožnost

Žalm 85,2-8; Mt 11,2-6(7-10)

Boží lid není dosud u cíle. Jsme na cestě jako společenství poutníků. Nemusíme to chápat doslovně. Vyjadřuje to určitý postoj. Pohotovost opustit to, co je staré a začít znovu v důvěřivém spolehnutí na Boží příslib, že pomůže. Nelpět na státech světa, nýbrž založit svůj život na tom, co má trvalou hodnotu. Takový postoj nezaujímáme nikdy pevně. Kolísáme. Velice často jej opouštíme. Musíme se neustále pokoušet takový postoj obnovit.

O tom je řeč v 85. žalmu. Žalmista se ohlíží. Kdysi byl Hospodin svému lidu příznivě nakloněný. Kdysi mu odpustil viny. Kdysi krotil svůj hněv. Nyní se zdá, že se Bůh od svého lidu odvrátil. Z toho plyne bída, útlak, zármutek. V takové situaci žalmista vztahuje své ruce k Bohu, za sebe i za svůj lid, a odvolává se na jeho zaslíbení: na milost, záchranu, pokoj, spravedlnost, dobrotu a věrnost. Jsou to silná slova, jež mohou být v církevní hantýrce snad i zneužita. Toho se musíme chránit, abychom je neučinili bezmyšlenkovitou, formální součástí svého křesťanského slovníku. Tím bychom snadno mohli svůj přístup k velkým Božím zaslíbením spíše zatarasit než otevřít. Úroveň své důvěry v Boha můžeme měřit podle toho, zda to, co tato velká slova míní, shledáváme ve svém životě v plném slova smyslu jako skutečnost. Připomínka minulého Božího činu a modlitební odkaz k budoucnosti, nám dávají motivující sílu, jež nám umožní zůstat neochvějně na Boží cestě a činit to, co je třeba, co je nutné.

4. adventní pobožnost

Žalm 106,1-5; L 1,(39-45)46-55(56)

V našem rodičovském domě jsme se vždycky po jídle modlili s dětmi: „Bože, děkuji ti za slunce i kvítí, za déšť, za ovoce, za chléb v každém roce, za tvůj dohled bdělý, za svůj život celý.“ I v tomto žalmu to čteme jako výzvu i jako napomenutí, abychom nezapomínali děkovat. Určitě je správné a nutné, aby nám někdo připomínal, že vlastně máme neustále důvod k vděčnosti a že ji máme vyjadřovat. Kvůli nespočetným velkým nebo drobným nesnázím všedního života jsme neustále v pokušení spíš naříkat než chválit. Teprve časový odstup nám umožňuje, více či méně, vidět i v obtížných situacích, které jsou za námi, i pomoc a něco dobrého.

Ten, kdo se modlil žalm 106., pohlížel kriticky na putování Božího lidu pouští. Kritizuje chování Božího lidu. Dal se totiž (nezanedbatelnými) štrapácmi pouštního putování svést k pochybám o Boží věrnosti a k projevům nevďčnosti. Vždyť jde o téhož Boha, který vysvobodil svůj lid z ruky nespravedlivého faraóna a jenž je dal vést v zajištěnou budoucnost v zaslíbené zemi.

Brzy oslavíme Vánoce. Dosud je však advent a tedy čas k zamyšlení. Máme jít do sebe a činit pokání. Je čas, v němž je nám dán prostor k tomu, abychom znovu promysleli to, co jsme prožili a abychom přezkoumali své zkušenosti a hledali přiměřená měřítká k jejich zhodnocení. Ježíš Kristus nám chce při tom pomáhat. Jde o pomoc, kterou si nemůžeme koupit nebo zasloužit. Můžeme ji jediné vděčně přijmout.

Vyzpívejme svou vděčnost modlitbou: „Tobě, Bože, díky a čest pěje vroucně celá země...“

Modleme se:

Když se ohlásí návštěva, které si vážíme, těšíme se na ni, Bože. Adventní čas je tu proto, abychom se radovali z příchodu tvého Syna. Musíme dát pozor, aby se radostná zpráva o jeho příchodu nevytratila v ruchu předvánočním. To by bylo, jako kdybychom telegram od tebe nechali neotevřený ležet a nebyli připraveni na okamžik, kdy návštěva zaklepe na dveře. Probud' nás, milý Bože, abychom, až tvůj Syn přijde, byli připraveni radostně jej přivítat".

POSLEDNÍ SLOVO - MILOSRDENSTVÍ

Sedm zamyšlení nad knihou proroka Micheáše jako inspirace pro postní pobožnosti (biblické hodiny) v roce 2003.

Na úvod *Ž 138; Pl 3,22-26.31-43.55-58*

Z knihy proroka Micheáše jsou všeobecně známé tři výroky. První známe z předpovědi narození Pána Ježíše (5,1-4), druhý je velmi často užívaným veršem při svátosti biřmování (6,8) a třetí známe jako výrok o proměně „mečů v pluchy“ (4,3).

Co víme o Micheášovi a o jeho poselství? Snadné není. Spíš je tvrdé. Volá nás k pokání. Především oněch „horních deset tisíc“ v náboženském i politickém životě. Především pro ně zní rušivě a nevídaně. Naproti tomu zná Micheáš i starosti „drobných lidí“. I na jejich adresu míří naléhavé otázky.

Micheášovo vystoupení se dá datovat mezi léta 750 až 690 před Kristem. Své poselství vyřizoval s velkou odvahou. Ještě po 100 letech o něm věděli (srv: Jr 26,16-19!). Jeho slova byla tradována ústním podáním a teprve později sebrána a napsána. O jeho osobě se při tom nedovídáme vůbec nic, ale - především v prvních třech kapitolách - je mnoho přesných informací o „slovu, které se stalo k Micheášovi Moréšetskému“(1,1).

Při tradování tohoto poselství docházelo k aktualizaci v důsledku změněných poměrů. Máme tu svědectví o tom, že Micheášova slova dále působila jako živé Boží slovo. Chceme se v rámci přípravného cyklu postních pobožností (biblických hodin) vystavit jejímu poselství. Zda se nám to podaří, vzhledem k naší přece jen změkčilé středoevropské zbožnosti, to je otázka. Jestliže najdeme odvahu vystavit se tvrdým textům této knihy, pak - potom! - budeme smět zaslechnout i slovo o milosrdném Bohu, jímž se kniha Micheášova uzavírá.

I. Bůh si s vámi chce promluvit

Mi 1,1-9; Mk 1,2-8

Jak vidíte, v.l. je v tisku Bible odsazen od vv.2.-8. Tím je naznačeno, že tato úvodní věta asi nepochází od proroka. Jde o výpověď o něm. Zřejmě bylo důležité uvést jména králů, za jejichž kralování Mi působil. Možná, že je za tuto úvodní větu odpovědný ten, kdo dal tomuto svitku tu podobu, jakou má v dnešní Bibli. Není tak důležité dovědět se něco ze života Micheášova. Jde především o jeho zvěst, o „slovo Hospodinovo, které se stalo k Micheášovi“. To je významný rozdíl.

První prorocká řeč začíná mocně. Nejprve budí dojem, jako kdyby mělo být účtováno se všemi národy světa. Vyvstává před námi obraz Božího zjevení, které je

pro nás nepochopitelné, anebo jen těžko pochopitelné. Pro izraelský lid znamenalo takové Boží zjevení vždy hrozbu Božího soudu - ale nad nepřáteli! Od v.5. je však zřejmé: Hospodin hrozí svému vlastnímu lidu nejtěžšími pohromami. Slovo „nevěrnost“ (U Kralických „zpronevření“) se zdá být příliš slabé. Hleďte podobné pojmy! Mělo by to spíš znít jako nevráživost, nenávisť, urputný vzдор, rebelantství. To nejhorší však ještě přijde: „Hospodinova rána“ (to je ve v.9. opravdu ten nejpřesnější překlad) zasáhne dokonce Jeruzalém! I toto nádherné město bude zbaveno svého civilizovaného a kultivovaného vzhledu. Jeho trosky se dají použít nanejvýš ke stavbě viničných teras. Z hrozného soudu vysvítá jedno: nádhera Jeruzaléma byla zaplácena příjmy z modloslužby. Kdo provozuje modloslužbu místo bohoslužby, chová se jako někdo, kdo je nevěrný, kdo si „odskočí“, kdo se oddává smilstvu s nevěstkou. Náboženské odpadlictví není odpustitelné „vyhození si z kopytka“, nýbrž přestoupení prvního přikázání Božího.

Nyní se dovíme přece jen něco osobního a pochopitelnějšího o člověku Micheáš: musí naříkat a kvílet kvůli tomu, co je mu uloženo zvěstovat. Není tedy žádným hněvivým rozumbradou a pesimistou.

Dá se říci, že se „Hospodinova rána“ v dějinách opět někdy opakuje? Jestliže ano, kdy a kde tomu tak bylo? Platí to na příklad pro Českou republiku? Nevyhýbejme se této otázce!

Na závěr vám přeji, abyste po četbě tohoto prvního oddílu z proroka Micheáše a z rozjímání nad ním neztratili odvalu. Bylo by pochopitelné, kdybyste si řekli: čekali jsme něco kladného, pozitivního!

2. Pravé a falešné kázání

Mi 2,1-11

Na první pohled to vypadá tak, jako kdybychom měli před sebou dva různé oddíly: vv.1-5 a 6-11. Jednota obou oddílů vyjde ihned najevo, uvidíme-li je takto: Jde tu o kázání a o ohlas na toto kázání.

Nejprve se zamyslíme nad vv.1-2: Je vznesena obžaloba. Následuje hrozba, že dojde k potrestání. Je řečeno, v čem bude trest spočívat (vv.3-5). Mezi Micheášem a plísňenými se rozpoutává prudký spor (vv.6-11).

Micheáš začíná zvoláním „běda“, které se ozývá zpravidla při smutečních obřadech za zesnulé. Plísňění jsou tedy označeni za živé mrtvolky. To je ale zvláštní úvod kázání!

Slovo „žádostivě“ ve v.2. je zřetelnou narážkou na poslední přikázání Desatera Božích přikázání: „Nebudeš dychtit...“ Hrozbě, že pozemky a pole jim budou odňaty, porozumíme lépe, známe-li příběh o Nábotově vinici (1Kr 21). Země není naším vlastnictvím, spíše svatým, Bohem propůjčeným lénem!

Vv.6-10: Obžalovaní se brání se svatouškovským rozhořčením a pokoušejí se definitivně umlčet (zabít) žalobce, tedy Micheáše, anebo mu alespoň zakázat mluvit. Měl by se laskavě omezit na čistě náboženská témata a postarat se o to, aby mezi lidmi vládla dobrá nálada. Micheáš se nedá se zastrašit. Spíš precizuje a přiosťruje svou prorockou obžalobu. Jmenuje skupiny osob, které zvláště trpěly zvůli: bezbranné civilisty (i veterány), ženy a děti. Micheáš uzavírá spor nanejvýš kousavou, sarkastickou větou. Na tu se už nedá nic říci.

Z prvního a posledního verše tohoto oddílu je odvozen nadpis tohoto tématu. Můžete s tím souhlasit? Dnes se často stává, že účastníci bohoslužeb hovoří cestou domů o kázání. Někdo třeba řekne, že bratr farář „krásně mluvil“. Co je na tom špatného? Prosím, hovořte o kazatelském poslání církve! Nakolik má být, smí být a musí být kázání kritické vůči tomu, co se děje uvnitř církve a mimo její okruh? Co si musí dát líbit účastník bohoslužeb či posluchač kázání? Ta otázka je důležitá z toho důvodu, že Micheáš ve v.11. hovoří o „lidu“.

Dva příklady by nám měly objasnit o co jde:

1. Bůh chce, abychom jeho slovovýřizovali spolehlivě, aniž bychom se báli lidí a aniž bychom se lidem snažili zalíbit. Propadáme nevěře, jestliže si myslíme, že musíme dopomoci Božímu slovu k prosazení a k náležité úctě vlastní výmluvností a tím, že ho využijeme k potvrzování svých pozemských cílů! Jednáme neposlušně, jestliže mlčíme ke hříchům současnosti.

2. Vycházíme ze svědectví Písem. V nich je obsažena naše povinnost prosazovat sociální spravedlnost, snášlivost mezi všemi lidmi na tomto světě. Církve jsou povinny nazývat pravými jmény problémy, jež jsou předmětem obecných hovorů, jež se však málokdo odvažuje vyslovit nahlas. Jestliže naše společenská angažovanost už není akceschopná do té míry, že nedokážeme sami financovat své vlastní sociální služby, jak prohnílý je celý náš církevní systém?

Nemůžeme přece souhlasit s tím, že podplácení, korupce patří takřka k dennímu pořádku, skoro k dobrému tónu, že tak pravda a čest jsou smetány pod stůl a pošlapávány. Pro ty, kteří dnes propadávají síti současného sociálního systému, dělá patrně církev velmi málo.

Jaké hodnoty naší současnosti by prorok jmenoval dnes? Výpisy z kont, seznamy toho, co žádáme jako majetkové restituce, zbraně, náklady na vědecký výzkum, kuplířství i znamení moci, ovládající lidí, plné chtivosti. Prorocké slovo nám pomáhá, abychom se na to všechno dokázali podívat zvnějšku, nezaujatě. Dokud se díváme shora do toho neblahého, osudového rohu hojnosti, zůstává nám trpká pravda skrytá. Co z toho pro dnešek vyplývá? Promysleme následující hesla, jež jsou na denním pořádku: podnikatelští tygři, kapitalističtí žraloci

(jsou tu jmenována dvě dravá zvířata), bankovní a pojišťovací a daňoví podvodníci, korupční aféry a dokonce kriminalita na úrovni vlád a parlamentů, cenová spirála, neustále stoupající. Sledujme novinové titulky, např.: smutná bilance, atd., atd. Nechceme tu však propadnout žehráni a nářkům! Poněvadž však tyto skutečnosti jsou obrazem naší každodennosti a nahou realitou, nabízí se otázka: Žijeme pak skutečně ještě v demokracii („vládě lidu“)? Anebo je to vláda, či dokonce diktatura trhu? O tzv. sociálně-tržním hospodářství už může být sotva řeč. Kdosi nazval tento stav „demokraturou“. A to všechno neplatí jen v naší republice, s těmito jevy se setkáváme na celém světě! Ještě jednou se vrátíme k Micheášovi: Kdepak zůstává něco kladného? Jaké možnosti se nabízejí, abychom mohli uniknout z této mizérie? Prorok nevidí ani světélko na obzoru. Jeho proroctví nezvěstuje nic jiného než pohromu. V každém případě je tomu tak v tomto oddílu. To máme na mysli, když jsme v úvodu řekli, že se musíme vystavit tvrdosti Micheášova proroctví a když jsme si položili otázku, zda se toho odvážíme.

3. Poznejte, co je správné

Mi 3,1-12

Kapitola je zřetelně členěna do tří oddílů:

Vv.1-4 se obracejí proti politickým vůdcům Judy.

Vv.5-8 se obracejí proti duchovním vůdcům Judy. Zvláštní výpovědi v.8. se tento útok ještě zesiluje.

Vv.9-12 se obracejí proti politickým a duchovním vůdcům Božího lidu společně, při čemž je zvlášť jmenováno kněžstvo.

Dříve než se budeme obírat doslovným zněním této kapitoly vcelku, bude dobré, když si zvláště jasně vyložíme dva pojmy: „Vědění“ a „právo“. „Vědění“ zde neznamená pouze naučenou vnější znalost paragrafů, zákonů a příkázání. Spíše si „vědění“ činí nárok na celého člověka. Kromě porozumění jde i o lásku (k dobrému) a o nenávist (vůči zlému). K pravé znalosti práva patří neodlučně i laskavá přichylnost k bližnímu, zvláště k tomu, který je ohrožen bezprávím. Kdo skutečně zná právo, ten se zasazuje o jeho praktické uskutečňování, i když sám musí kvůli tomu trpět. V hebrejštině slovo „vědění“ znamená i „znalost“, „rozeznávání“ a sice až k samé podstatě. Jak obsažné je toto slovo, můžeme poznat z toho, že v Gn 4,1 to dokonce znamená: „I poznal člověk svou ženu Evu a ta otěhotněla.“

„Právo“ je stejně obsažný pojem a v žádném případě se nevztahuje pouze na sbírku právních předpisů a paragrafů. Je to Bohem zamýšlený základní řád, který řídí veškerý život a stanoví jasná měřítka - speciálně k ochraně slabých(!). Právo tedy není pouhá šedá teorie. Právo je skutečným právem jen tehdy, osvěd-

čuje-li se okamžitě v praxi. Jinými slovy: náš vztah k Bohu je v pořádku jen tehdy, jestliže se jedním dechem současně snažíme o dobrý vztah k našemu bližnímu. Dokonalé právo působí, že cílem svého života učiníme „milování milosrdenství“ (Mi 6,8).

Prorok Micheáš vytýká politickým a posléze i duchovním vůdcům Judy, že toto právo naprosto vědomě překrucují, falšují, ba dokonce nenávidí. Drastickými obrazy, které nás mohou vyděsit, ale které pravděpodobně odpovídají drsné skutečnosti, pranýřuje Micheáš důsledky této zaslepenosti. Při všem tom selhávání, při všech těch zpronevěrách vůči Božím požadavkům mají mocní v Judeji dokonce ještě nenalomené vědomí o své vyvolenosti. Jsou přesvědčeni, že Bůh přebývá v chrámu. Proto bude chránit svůj dům a své město Jeruzalém. Nemůže se tedy vůbec nic stát! Micheášova obžaloba znamená: Kdo nedbá Božích požadavků, ruší tím současně svůj vztah k Bohu. Kdo je plný nenávisti vůči Božím řádům, které uchovávají život - kdo se raději přidržuje toho, co je v podstatě čirým bezprávím, ten se také nesmí leknout, když ho Bůh nevyslyší ve dnech tísně. Kdo nechce poslechnout dobrou radu a kdo jednoduše pomíjí i zřetelné protesty jen proto, že má ve svých rukou moc - tomu zmizí půda pod nohama. Moc sama o sobě a rovněž všechno, co slouží k udržení moci, bude zničeno. Vidění zkázy Jeruzaléma je tu odstrašujícím a varovným symbolem.

Micheášova prorocká žaloba konkrétně vyjadřuje: Kdo stahuje drobnému člověku kůži, balamutí ho. Kdo klame lid podáváním utišujících pilulek a ještě si dá za to platit, kdo se dá přivést podplácením do nedůstojné závislosti a nevěrohodnosti, kdo je odpovědný za ruinování lidu až po ruinování nejposvátnějších míst země, propadne Božímu soudu.

Příklad pro aktuální zvěstování tohoto poselství:

Boží spravedlnost přikazuje, aby veškeré pozemské právo dbalo důstojnosti člověka, kterého Bůh stvořil a vykoupil a aby chránilo rovnost všech před zákonem, aby zajišťovalo ochranu všech slabých. Navzdory hříchu je člověk schopen najít použitelné právní řády. Podléhá však ve své vzpouře vůči Bohu znovu a znovu pokušení zneužívat právo ve prospěch svých vlastních sobeckých zájmů nebo je podřizovat absolutistickým nárokům nějaké ideologie a tím je ničit. Kde neexistuje milosrdenství, tam není ani spravedlnost. Jednáme neposlušně, jestliže mlčky dopouštíme, aby právo bylo zneužíváno, anebo ničeno kvůli politickým nebo hospodářským zájmům a jestliže se nezastaneme svých bližních, kteří jsou zbavováni svých práv a jsou tak ohrožováni ve svém lidství a jestliže spolu s nimi netrpíme.

Kde má jednotlivec vzít tu neslýchanou odvahu, aby takhle kázal, pokud možno

dokonce v chrámovém nádvoří v Jeruzalémě? Na tuto zajisté oprávněnou otázku odpovídá i nyní znovu strašný verš 8. Nezní příliš pyšně? Není nesnesitelný ve své pýše? Není to podezřele páchnoucí sebechvála?

V Bibli se to vyskytuje velice zřídka, že pravý prorok vystupuje se svým JÁ. Lidské sebevědomí nebo dokonce zájem na osobě nejsou v biblickém duchu - proto také víme tak málo o člověku Micheášovi. Tam, kde se v Bibli přece jen vyskytuje něco, co zní jako představení své vlastní osoby, pak je to určitě nutné kvůli poslání, jež prorok z Božího pověření zastává. Silná slova tohoto verše tedy vlastně odkazují k samému Bohu. Jemu prorok vděčí za svou jistotu. Jemu jedinému je odpovědný. V jistém smyslu vrhá toto prorocké vyznání znovu přímé světlo na perverzní zkaženost politických a duchovních vůdců lidu, kteří nechtějí vůbec nic vědět o všech těchto velkých Božích darech. Zde se vlastně dovídáme, odkud Micheáš bere tu neslýchanou odvahu ke svému ohlašování soudu.

To už je třetí biblický text z knihy proroka Micheáše, který ohlašuje jen soud. Není tu ani jedno nápomocné nebo utěšující slovíčko, ani jednou nezazní výzva nebo možnost k obrácení, jen hrozby. Kdo to má vydržet?

Něco pozitivního se tu však přece jenom objevuje: Kdo patří k těm, kdo jsou ohroženi, smí doufat. Vždycky tu budou ženy i muži Bohem vyslaní, kteří budou mít odvahu. Budou opakovat do očí Boží pravdy těm, kteří porušují právo. Ti budou usilovat o právo. Ne o vlastní právo, nýbrž o právo bezmocných.

4. Pokyny ze Siónu

Mi 4,1-8

Slovy „V posledních dnech“ zaznívá v Micheášově knize zcela jiný, nový tón. Ještě v nás doznívá leknutí z těch nejtvrdsích hrozeb soudem. Zcela bez přechodu je nyní oslavován Jeruzalém jako střed světa. Boží město se stává poutním cílem národů z celého světa. Národy zde hledají radu - a té se jim zde dostane! Tento kontrast je patrně záměrný. Kdo jej však chce zdůraznit? Vychází tu najevo, že po celá desetiletí po Micheášovi bylo jeho poselství shromažďováno teologicky jiné doby, a za změněných okolností, do jedné knihy (svítku). Současně bylo Micheášovo poselství znovu promyšleno a opisováno. I tehdy vždy zůstávalo tím „slovem, které se stalo k Micheášovi Móřešetskému“.

Tak se mohlo z hrozby stát zaslíbení! Srovnejte s Iz 2,2-4.

V každém případě kniha Micheášova ve 4. kapitole říká: Přítomná pohroma nemůže být přece s konečnou platností tím, co bylo myšleno Božím stvořením a Božím vyvoláním. Na „konci“ se Boží plány přece prosadí, i když nyní se z toho všeho nedá nic zahlédnout. Jsou to pokojné plány!

Slova „V posledních dnech“ si musíme pamatovat po dobu přemýšlení o celé

kapitole. Je psána v budoucím čase. Tato budoucnost sice již započala, není však dokonána. Dosud se odehrává v čase a prostoru to, k čemu vyzýval prorok Joel: „Překujte své radlice v meče, vinařské nože v oštěpy“. (Jl 4,10).

Tato kapitola je členěna takto:

Vv.1-3 jsou Micheášovým proctvím. K nim je připojen v.4 pro názornost a v.5. nás opět vrací k pozemským skutečnostem, abychom neupadli v blouznění. Následují vv. 6-8, nové zaslíbení spásy. Bůh sám je však tím, kdo zde promlouvá. Cizím prvkem se tu zdá být druhá polovina v. 7.

I tento oddíl přináší zvláštní, obsažné poselství, jež bychom měli pozorně promyslit: „Pozůstatek“ ve v.7. je něčím, co lze nazvat „značkou, logem“ se zcela určitým charakterem. V žádném případě si pod tím nelze představit „ubohý zbytek“, který tak jako tak stejně zanikne. Spíš tu jde o ty, kdo přežili a kteří s Bohem začínají znovu. „Pozůstatek“ se tu stává přímo spasitelským titulem! Dávná abrahámovská zaslíbení se na konci přece jen naplní! Ve Starém Zákoně o tom hovoří celá řada míst. Především je tu třeba srovnávat s proctvím Izajášovým, jak k tomu u výkladu Micheáše často dochází, tentokrát s Jr 10,20-23 a 28,5nn.

Vzácně se vyskytující slovo o chromých a kulhavých, o zavržených a vypuzených (vv.6-7) nám připomíná stádo bez pastýře. V.8. bychom mohli chápat jako narážku na dobu krále Davida - a na jeho původ ze řad pastýřů (1S 16).

U tohoto oddílu bylo zvláště těžké najít vhodný nadpis, který by vystihoval jeho bohatý obsah. Pokládáte-li zvolené téma za správné, pak jde o biblický rozhovor s těmito tématy:

* Sión jako nejvyšší hora

* Přitažlivost této hory

* Autorita a prorocké oprávnění chrámu na hoře Sión

* Na hoře Sión se opět shromáždí stádo rozptýlené po celém světě - Bůh jako dobrý Pastýř se o to postará

K prvnímu myšlenkovému okruhu: V izraelském prostředí to byla často užívaná představa, že bohové sídlí na vysoké hoře, „na výsostech“, a že taková hora se má těšit zvláštní úctě. „V posledních dnech“ bude hora Sión v této funkci pevně zakotvena. Její význam vzroste natolik, že ostatní hory se vedle ní budou jevit jako ubohé pahorky - právě proto, že Jahve je tím pravým a jediným Bohem. Hory hrají v celé Bibli mnohokrát významnou roli.

K druhému myšlenkovému okruhu: Město, jež bylo skutečně rozbořeno v roce 587 před Kristem, se stane středem zcela obnoveného světa národů. Zůstává nevysvětlitelným divem, kde se bere tato přitažlivost Siónu. Ale bude tomu tak.

Ke třetímu myšlenkovému okruhu: Podstatou proctví je velká mírová vize.

Hebrejské slovo, které do češtiny překládáme jako „mír“ nebo „pokoj“, má mnohem rozsáhlejší významový obsah než naše slova. Obecně lze říci, že to znamená, že vztah, který byl zbaven rovnováhy a tím byl porušen nebo dokonce zničen, je znovu dáván do pořádku. Už neexistují žádné nevyvážené požadavky. Základy toho vztahu jsou znovu upevněny. Čistě lidskými možnostmi a předpoklady není však možné tohoto pokoje dosáhnout. K tomu je třeba ochoty dát se Bohem poučit a napravit. Pak jsme ovšem vyzýváni, abychom přijaté pokyny také ze všech svých sil uskutečňovali. Vybaví se nám bronzová socha, stojící před budovou OSN v New Yorku, pomník vytvořený sochařem Jevgenijem Vučetičem.

Tuto vizi nesmíme ztratit z očí! K tomuto „neztracení z očí“ pak patří i vzpomínka na onu dobu, kdy tak mnozí křesťané byli postiženi a pronásledováni právě proto, že se snažili tuto vizi uskutečňovat ve svém každodenním životě, i když oficiální politická doktrína tento micheášovský obraz prosazovala a církvi dokonce přisoudila, přidělila církvi roli „bojovnice za mír“.

Právě na tom záleží i dnes: uprostřed nebezpečně zatažené oblohy mezinárodní politiky se odvážit prosazovat Boží pokoj. Bůh je a bude s každým, kdo žije svůj život z této prorocké vize a kdo pracuje pro uskutečnění této prorocké vize.

Ke čtvrtému myšlenkovému okruhu: Zde je důležitá především otázka, zda obraz dobrého pastýře ještě dnes platí. Objevuje se v celé Bibli, od Abrahama přes Davida až k Ježíši Kristu. I v IP jej najdeme (2,25).

5. On sám bude pokoj

Mi 4,14-5,5

Většina překladatelů uvádí ve v.5,1: „Ale ty...“ a ve v. 5,3: „A on...“. Tím se stává pochopitelné, proč v.14. ze 4. kapitoly je třeba rozumět jako úvodu k 5,1-5.

Ke 5,4 je třeba ještě dodat, že hra čísel ve Starém zákoně byla velice oblíbeným výrazovým prostředkem. Zde se jedná o tak zvané stupňování čísel. Markantní příklady najdeme v Př 30,15-31 a u Am 1,3.6.9, ale i jinde v celé Bibli. I na jiných místech mají čísla symbolický charakter. Ta slova pocházejí určitě z doby, která byla velice neklidná. Zuřila válka, došlo ke zničení Jeruzaléma, k odvedení části Izraele, počínající návrat z exilu, klíčení nové naděje. Přesně na rok se ta slova samozřejmě nedají datovat, neboť takové dějinné katastrofy se odehrávaly během oněch staletí vícekrát než jednou.

Náš text říká: katastrofální události se zajisté musely odehrávat, ale uprostřed bídy se už rodila nová naděje. Jeruzalém je sice místem porážky. Z Betléma ovšem kyne nová naděje. Je tomu jako u rodičky, jež musí projít porodními bolestmi. Zaslíbení však sahají daleko zpět do času Davidova - ne-li ještě hlouběji do minulosti, až do času Abrahamova. Znovu a znovu tu narážíme na obra-

zy pastýře. Je zajímavé v této souvislosti slyšet hlas židovského vykladače. Nejprve připomíná, jak malý David byl povolán od stáda. (IS 16) a z toho vyvozuje: „David není jen malým, bezvýznamným členem rodiny, současně pochází ze zcela bezvýznamného malého města Betléma v Judsku... Bůh neuzívá pro svůj účel nic skvělého. Zcela naopak: jestliže si jako svého posla vyvolí maličkého, tak ten vyvolený pozná, že vážnost a úspěch nevyplyne z jeho vlastní síly, nýbrž z Božího zplnomocnění. Současně pozná, že nevyjde najevo jeho vlastní velikost, nýbrž Boží velikost.“

Micheášovo proroctví hledí daleko do budoucnosti. Žije však ze zpětného pohledu do dálky, do téměř nekonečné dálky minulosti. Tento pohled nazpět se jeví při bližším pohledu jako kritika království v Izraeli. Jakoby měl zato, že se z obrazu pastýře dá spíš odvodit ona forma vlády, jež by byla pro Boží lid nejžádoucnější. Mesiáš, v něhož Micheáš doufá, je jaksi čistě politická postava: bude pečovat o vnitřní bezpečnost Izraele a také jej posilovat a chránit před všemi vnějšími nepřáteli.

Pro nás, pro křesťanskou obec, z toho ovšem vyvstává nesnáze. I když ve svých úvahách o obrazu pastýře nebudeme myslet jen na žalm 23., nýbrž i na Ježíšovo slovo „Já jsem ten dobrý pastýř“ (J 10), tak víme rovněž, že ve vánoční liturgii je užíván Mi 5,1-3 jako předpověď Ježíše, Krista, Mesiáše. I tak to smíme chápat. Jen si musíme udělat jasno v tom, že tím silně přesahujeme Micheášovo poselství. Ježíš je víc než jen dárcé pokoje, jehož příchod Micheáš předpovídá.

Do této předpovědi patří rovněž sdělení, že Betlém bude rodištěm Ježíšovým. To nám jde možná těžko do hlavy. V této chvíli však nepřipravujeme biblickou hodinu o Vánocích, nýbrž obíráme se prorockou knihou Micheášovou! Proto bychom se neměli na tuto knihu příliš rychle dívat brýlemi Nového zákona.

V této souvislosti je třeba vzít ohled ještě na jedno další zjištění: překlad I.v. zní: jehož původ je odpradáвна, ode dnů věčných.“ Většina vykladačů překládají přesněji: „...Jeho původ jde nazpět až před čas, až do dávno zašlých dnů.“ „...Jeho původ spočívá v předčasí...“ nebo podobně. V čem spočívá rozdíl? Micheášovo proroctví míní pozemskou dobu Abrahamovu. Jiní míní věčnost, z níž Ježíš Kristus přišel do světa (srv: J 1,1-3.14). Uplatňuje se tu zásada, že Starému zákonu je třeba rozumět christologicky a tak jej i překládat.

Při tom všem ovšem nesmíme zapomenout na skutečnost, že to, čemu my říkáme Starý zákon je pro židy kompletní Bibli. Na tento základní princip narazíme ještě jednou, až se budeme zamýšlet nad Mi 6,8.

O tom, co znamená pokoj, jsme už hovořili .

6. Co jsem ti udělal?

Mi 6,1-8

Zkoumejte sami, zda nadpis tohoto oddílu je správný. V biblickém textu se předpokládá očividně nespokojenost v lidu, pochyby o Bohu. Nejraději by posadili Hospodina na lavici obžalovaných, aby se zodpovídal za ony nesnáze, za ono trápení, jaké prožívají a jaké je jen možné si představit. Bůh tomu předchází a vyzývá svůj lid asi takto: Tak řekněte konečně, co máte proti mně! Hory mohou klidně naslouchat, ať už jsou jakkoliv vysoké a staré. Co jsem vám udělal, že se chcete se mnou soudit? - Tím poskytne čas, takže si mohou dobře rozmyslet, jaké argumenty vnesou ve své obžalobě. Velkolepé na tom je to, že Bůh volí tento proces. Připouští námitky a pochybnosti dříve než je rozdrtí. Potom však sám řekne, co všechno ve skutečnosti učinil, co patrně upadlo v zapomnění a co musí zřejmě být opět připomenuto. Následuje výčet velkých spásných činů počínaje vysvobozením z Egypta. Při tom je významné, že jsou vypočítávány pouze dějinné události. Není tu ani slovo o Bohu jako Stvořiteli. V každém případě ne zde. Bůh říká: neunavil jsem tě, nebyl jsem ti na obtíž, nýbrž povzbuzoval jsem tě a zbavil jsem tě břemen! Vzpomeňte si - teď jste na řadě. Jen mi odpovězte. Jsem připraven si vás poslechnout!

Přece jen však z toho vzešlo ještě něco jiného. Žalobníci začnou koktat. Pozorují, že to, co vznesli vůči Bohu, se rozpadlo v prach. A to, s čím nyní přicházejí, už není pravděpodobně to, co původně pokládali za oprávněné. Uvádějí argumenty z obětní praxe své bohoslužby. Dokonce je tu uvedena ještě jednou oběť prvorozců, i když už byla dávno nahrazena zvířecí obětí. Vychází nejvíce úzkostlivá, sebemučivá zbožnost. Neustále krouží kolem otázky, čím by mohl ten malý, hříšný člověk překonat vzdálenost od Boha. K jakým odříkavým výkonům musí být člověk ochoten, aby mu byl Bůh milostivě nakloněn?

Celý tento biblický oddíl, který má charakter dramatického „katechetického kusu“, chce ukázat, že ta cesta je falešná, jestliže si chceme Boha naklonit akty odříkání. Bůh vysvobozuje svůj lid tím, že z něj snímá břemeno, jež spočívá v tom, že se neustále mučí nejistotou, jaká že je Boží vůle - ta je už dávno jasná. Nyní se znovu dostáváme k 8.v. Snad bychom měli na tomto místě podniknout malé jazykové cvičení. Učte se, jak vyslovovat slovo „člověk“! Zpozorujete, že to není tak jednoduché. Řekneme-li: „Člověče, nedělej se tak hloupým!“, pak je to něco docela jiného, než když řekneme: „Člověče, tys měl ale štěstí!“ Úplně jinak zní výrok Gorkého: „Člověk - to zní hrdě...“. A pak je tu ještě Pilát se svým výrokem: „Ejhle, člověk!“ U Micheáše má slovo člověk v každém případě zvuk Božího partnera, který je brán vážně, jehož důstojnost spočívá právě v tom, že je člověkem. Potom je uvedeno jen to málo, co je nutné říci. Vypadá to jako

zhuštěné Desatero. Co je „dobré“? Co podpírá člověka? Co mu otevírá cestu k životu, jaký má smysl? Patří k tomu spravedlnost a loajalita, tedy srdečné spojenectví s ostatními členy společnosti, i s těmi a právě s těmi, kteří jsou vytlačeni na okraj a jsou opomíjeni nebo dokonce pokládáni za méněcenné. Micheáš jmenuje i zdroj, z něhož má takové chování vycházet. Záleží na tom, abychom dali dobrý pozor na to, co je dnes a zde Boží vůlí. Žít pokorně před svým Bohem - sebrat odvahu ke službě.

Stručněji jsou později formulována Boží přikázání Ježíšem - srovnajte to s evangeliem podle Marka 12,28-31 - a ještě stručněji u Pavla v Ř 13,8-10.

7. Kdo je Bůh jako ty?

Mi 7,1-7.18-20

Micheášova kniha nekončí žádným „happy endem“ nebo nějakým „smažme to“ nebo „nic není tak horké...“. O něco lepší je „konec dobrý - všechno dobré“. Nejdříve však musíme projít opravdu otřesnou obžalobou, jež vlastně ani obžalobou není (tak jako je tomu v prvních kapitolách). Zvolání „běda“ zaznívá tímto způsobem ve Starém zákoně už jen v knize Jobově (10,15). Je výrazem naprosté bezmoci. Život v té době musel být naprosto zničený. Zpustošení zasaňuje veřejné úřady, dokonce sahá až do rodin.

Slovo obžaloby se dovolává předpisu z Lv 19. Potřební nemají trpět nouzí. Bohatým majitelům pozemků je uloženo toto: „až budete ve své zemi sklízet obilí, nepožneš své pole až do samého kraje a nebudeš paběrkovat, co zbylo po žni. Ani svou vinici úplně nevysbíráš, nebudeš na své vinici paběrkovat spadlá zrnka. Ponecháš je pro zchudlého a pro hosta. Já jsem Hospodin, váš Bůh.“ Starší lidé mezi námi si možná vzpomenou, že byli svědky paběrkování klásků nebo brambor na polích. Prorocká žaloba je nejprve vyvolána špatnými metodami úředníků, soudců a velmožů. Žaloba však pokračuje dál kvůli poměrům v rodinách, v zárodečných buňkách veškerého společenství.

Mohli bychom na tomto místě uvést řadu příkladů rozkladného vlivu tak zvaného reálného socialismu v letech 1949-1989. Prorok Micheáš nevyhlašuje v těchto verších 7. kapitoly soud. Ani toho není třeba. Právě ty strašlivé poměry jsou samy o sobě už tím soudem. Kdo tím musel projít, mohl zajisté říci: to bylo peklo. Mezi těmi žalobami čteme Micheášovo slovo, jež tomu všeobecnému nářku mocně odporuje, ono „Ale já...“. Neexistuje jiná alternativa pro lepší budoucnost. Toto slovo (v.7.) připomíná mocnou výpověď Mi 3,8. Je možné při tom myslet na píseň č. 7 v našem zpěvníku „Je pevným hradem Pán Bůh náš“, kde se praví: „A třeba zla byl plný svět...“.

Na konci knihy Micheášovy nyní zaznívají ona podivuhodná slova, jež se stala

souhrnným motem celého cyklu pobožností. „Poslední slovo - milosrdenství“. „Opět se nad námi slituje“, zní to v 19. verši. Verše 18-20 zní jako žalm, který zpívá při bohoslužbě celá vděčná, šťastná obec Božího lidu. Ti, kdo zapsali Micheášovy výroky, jeho hrozby a jeho karatelská kázání, v nichž se vůbec nevyskytovalo smířlivé slovo, udělali dobře, když uzavřeli knihu Micheáše proroka takovým chvalozpěvem. Žalm začíná otázkou - toto je však zdravá zvědavost ve srovnání s útočnými a umanutými otázkami z kapitoly 6.

Kdo je Bůh jako ty? Kdo je jako Bůh? Na samotném konci knihy Micheášovy je zašifrováno jméno Božího muže. Jakoby se najednou otevřely dveře: to bylo ono tajemné téma 1. kapitoly: Kdo je jako Bůh? Jméno Micheáš totiž neznamená nic jiného než právě toto.

Pro přátele klasické hudby budiž vzpomenu poslední velkého díla skladatele Johana Sebastiana Bacha: Umění fugy. Do poslední věty, kterou už mu nebylo dopřáno dokončit, protože mu smrt vyrazila pero z ruky, zakomponoval noty B-A-C-H. Je to jako krásný, cenný odkaz. Podobně je jméno „Micheáš“ zakomponováno do závěru této prorocké knihy.

Kdo je jako Bůh? Kdo se poučil na Micheášově pokoře, nebude deprimován, bude-li odpověď znít: „Nikdo není, Bože, takový jako ty, nikde není takového Boha, jakým jsi ty.“ Jak jinak by měla odpověď znít? Propůjčuje stálost a útěchu a pomáhá ve všedním dni, jestliže víme: Bůh je milosrdný.

Proto nemůže být jinak: hymnus uzavírá knihu proroka Micheáše. Není tu však opěvována toliko Boží velikost, všemohoucnost a sláva, ani jeho podivuhodné činy. Spíš je tu opěvována nesrovnatelnost v odpouštění hříchů. Milosrdenství je tou nejnítějnější Boží podstatou. Tímto milosrdenstvím se Bůh zapřísáhl už Abrahamovi a Jákobovi - : nové rozpomenutí se na doby, které byly dávno před Davidem (Mi 5,1!). Znovu se objevuje obraz pastýře a stádece, jenž zazáří v této knize několikrát. Ve v.18. se ještě jednou vyskytne důležité slovo „pozůstatek“. Tento svatý ostatek je nositelem naděje pro všechny.

Po namáhavé práci nad textem této knihy jsme dospěli k vysvobozujícímu závěru. Snad jste pochopili, proč tuto knihu nesmíme číst odzadu, nýbrž proč je třeba doopravdy snést a vydržet tvrdost prvních kapitol.

Nyní teprve můžeme změřit, jak nádherné, jak osvobodivé, jak ulehčující je toto poslední slovo: milosrdenství.

***Bůh je milosrdný! Opět se nad námi slituje, rozšlape naše nepravosti
a všechny naše hříchy vhodí do mořských hlubin.
Mi 7,18-19***

POHLED DO MISIJNÍ PRAXE RANÉ CÍRKVE

(Návrh pro májové pobožnosti (biblické hodiny) zamýšlené jako přípravu na prožití Svatodušních svátků)

Nový zákon obsahuje řadu příběhů, v nichž se zrcadlí situace naší bezkonfesní společnosti. Křesťanská víra byla v mnoha oblastech něco docela nového a proto byly celé zástupy lidí, které neměly ani ponětí, o co ve skutečnosti v křesťanství jde a to nikoliv z toho důvodu, že by došlo k přerušení tradice, nýbrž jednoduše proto, že žádná křesťanská tradice až dosud nebyla.

Napínavý úsek dějin rané církve tvoří v této souvislosti 8. – 12. kapitola Skutků apoštolských. Najdeme tu dostatek materiálu pro naše téma. Podstatnou roli hraje otázka, jak se dostane evangelium k lidem a ke skupinám lidí, kteří až dosud s ním nepřišli do styku. Najdeme tu i odpovědi na jiné otázky: jak se evangelium dostane k lidem, kteří jsou přítomní při izraelské bohoslužbě jako by „za plotem“, kteří však neriskují VÍC, ať už ze strachu, ať už z přesvědčení, anebo z bezradnosti? Uvidíme, jak různým způsobem si evangelium vytváří prostor pro své působení.

Kvasí to

V těchto pěti kapitolách Skutků to kvasí. Jsou plné převratů a nových výbojů. Můžeme v nich doopravdy vystopovat působení Ducha svatého. Oč jde? Evangelium se nejprve rozšířilo v Jeruzalémě. Nyní se vydává na cestu do Judeje a Samarie podle zaslíbení Ježíšova ve Sk 1,8.

A ještě víc: dosud neznámé místo Antiochie se stává misijní centrálou. Odtud se vydají na cestu lidé, aby procestovali svět a zvěstovali tu evangelium. Dá se tedy říci, že v 8. - 12. kapitole Skutků je popsána cesta evangelia z Jeruzaléma do Antiochie. Otevírá se nová perspektiva.

Ještě jedno je třeba připomenout: jestliže byl v 1. - 8. kapitole ústřední postavou Petr, počínaje 12. kapitolou se stává ústřední postavou Pavel. Petrovi při tom zůstává vyhrazen vždy první krok, i ve vztahu k misii pohanů. To je další kvasný proces: jeden z nich pomalu předává odpovědnost a druhý vstupuje do plného světla misijní dějinné scény.

Za třetí: Až dosud byl v centru misie Izrael. Nyní krok za krokem vstupuje do popředí misie pohanů. Pavel sice bude dále navštěvovat při své misijní práci židovské synagogy v cizích městech, aby oslovil Židy („předně pro Žida, ale také pro Řeka“ Ř 1,16), ale těžiště jeho práce se pozvolna přesunuje podle Ježíšova příkazu nést evangelium „až na sám konec země“ (Sk 1,8). I s tímto přechodem se setkáváme v 8. - 12. kapitole Skutků. Opět to kvasí: jsou překračovány hranice,

původnímu poslání se dostává nové určení, dostává nový profil. Je jasné, že se v těchto kapitolách nacházejí i příběhy, které tento kvasný proces ukazují zvláštním způsobem. Soustředíme se na čtyři příběhy, v nichž se evangelium dostává k lidem, kteří jím až dosud nebyli zasaženi. Dozvíme se něco o tom, jak si evangelium o Ježíši Kristu zjednává slyšení a jak překračuje hranice. Jak uvěří lidé, kteří až dosud byli vzdáleni všemu křesťánskému? Při tom se otevírají netušené perspektivy i ve vztahu k naší skutečnosti. Čím víc je proud křesťánské tradice v našich poměrech přerušován, tím zřetelněji k nám hovoří staré texty, či lépe: tím spíš se otevíráme tomu, c co nám chtějí zvěstovat.

Filip v Samaří a kouzelník Šimon

Zaslíbení se naplňují (Sk 8,4-13)

Město Samaří nebylo až dosud zasaženo zvěstí evangelia. Přesto uvěřilo plno lidí, když Filip přišel do města a „zvěstoval tam Krista“. Muselo dojít k opravdovému zaujetí. I kouzelník Šimon, až dosud uctívaná osobnost lidového kultu, musí uznat Ježíšovu autoritu a připojuje se k církvi.

Zde se spojují dva činitelé. Za prvé: hlavní město Samarie je zřejmě připraveno pro zvěst evangelia. Bůh už zapracoval v lidských srdcích. Samarie leží výslovně ve stopě zaslíbení, kterou Ježíš naznačil ve své řeči k učedníkům: „Budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku...“ (Sk 1,8). Za druhé: Na začátku našeho oddílu čteme: „Ti, kteří se z Jeruzaléma rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam přišli“.

Normálně zní takové výroky jinak. Spíš takto: „Ti, kteří se rozprchli, všechno zahodili a vzdali to.“ Tady je to opačně: církve má za sebou první těžké pronásledování, které ohrozilo její existenci. Mnoho křesťanů muselo uprchnout z Jeruzaléma. Neposchovávali se však, nýbrž pokračovali ve své činnosti. Svědecká služba pro Ježíše Krista je obsahem jejich života.

V dnešní době si děláme starosti, jak to půjde s církví dále. „Plošná“ duchovní péče o obyvatelstvo kázáním, svátostnou službou a diakonií už se nedá uskutečnit všude. U nás sice není viditelné pronásledování křesťanů. Místo toho roste nezáměr, nevědomost a zvláštní druh zlomkovité a deformované náboženské mentality, která nemá nic společného s křesťánskou vírou. Co dělat?

Náš oddíl otevírá dvě perspektivy:

1. Jsme vyzváni k životnímu stylu, který se orientuje na zaslíbení, máme-li zvěstovat evangelium lidem, které až dosud nebylo možné oslovit. Máme pevně důvěřovat, že Bůh si sám připraví lidi, o něž máme pečovat. Naším úkolem je, abychom tomu uvěřili a abychom podle toho jednali.
2. Jsme povzbuzeni, abychom nezoufali, nýbrž abychom slovem i skutkem

dosvědčovali Krista bez ohledu na to, jak se nám při tom vede a jaké zkušenosti se zánikem církve máme za sebou. Pravda známé věty o tom, že „Boží slovo se nikdy nevrací prázdné“ byla každodenní zkušeností křesťanů rané církve. O tom bychom mohli i my leccos vyprávět. Proč by to mělo být jiné i v nových životních okolnostech, přesto, že jsou tak složité a nesnadné? Tento text nenabízí zvláštní metodiku zvěstování. Jde o základní pravdy, které jsou vlastně naprosto jasné a které nás dnes začínají novým způsobem oslovovat.

„Cesty do Emaus“ v Novém zákoně

(Filip a etiopský dvořan: Sk 8,26-40)

Tento příběh patří k nejdůležitějším biblickým svědectvím o obrácení. Jde o člověka, který už má určitý vnitřní vztah k Bohu Izraele. Moc tomu však nerozumí. Je plný neuspokojené touhy. Filip se dá vytrhnout Božím poslem z intenzivního evangelizačního působení v Samarii a dá se zavést na opuštěnou pouštní cestu. Tam potkává člověka, s kterým se má setkat. Dlouho jde vedle jeho kočáru a poslouchá, co si ten člověk říká sám pro sebe. Velice zaměstnaný apoštol se stává duchovním pastýřem JEDNOHO člověka.

Po dlouhém naslouchání, a když se obeznámí se situací, může konečně položit otázku: „Rozumíš tomu, co čteš?“ Slovo dá slovo. Filip může cizinci otevřít spásné poselství. Ten se dal hned pokřtít, „radoval se a jel dál svou cestou“. I zde je důležité to, o čem už předtím byla řeč: komorník byl Bohem připraven k uvěření. Filip je jen tím, kdo mu evangelium přibližuje. Znovu je tu odvolání na životní styl, orientovaný na Boží zaslíbení, který znovu a znovu nacházíme v Bibli.

Pro nás je podstatné ještě něco jiného. To, co se zde dočítáme, se nás bezprostředně týká. Klasické formy evangelizace, jak byly dříve praktikovány, a jak leckde ještě jsou prováděny formou velkých evangelizačních shromáždění, necht' se konají i nadále. Byly důležité tehdy a ani my na ně nemůžeme rezignovat. Vedle nich je však třeba se věnovat jednotlivcům. Evangelizovat od úst k ústům, od člověka k člověku se stává stále důležitější.

Filipovo chování je příkladné: nedá se oslnit velkým počtem posluchačů, nýbrž je okamžitě připravený věnovat se jednotlivému člověku. Poskytuje komentář k modernímu heslu: „Lidé opouštěli církve v zástupech. Získat je znovu, je možné jen jednotlivě“.

Dnes mluvíme o tom, jak důležitá je „cesta do Emaus“. V pozadí je sice jiný příběh, totiž Ježíšova cesta s oběma učedníky do Emaus (L 24). Co se však odehrává zde, je Filipem převzato takřka doslova. Často je třeba podstoupit dlouhé cesty, abychom se k lidem dostali s evangeliem. V tom případě je důležité prostě jít s nimi tak, jak to dělal Pán Ježíš, anebo běžet podle vozu, jak to udělal Filip.

Moderní současník je docela určitě otevřený pro tento způsob přístupu. Plakátové, velkoplošné „nábohy“ zná z jiných nesčetných souvislostí. Tiché, osobní, vytrvalé, stále upozorňování, se mnoha lidem stalo cizí. Touha po tom však zůstala. Lidé si rádi popovídají o tom, co je jim vlastní. Zde se jeví dnes velká možnost pro sdílení evangelia našim současníkům. Je třeba podstoupit dlouhé cesty sblížení. Získávat pracně důvěru. Pomáhat objevovat hodnoty. Dodávat odvalu k otevřenosti, máme-li zasáhnout člověka poselstvím o Kristu. To se nehodí do společnosti masové kultury, vysoké mobility, globální informatiky a komunikace, což jsou současné světové trendy. A přesto: osobní svědectví ve vztahu k bezkonfesním lidem má dnes rozhodující význam.

Bůh dosahuje svého cíle - v každém případě (Obrácení Pavlovo: Sk 9,1-19)

V tomto příběhu, rovněž obecně známém, není zprostředkovatelem evangelia žádný člověk. Zde koná svou službu přímo Ježíš. Pavel na své cestě do Damašku myslí na všechno možné, jen ne na to dát se Ježíšem obrátit k víře, naprosto se změnit z pronásledovatele křesťanů v jeho horlivého učedníka. Nedokáže tomu zabránit. Stane se to. Ježíš se s ním setkává a přemáhá jeho nenávisť světlem a láskou. Mění jeho poslání. Z protivníka činí svého učedníka. Je důležité, aby v nás, při všech našich strategických úvahách na téma „misie a evangelizace“, zůstalo živé vědomí, že je to Bůh ve své suverenitě, kdo přitahuje lidi k sobě. Toto poznání nás nesmí ukolébat k nečinnosti. Náš aktivismus, často chudý u víře, musí ponechat prostor pro napjaté očekávání. Platí to zejména pro náš vztah k lidem bez vyznání. Bůh z nich chce povolát své učedníky a učednice. Chce nadále budovat svou církev i tam, kde je velice málo příhodné křesťanské půdy. Znovu jsme vybízeni k životnímu stylu, který se živí a roste ze zdroje Božích zaslíbení. V žádném případě nepotlačuje praxi. Právě Pavel se stává praktickým misionářem, jakých před ním a po něm bylo jen velmi málo. Praxe však neroste z našeho pobíhání, nýbrž z Božího tichého konání.

Bez překračování hranic to nejde (Příběh Kornéliův: Sk 10)

Znovu se ocitáme na známém území. Přesto nám může i tento příběh zprostředkovat právě dnes nový pohled. Petr, jakožto zkušený evangelista, věděl velmi mnoho o Božím slovu, o jeho moci, a o lidech rovněž. Čelí však novému úkolu. Kompletní profesionál musí ještě jednou do školní lavice. Přichází mu to zatěžko. Přes všechny zkušenosti, anebo právě proto, má své hranice, jasné

meze. Umí zacházet s důvěrou, ale vůči všem novotám se chová odmítavě. Přesto musí jít za Kornéliem. Protože Bůh miluje všechny lidi, a z toho důvodu ovšem i ty, kteří se nenacházejí přímo v zorném poli nebo v oblasti dosavadní zkušenosti, musí Petr ke Kornéliovi, k římskému kapitánovi, o němž si Petr až dosud vůbec nemyslel, že by mohl spadat do jeho kompetence. Když po dlouhém putování dorazí do jeho domu, najde připravená srdce. Nemusí ani mnoho mluvit, všechno je předem připraveno. Bůh zapracoval před ním. Chce však, aby Petr udělal novou zkušenost, totiž, že zvěst evangelia překračuje dosavadní meze, i naše vlastní meze. To může dnes znamenat významnou lekci. Styk s nekřesťany je pro mnohé křesťany něco cizího. Nevíme, jak se máme chovat a často se schováváme za křesťanské hradby. Evangelium se však má dostat k cizím lidem, k outsiderům (outsajdrům), k těm, kdo se distancují, pro něž jsme my křesťané vlastně ti, kdo se oddělují, k lidem bez vyznání, k ateistům a k těm, kdo opovrhují Bohem. Jim máme evangelium doručit.

S odvahou a s klidem

Co vyplývá z těchto čtyř příběhů v „kvasných kapitolách“ Skutků 8. - 12?

1. Vždycky v nich vychází najevo, že Bůh si připravuje lidská srdce. Zvěstovatelé evangelia se setkávají s připravenými poměry. To umožňuje životní styl orientovaný na Boží zaslíbení. Neboť to, co platilo kdysi, platí i dnes, i v naší zemi s převahou obyvatelstva bez církevní příslušnosti, s lidmi bez vyznání. To nám dodává odvalu a pokoj tam, kde by jinak zavládla buď hektická aktivita, anebo plíživá rezignace.

2. Lidé, které si Bůh povolává, aby svým současníkům doručili evangelium o Ježíši Kristu, jsou zváni k flexibilní a inovativní službě. Filip se musí vzdát nádherného hemžení evangelizační pestrosti v Samarii a místo toho konat pastýřskou evangelizační službu jednotlivému člověku v jeho osamocení. Petr se musí vymanit ze zvykového prostředí a vzít na vědomí, že evangelium má zasáhnout vzdálený svět národů, a musí se chovat podle toho. Od Pavla se požaduje totální změna životní perspektivy.

3. Cesty k uvěření jsou rozmanité. Ústřední význam má průběžné zvěstování Ježíše, ukřižovaného a vzkříšeného Pána. On vysílá své učedníky jako svědky „o sobě“, tj. jako lidi, kteří dosvědčují je a nic a nikoho jiného. Ale lidské cesty k uvěření v Ježíše Krista jsou rozmanité a překvapivé. S důvěrou můžeme zůstat u své práce. Ten, který svolal svou církev, svůj příkaz neodvolal. Chce i nadále pečovat o to, abychom vstupovali do předem připravených poměrů. Neboť on, „Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky“ (Žd 13,8).

